URSULA K. LE GUIN

Lumea lui Rocannon

Ursula K. Le Guin

EX LIBRIS
J
D
Pro ARTE

Ursula K. Le Guin

Lumea lui Rocannon

În româneşte de
MIHAI DAN PAVELESCU

Ursula K. Le Guin
Rocannon’s World
1966

Prolog

Colierul

Cum se poate despărţi legenda de realitate în lumile acestea aflate la atîţia ani depărtare? — planete fără nume, cărora locuitorii lor le spun pur şi simplu Lumea, planete fără istorie, unde trecutul constituie substanţa mitului, iar un explorator, revenind după cîţiva ani, constată că propriile lui fapte au devenit acţiunile unei divinităţi. Supranaturalul întunecă prăpastia timpului, peste care navele noastre cu viteze luminice aruncă o punte, iar în întuneric nesiguranţa şi exagerările cresc precum bălăriile.

Încercînd să spui istoria unui bărbat, a unui savant obişnuit din Ligă, plecat, nu cu mulţi ani în urmă, spre o asemenea lume, fără denumire şi doar pe jumătate cunoscută, te simţi aidoma unui arheolog în mijlocul unor ruine milenare, cînd, zbătîndu-se prin împletituri de frunze, flori, ramuri şi liane, ajunge la geometria surprinzătoare şi strălucitoare a unei roţi sau a unei pietre unghiulare şlefuite, cînd pătrunzînd într-o incintă aparent modestă, printr-un prag scăldat în lumina soarelui, găseşte înăuntru bezna, pîlpîitul neverosimil al unei flăcări, sclipirea unei nestemate, mişcarea, pe jumătate întrevăzută, a braţului unei femei.

Cum poţi despărţi legenda de realitate, adevărul de adevăr?

Prin istoria lui Rocannon, se regăseşte giuvaierul, scînteierea albăstruie de-abia văzută. Cu ea să începem, deci:

Zona Galactică 8, Nr. 62: FOMALHAUT II

Fiinţe cu inteligenţă dezvoltată: Specii contactate:

Specia I:

A) Gdemiar (singular, Gdem): Troglodiţi nocturni, complet umanoizi, inteligenţă dezvoltată, înălţime: 120-135 cm, piele deschisă la culoare, pilozitate craniană neagră. În momentul contactului alcătuiau o societate urbană, rigid stratificată oligarhic, atenuată de telepatie colonială parţială precum şi o cultură orientată tehnologic spre Oţel Timpuriu.

Tehnologia a evoluat pînă la Industrial, punctul C, în decursul Misiunii Ligii din 252-254. În 254, o navă Pilot Automat (proveniență: Noua Georgie de Sud) a fost dăruită oligarhiilor comunității Zonei Mării Kirien. Statut: C-Prim.

B) Fiia (singular, Fian): Diurni, complet umanoizi, inteligență dezvoltată, înălțime medie: 130 cm; indivizii observați prezintă în general piele și pilozitate deschise la culoare. Puținele contacte indică societăți colective statice sau nomade, telepatie colonială parțială; de asemenea, unele dovezi asupra telekineziei pe distanțe reduse. Rasa pare atehnologică și evazivă, cu structuri culturale minime și schimbătoare.

Actual neimpozabilă Statut: E — Neclar.

Specia II:

Liuar (singular, Liu): Diurni, complet umanoizi, inteligență dezvoltată, înălțime medie: peste 170 cm; specia posedă fortărețe, o societate cu descendență prin clanuri, o tehnologie plafonată (Bronz) și o cultură feudal-eroică. De remarcat delimitarea socială orizontală în două pseudorase: a) Olgyor, „Smiromi", cu pielea albă și părul negru; b) Angyar, „lorzi", foarte înalți, pielea întunecată, părul blond...

— Asta-i ea, zise Rocannon, ridicînd privirea din *Ghidul Ființelor cu Inteligență Dezvoltată*, ediția prescurtată, către femeia înaltă, cu piele închisă la culoare și păr bălai, aflată la jumătatea coridorului lung al muzeului. Stătea nemișcată și dreaptă, încadrată de pletele ei strălucitoare, și privea într-o vitrină. În jurul ei se foiau patru pitici, neatrăgători și stînjeniți.

— Habar n-aveam că Fomalhaut II are atîtea ființe, în afară de trogi, comentă Ketho, custodele.

— Nici eu nu știam... Ba chiar, aici mai sînt înșirate cîteva specii „Neconfirmate", pe care nu le-am contactat niciodată. Se pare că a sosit vremea pentru o misiune de explorare mai amănunțită a planetei. Ei bine, cel puțin acum știm ce este.

— Aș fi preferat să aflăm mai degrabă cine este... Femeia se trăgea dintr-o familie străveche, descinzînd din primii regi Angyar și, în ciuda sărăciei, părul ei strălucea ca aurul curat și statornic al strămoșilor. Piticii, Fiia, se plecau cînd trecea printre ei, chiar și pe vremea cînd nu era decît o copilă, alergînd desculță pe cîmpuri, cometa zvăpăiată și înflăcărată a pletelor luminînd vînturile pline de griji din Kirien.

Era încă foarte tînără cînd Durbal de Hallan o zărise, îi făcuse curte și o luase din turnurile dărăpănate și sălile reci ale copilăriei, ducînd-o în castelul lui. În Halim, pe coasta muntelui, confortul era același, dar splendoarea dăinuia. Cercevelele n-aveau geamuri, iar podelele de piatră nu erau acoperite; în general te puteai trezi și vedea zăpada ninsă

peste noapte, aşezată în vălurele sub pervazuri. Mireasa lui Durhal stătea desculţă pe duşumeaua brăzdată de nea, îşi împletea părul şi rîdea spre tînărul ei soţ în oglinda de argint ce atîrna în odaia lor. Oglinda aceea şi rochia de nuntă a mamei sale, brodată cu o mie de cristale minuscule, era toată avuţia lui. Unele neamuri mai puţin nobile din Hallan încă mai aveau rînduri de straie din brocart, mobilier din lemn aurit, harnaşamente argintate pentru armăsarii lor, zale şi săbii bătute în argint şi nestemate, şi giuvaiere... iar la acestea din urmă mireasa lui Durhal privea cu jind, întorcînd capul după o diademă încrustată sau o broşa din aur, chiar atunci cînd purtătoarea podoabei se retrăgea, lăsînd-o să treacă, cinstindu-i obîrşia şi rangul conferit de măritiş.

Durhal şi soţia lui, Semley, stăteau la patru locuri depărtare de jilţul Sălii Mari, atît de aproape de Lordul Hallan, încît deseori bătrînul însuşi îi turna vin lui Semley şi tăifăsuia despre vînători cu nepotul şi moştenitorul său, Durhal, privind tînăra pereche cu o dragoste aspră, lipsită de speranţă. Speranţa era tot mai îndepărtată de Angyar, de Hallan, şi de Tărîmurile Apusene, de cînd Lorzii Stelelor apăruseră în turnurile lor înălţîndu-se pe stîlpi de foc, cu arme înspăimîntătoare ce puteau fărîma dealuri. Se amestecaseră toate datinile şi feudele străvechi şi, deşi sumele erau neînsemnate, Angyar se simţeau teribil de umiliţi pentru că trebuiau să le plătească tribut, o taxă pentru războiul Lorzilor Stelelor ce urma să fie dus cu un vrăjmaş ciudat, undeva în locurile pustii dintre sori, la capătul anilor. „Va fi războiul nostru”, spuseră ei, dar trecuse o generaţie şi Angyar rămăseseră, ruşinaţi şi inutili, în sălile lor vaste privind cum le rugineau săbiile duble, cum fiii le creşteau fără a schimba măcar o lovitură în bătălii şi cum fecioarele se măritau după sărăntoci, chiar smiromi, neavînd zestre din prăzi eroice, pentru a-şi aduce un soţ nobil. Obrazul Lordului Hallan era întunecat, privind perechea bălană şi auzindu-i rîsetele, în vreme ce beau vin amărui şi glumeau în castelul rece, ruinat şi strălucitor al neamului lor.

Chipul lui Semley se încruntă cînd privi în josul sălii şi zări, pe locurile inferioare, chiar mai departe, printre bastarzi şi smiromi, strălucirea şi scînteierea pietrelor preţioase, împodobind pielea albă şi părul negru. Ea nu adusese nici un fel de zestre în căsătorie, nici măcar o agrafă din argint. Rochia brodată cu o mie de cristale o închisese într-un cufăr, păstrînd-o pentru cununia fiicei ei, dacă avea să fie o fată.

Aşa s-a întîmplat, şi i-au pus numele Haldre, iar puful pe căpşorul arămiu crescu şi străluci auriu, moştenirea generaţiilor de lorzi, singurul aur pe care fata avea să-l deţină vreodată...

Semley nu pomeni bărbatului ei nimic despre nemulţumirea simţită. Cu toată blîndeţea sa, Durbal, cu mîndria lui de nobil, simţea numai dispreţ pentru invidioşi şi cei ce nutreau speranţe deşarte, iar femeii îi era teamă de dispreţul său. Vorbi însă cu Durossa, sora lui Durhal.

— Cîndva, zise Semley, neamul meu a deţinut o podoabă însemnată. Era un colier cu totul şi cu totul din aur, avînd în mijloc o nestemată vineţie... safir, nu?

Durossa clătină din cap, zîmbind, necunoscînd nici ea denumirea. Se aflau spre sfîrşitul caldanului, aşa cum numeau Angyar din miazănoapte vara lungă cît întregul an de opt sute de zile, reîncepînd ciclul lunilor la fiecare echinox; lui Semley i se părea un calendar înapoiat, o cronologie a smiromilor. Neamul ei se sfîrşea acum, dar fusese mai vechi şi mai pur decît al locuitorilor din mlaştinile nord-vestice, care se amestecau cu Olgyor cu prea multă uşurinţă. Semley stătea alături de Durossa, sub razele soarelui, pe un pervaz din piatră, sus, în Marele Turn, unde locuia femeia cea vîrstnică. Văduvă de tînără şi lipsită de copii, Durossa fusese măritată pentru a doua oară, cu Lordul Hallan, fratele tatălui ei. Deoarece era o căsnicie între neamuri şi amîndoi soţii mai fuseseră căsătoriţi o dată, ea nu luase titlul de Lady Hallan, pe care urma să-l poarte Semley într-o bună zi; totuşi, stătea pe jilţ alături de bătrînul lord, cîrmuind laolaltă. Mai vîrstnică decît fratele ei, Durhal, o iubea pe tînăra lui soţie şi era încîntată de Haldre cea bălaie.

— A fost cumpărat, continuă Semley, cu toţi banii obţinuţi de strămoşul meu, Leynen, cînd a cucerit Feudele din Miazăzi — gîndeşte-te, toţi banii unui întreg regat pentru un giuvaer! Oh, ar fi strălucit mai puternic decît orice din Hallan, cu siguranţă, chiar mai puternic decît cristalele acelea, asemănătoare ouălor de Koob, pe care le poartă verişoara ta, Issar. Era atît de minunat, încît i-au pus un nume: i-au spus Ochiul Mării. L-a purtat străbunica mea.

— Tu nu l-ai văzut niciodată? întrebă domol Durossa, privind în jos, spre pantele verzi ale muntelui, acolo unde vara cea lungă îşi trimitea adierile fierbinţi şi neastîmpărate să hoinărească prin păduri şi apoi să se învolbureze pe drumurile albe, coborînd către îndepărtatul ţărm al mării.

— A fost pierdut înainte de-a mă naşte...

— L-au luat tribut Lorzii Stelelor?

— Nu, tata zicea că a fost furat înainte ca Lorzii Stolelor să vină pe tărîmurile noastre. Nu voia să spună mai multe, dar o smiromă bătrînă, care cunoştea multe istorii, îmi zicea întruna că Fiia trebuie să ştie unde se află.

— Ah, pe Fiia mi-ar plăcea să-i văd! încuviinţă Durossa. Am auzit atîtea cîntece şi legende despre ei... de ce nu vin niciodată în Tărîmurile Apusene?

— Bănuiesc că din cauza munţilor; frigul iernii este prea pătrunzător. Ei iubesc soarele văilor din miazăzi.

— Seamănă cu Argilienii?

— Pe aceia nu i-am văzut niciodată; se feresc de noi. Nu sînt oare albi, precum smiromii, şi diformi? Fiia sînt bălai; par nişte copii, dar sînt

mai zvelţi şi mai înţelepţi. Oh, mă-ntreb dacă ei ştiu unde se află colierul, cine l-a furat şi unde l-a tăinuit? Gîndeşte-te, Durossa — dacă aş putea sta lîngă soţul meu, în Sala Mare, cu bogăţia unei împărăţii înconjurîndu-mi grumazul şi umbrindu-le pe celelalte femei aşa cum el îi adumbreşte pe toţi bărbaţii!

Durossa se plecă asupra pruncului, care îşi cerceta degeţelele arămii ale picioarelor, aşezat pe o blană între cele două femei.

— Semley este o prostuţă, murmură ea fetiţei. Semley care luceşte aidoma unei stele căzătoare; Semley, al cărei bărbat nu iubeşte galbenii, ci numai aurul ei...

Iar Semley tăcu şi privi peste pantele verzi ale verii, către marea îndepărtată.

Însă după ce se scurse un alt geran, şi Lorzii Stelelor veniră din nou să strîngă birul pentru războiul împotriva sfîrşitului lumii — folosind de data aceasta doi Argilieni drept tălmaci, umilindu-i astfel pe Angyar pînă aproape de pragul revoltei — şi după ce mai trecu un caldan, iar Haldre era acum o fetiţă frumoasă şi vorbăreaţă, o aduse, într-o dimineaţă, în odaia scăldată de soare a Durossei. Semley purta o mantie azurie, veche, şi părul îi era ascuns de glugă.

— Durossa, vorbi ea cu glas blînd, ţine-o cîteva zile pe Haldre. Plec spre miazăzi, la Kirien.

— Vrei să-ţi vizitezi tatăl?

— Vreau să-mi găsesc moştenirea. Verii tăi din Feuda Harget l-au zeflemisit pe Durhal. Pînă. şi bastardul de Parna îl poate face să sufere, deoarece soţia lui are o cuvertură din mătase drept acoperămînt al patului, şi mai are un cercel din diamant, şi trei rochii lungi, şleampăta şi buhăita cu păr negru! în vreme ce nevasta lui Durhal trebuie să-şi cîrpească rochia...

— Mîndria lui Durhal stă în soţia lui sau în veşmintele ei?

Semley era însă de neclintit.

— Lorzii Hallanului sărăcesc în propriul lor palat. Doresc să aduc zestrea bărbatului, aşa cum este obiceiul.

— Semley! Durhal ştie că pleci?

— Întoarcerea mea va fi plină de fericire — asta-i tot ce pot spune, rosti Semley cea tînără, izbucnind pentru un moment în rîsul ei bucuros ; apoi se aplecă să-şi sărute fetiţa, se întoarse şi, înainte ca Durossa să poată vorbi, dispăru precum un vîrtej peste podelele din piatră, scăldate de soare.

Nevestele Angyar nu călăreau niciodată doar pentru plăcerea lor, iar după măritiş, Semley nu mai părăsise Hallanul ; de aceea, strîngînd şaua înaltă a unui vîntelegar, se simţea iarăşi precum o fată, fecioara sălbatică de demult, călărind bidivii pe jumătate istoviţi, cu vîntul de miazănoapte, peste cimpiile Kirienului. Acum, cobora din colinele Hallanului pe un

animal de rasă, cu blana dungată şi lucioasă deasupra oaselor goale pe dinăuntru, ochi verzi mijiţi împotriva vîntului, aripile uşoare şi puternice ridicîndu-se şi coborînd de ambele părţi ale femeii, dezvăluind şi acoperind norii de deasupra şi colinele de dedesubt.

În cea de-a treia dimineaţă, ajunse în Kirien şi intră din nou în castelul ruinat. Tatăl ei băuse toată noaptea şi, precum altădată, razele soarelui do dimineaţă, strecurîndu-se prin spărturile acoperişului, îl iritau, iar apariţia fiicei lui îi sporii năduful.

— De ce te-ai întors? mîrîi privind-o pentru o clipă, cu ochi injectaţi. Focul nărăvaş din părul tinereţii sale se stinsese şi pe frunte i se încîlceau şuviţe cărunte. Tînărul Hallan s-a însurat cu tine şi te-ai întors, pe furiş, acasă?

— Sînt soţia lui Durhal. Am venit să-mi iau zestre, tată.

Bărbatul pufni scîrbit, dar Semley rîse ; el miji din nou ochii spre ea.

— Tată, este adevărat că Fiia au furat Ochiul Mării?

— De unde pot ştii? Poveşti vechi... Cred c-a fost pierdut înainte de naşterea mea. Mai bine nu m-aş fi născut... Dacă vrei să afli, întreabă-i pe Fiia. Du-te la ei, la bărbatul tău. Pe mine lasă-mă în pace. În Kirien nu-i loc pentru fete, aur şi poveşti. Aici, povestea s-a sfîrşit; aici e ruina, castelul pustiu... Toţi fiii lui Leynen au murit, toate averile lor s-au pierdut. Pleacă pe calea ta, fetiţo!

Cenuşiu şi buhăit precum păianjenii sălilor năruite, bărbatul se răsuci şi porni împleticindu-se către hrubele unde se ascundea de razele soarelui.

Purtînd de frîu vîntelegarul tărcat din Hallan, Semley părăsi căminul copilăriei şi coborî colina abruptă, trecînd pe lîngă aşezarea smiromilor, care o salutară cu un respect ursuz, pe lîngă ogoarele şi păşunile unde rumegau herilorii uriaşi, pe jumătate sălbatici, cu aripile retezate, pînă într-o vîlcea aidoma unui pocal din smarald umplut cu raze de soare. În adîncul văii se afla sătucul Fiia şi, pe cînd ea cobora, călărind armăsarul, oamenii cei micuţi şi firavi ieşiră din casele şi grădinile lor şi alergară spre ea, rîzînd şi strigînd cu glasuri subţiri:

— Bun-venit, mireasa lui Hallan, Lady Kirien, Briza-vîntului, preafrumoasă Semley!

O chemau cu nume dintre cele mai încîntătoare, iar femeii îi plăcea să-i audă şi n-o supărau rîsetele lor; deoarece omuleţii rîdeau de tot ceea ce spuneau. Aşa obişnuia şi ea: să vorbească şi să rîdă. Din volbura lor primitoare, Semley se desprindea înaltă, în mantia ei lungă şi azurie.

— Bun-găsit, Fiii Luminii, Copii ai Soarelui, Fiia, prietenii oamenilor!

O călăuziră în aşezarea lor şi o purtară într-una prin locuinţele delicate, urmaţi îndeaproape de copilaşii mititei. Nu puteai cunoaşte vîrsta unui Fian adult; era greu chiar să-i deosebească unul de altul şi să fie sigură, în vreme ce forfoteau cu mişcările iuţi ale unor fluturi în jurul

unei flăcărui, că vorbea mereu cu acelaşi. I se părea totuşi că discută numai cu unul dintre ei, pe cînd ceilalţi hrăneau şi mîngîiau telegarul sau îi aduceau apă de băut şi potire cu fructe culese din grădini.

— Nicicînd Fiia n-au furat colierul Lorzilor Kirien! spuse piticul. Ce să facă Fiia cu aurul, Lady? Noi avem lumina soarelui în caldan şi amintirea razelor aurii în garan, fructele limonii, frunzele gălbui în anotimpul-spulberării, părul bălai al doamnei noastre din Kirien, nu alt aur!

— Atunci l-a furat un smirom? Rîsetele clinchenirăă zglobii în jurul ei.

— Cînd ar îndrăzni un smirom?! Oh, Lady Kirien, cum a dispărut colierul acela nu ştie nici un muritor, fie el om, smirom, Fian sau oricare altul din cele Şapte Neamuri. Doar minţile stinse cunosc adevărul despre pierderea lui, petrecută demult, cînd Kireley cel Mîndru, a cărei stră-strănepoată eşti tu, păşea singur pe lîngă grotele mării. Dar, s-ar putea să-i descoperi printre Vrăşmaşii-soarelui.

— Argilienii?

O cascadă sonoră de rîsete nervoase.

— Rămîi cu noi, Semley, plete-de-soare, revenită din miazănoapte. Femeia se opri acolo să mănînce, iar omuleţii o încîntară cu farmecul lor şi rămaseră vrăjiţi de farmecul ei. Însă, cînd o auziră repetîndu-şi dorinţa de-a pleca la Argilieni, pentru a-şi găsi moştenirea, dacă se afla acolo, rîsetele încetară; şi, încetul cu încetul, numărul celor strînşi în jurul ei se micşoră. În cele din urmă, rămase doar cel cu care vorbise de la început.

— Nu te duce la Argilieni, Semley, spuse el, iar inima femeii se strînse pentru o clipă. Coborîndu-şi palma încet prin faţa ochilor, Fianul întunecase aerul din jurul lor.

Pe tipsii, fructele aveau culoarea albicioasă a scrumului, iar vasele cu apă limpede se goliseră.

— În munţii îndepărtatelor tărîmuri s-au despărţit Fiia şi Gdemiar, urmă bărbatul cel subţire şi încordat. A trecut multă vreme de atunci. Demult, demult, formam un singur neam. Noi nu sîntem ce sînt ei. Sîntem ceea ce nu sînt ei. Semley, gîndeşte-te la razele soarelui, la iarbă şi la pomii ce poartă roade; gîndeşte-te că nu toate drumurile ce coboară mai şi urcă.

— Drumul meu nici nu urcă şi nici nu coboară, curtenitoare gazdă, ci merge drept către moştenirea mea. Voi pleca drept pe acest drum şi mă voi întoarce cu colierul.

Fianul făcu o plecăciune surîzînd.

Ieşind din aşezare, Semley încalecă vîntelegarul şi, răspunzînd cu rămas-bun strigătelor piticilor, se înălţă pe vîntul după-amiezii şi zbură spre sud-vest, către grotele din ţărmul stîncos al Mării Kirien.

Se temea că va trebui să intre adînc în inima acelor peşteri-tunel pentru a-i găsi pe cei căutaţi, deoarece se spunea că Argilienii nu ieşeau

niciodată sub lumina soarelui, înfricoşindu-i chiar şi Steaua Mare şi lunile. Drumul era lung; coborî o dată, lăsînd armăsarul să vîneze şobolani-de-copaci, în vreme ce ea ciuguli puţină pîine din cobur. Pîinea se uscase, era tare şi avea gust de piele, totuşi mai păstra ceva din aroma cuptorului şi, o clipă, mîncînd singură într-un luminiş din pădurile de miazăzi, Semley auzi sunetul blînd al unui glas şi-l zări pe Durhal întorcîndu-se spre ea în pîlpîirea lumînărilor din Hallan. Pentru o vreme rămase locului, visînd cu ochii deschişi chipul cel tînăr, încruntat şi preocupat, precum şi cuvintele pe care urma să i le spună ea, atunci cînd avea să revină acasă, purtînd preţul unei împărăţii în jurul gîtului: „Voiam un dar pe măsura soţului meu, stăpîne...” Porni după aceea mai departe, însă cînd ajunse pe coastă, soarele apusese şi Steaua Mare se cufunda înapoia lui. Dinspre vest se stîrnise un vînt puternic, răbufnind neregulat şi schimbîndu-şi mereu direcţia, iar vîntelegarul obosise şi nu-l mai putea înfrunta. Îi dăduse voie să lunece, coborînd pe nisip. Îndată după aceea, armăsarul îşi plie aripile, îndoindu-şi sub el membrele groase, dar uşoare, şi începu să toarcă încet. Femeia îşi strînse mantia la gît şi mîngîie grumazul animalului, care ciuli urechile şi toarse iarăşi. Blana lui moale îi dezmierda palma, însă de jur împrejur nu putea zări decît cerul sur, acoperit de nori murdari, marea cenuşie şi nisipul plumburiu. Apoi văzu, alergînd pe plajă, o siluetă scundă şi întunecată... încă una... un grup întreg ghemuindu-se, fugind şi oprindu-se.

Strigă din toate puterile spre ei. Deşi se părea că n-o auziseră, o înconjurară în cîteva clipe. Se fereau de vîntelegar, iar acesta se oprise din tors şi blana i se zburlise sub mîna lui Semley. Ea apucă frîul, liniştită de prezenţa lui, totuşi temîndu-se puţin de ferocitatea ce putea fi stîrnită de nervii animalului. Ciudatele făpturi tăceau, privind-o, cu picioarele musculoase, desculţe, înfipte în nisip. Nu-i putea confunda: erau de înălţimea Fiia, iar în toate celelalte privinţe — o umbră, o imagine întunecată a poporului cel vesel. Fără veşminte, îndesaţi, încordaţi, cu părul Uns şi pielea alb-cenuşie, umedă, aidoma viermilor; ochii precum stîncile.

— Voi sînteţi Argilienii?

— Sîntem Gdemir, poporul Lorzilor Tărîmurilor Nopţii.

Glasul era neaşteptat de puternic şi profund, răsunînd semeţ în amurgul brăzdat de vîntul sărat; dar, ca şi în cazul Fiia, Semley nu era sigură care dintre ei vorbise.

— Bun găsit, Lorzi ai Nopţii. Sînt Semley de Kirien, soţia lui Durhal din Hallan. Am venit la voi pentru a-mi căuta moştenirea, colierul numit Ochiul Mării, care s-a pierdut cu mult timp în urmă.

— De ce-l cauţi aici, Angya? Aici nu există decît nisip, sare şi întuneric.

— Deoarece lucrurile pierdute apar în adîncuri, răspunse Semley, pregătită pentru o înfruntare pe tărîmul vorbelor, iar aurul scos din pămînt obişnuieşte să se întoarcă acolo. De asemenea, se spune că, uneori, obiectele revin la făuritorii lor.

Ultima afirmaţie era doar bănuiala ei; dar nimeri ţinta.

— Este adevărat; după nume, Ochiul Mării ne este cunoscut. A fost făurit în peşterile noastre, demult, tare demult, apoi vîndut Angyarilor. Nestemata cea vineţie era din Pămîntarii, de la neamurile noastre răsăritene. Însă toate acestea sînt istorii vechi, Angya.

— Le pot asculta şi eu, în locurile unde sînt povestite?

Un răstimp, o priviră în tăcere, parcă nesiguri. Vîntul sur răscolea nisipul, întunecîndu-se pe măsură ce apunea Steaua Mare; vuietul mării urca şi cobora. Glasul baritonal vorbi:

— Da, doamnă Angyar. Poţi pătrunde în palatele Adîncului. Vino cu noi.

În voce se simţea o intonaţie nouă, ademenitoare. Semley nu voi s-o audă. Îi urmă pe Argilieni, ţinînd frîul armăsarului ei cu gheare ascuţite.

La intrarea peşterii, cu o gură căscată şi ştirbă din care răzbătea o miasmă caldă, unul din Argilieni rosti:

— Fiara-văzduhului nu poate intra.

— Ba da, răspunse Semley.

— Nu, se împotriviră oamenii cei scunzi şi îndesaţi.

— Ba da, nu-l voi părăsi aici! Nu este al meu şi nu-l pot lăsa. Nu va face nici un rău, atîta vreme cît îi ţin frîiele.

— Nu, repetară glasurile groase, dar altele interveniră: cum doreşti; după un moment de ezitare, îşi reluară drumul. Sub pămînt era atît de întuneric, de parcă gura peşterii se închisese înapoia lor. Mergeau în şir, iar Semley era ultima.

Bezna tunelului începu să se destrame, apoi ajunseră sub un glob de foc alb, stins, agăţat sub tavan. Mai departe se zărea un altul, şi altul; între ele, atîrnau ghirlande de viermi lungi şi negri. Pe măsură ce înaintau, globurile de foc erau mai dese şi tot coridorul era scăldat într-o lumină strălucitoare, rece.

Călăuzele se opriră la răspîntia a trei tunele, toate ferecate cu porţi ce păreau din fier.

— Vom aştepta, Angya, vorbiră ei şi opt bărbaţi rămaseră cu ea, în vreme ce alţi trei descuiară una dintre porţi şi intrară. Poarta coborî, huruind în urma lor.

Mîndră şi neclintită rămase fiica Angyar sub lumina albă şi puternică a lămpilor; vîntelegarul se ghemuise în spatele ei, zvîcnind din vîrful cozii vărgate şi tremurînd întruna din aripile mari şi pliate, rezistînd cu greu pornirii de a zbura. Mai încolo, cei opt Argilieni stăteau pe vine, murmurînd între ei, cu glasuri groase.

Poarta din mijloc se deschise larg, huruind.

— Lăsaţi pe Angya să pătrundă în Tărîmul Nopţii! răsună o voce nouă, plină de fală. Din prag, un Argilian purtînd cîteva straie pe trupul său butucănos îi făcu semn să se apropie: Intră şi priveşte splendorile împărăţiilor noastre, minunile făurite de mîini, operele Lorzilor Nopţii!

Înclinîndu-şi capul, tăcută, Semley trase de frîul armăsarului şi-l urmă pe bărbat sub pragul scund, făcut pentru pitici. Înaintea ei se întindea un alt coridor strălucitor, pereţii umezi scînteind sub lumina albă, dar, în loc de o podea pe care să mergi, prin mijlocul tunelului se afla o pereche de drugi din oţel lustruit pierzîndu-se în depărtare. Pe ei stătea un fel de rădvan cu roţi din metal. Fără să ezite sau să-şi trădeze uimirea, Semley urmă gesturile noii călăuze şi se sui în caretă împreună cu vîntelegarul. Argilianul urcă şi el, aşezîndu-se în faţa femeii, şi începu să mişte cîteva mînere şi roţi. Răsună un zgomot puternic, un scrîşnet metalic, apoi pereţii tunelului începură să zvîcnească pe lîngă ei. Lunecau din ce în ce mai repede, pînă cînd globurile de foc se contopiră într-o dîră luminoasă, iar aerul cald, cu iz rînced, deveni un vînt răzleţ, suflînd gluga de pe pletele lui Semley.

Rădvanul se opri. Femeia urmă călăuza urcînd cîteva trepte din bazalt pînă la o anticameră vastă, după aceea mai departe, într-o sală şi mai uriaşă, săpată de rîuri străvechi sau formată prin îngroparea în stîncă a unor peşti-de-pămînt. Întunericul de-acolo, ce nu cunoscuse niciodată razele soarelui, fusese izgonit de scînteierea rece, nefirească a globurilor. Îndărătul unor zăbrele tăiate în pereţi se roteau aripi uriaşe, primenind aerul stătut. Sala cea vastă zumzăia şi răsuna de zgomote: glasurile puternice ale Argilienilor, scrîşnetele, ţiuiturile şi vibraţiile aripilor rotitoare şi ale roţilor, ecourile şi reverberaţiile acestora. Aici, toate siluetele butucănoase ale Argilienilor erau înveşmîntate în straie asemănătoare Lorzilor Stelelor — pantaloni despicaţi, cizme moi şi tunici cu glugi deşi puţinele femei existente, care zoreau piticii servitori, erau dezbrăcate. Mulţi dintre bărbaţi erau oşteni, purtînd la şold arme de forma teribilelor aruncătoare-de-lumină ale Lorzilor Stelelor, deşi chiar şi Semley îşi putea da seama că nu erau decît nişte drugi de fier. Ceea ce vedea, vedea fără să privească. Mergea pe unde era condusă, fără a întoarce capul la stînga sau la dreapta. Cînd ajunse înaintea unui grup de Argilieni purtînd coroane de fier pe părul lor negru, călăuza se opri, se înclină şi strigă:

— Înalţii Lorzi Gdemiar!

Erau şapte bărbaţi şi toţi o priveau cu atîta aroganţă pe chipurile lor cenuşii şi noduroase, încît femeia simţi că o pufneşte rîsul.

— Vin în mijlocul vostru, o, voi Lorzi ai Tărîmului întunecat, căutînd averea pierdută a familiei mele, li se adresă ea cu gravitate. Caut Ochiul Mării, giuvaierul lui Leynen. În larma sălii uriaşe, glasul ei era o şoaptă.

— Aşa ne-au spus şi oamenii noştri, Lady Semley. De data aceasta, femeia reuşi să-l identifice pe vorbitor, un bărbat chiar mai scund decît ceilalţi, de-abia ajungînd la sînul ei, cu chipul alb şi încrîncenat. Nu avem lucrul pe care-l cauţi.

— Se spune că l-aţi avut, cîndva.

— Multe se spun sus, acolo unde licăreşte soarele.

— Iar vorbele sînt purtate de vînturi, acolo unde suflă vînturile. Nu cer să ştiu cum am pierdut noi colierul şi cum a ajuns el la voi, străvechii lui făuritori. Acelea sînt istorii vechi, pricini de demult. Doresc numai să-l găsesc. Nu-l aveţi acum; însă, poate ştiţi unde se află.

— Nu-i aici.

— Atunci este altundeva.

— Se găseşte acolo unde nu-l poţi ajunge. Niciodată, decît dacă te ajutăm noi.

— Atunci, ajutaţi-mă. Vă cer asta ca oaspete al vostru.

— Se spune: Angyar iau, Fiia dau, Gdemiar dau şi iau. Dacă te ajutăm, ce ne vei da?

— Mulţumirile mele, Lord al Nopţii.

Zîmbea în mijlocul lor, înaltă şi strălucitoare. Cu toţii o priveau cu un fel de uimire pizmaşă, apăsătoare, cu o poftă ursuză.

— Ascultă, Angyar, favoarea pe care ne-o ceri este foarte mare. Nu ştii cît de mare. Nu poţi înţelege. Eşti fiica unui neam ce nu va înţelege, căruia nu-i pasă decît de călăria pe aripile vîntului, strînsul recoltelor, luptele cu săbii şi răcnitul ţinîndu-se după umeri. Cine însă vă făureşte săbiile din oţel scînteietor? Noi, Gdemiar! Lorzii voştri vin la noi, aici şi în Pămîntarii, îşi cumpără spadele şi pleacă, fără să privească, fără să înţeleagă. Acum tu eşti aici, vei privi şi poţi vedea cîteva din nenumăratele noastre minuni: luminile ce ard de-a pururi, trăsura ce se mişcă singură, maşinăriile ce ne croiesc veşmintele, ne gătesc mîncărurile, ne împrospătează aerul şi ne slujesc în atîtea chipuri. Află că toate acestea sînt mai presus de înţelegerea ta. Şi mai află ceva: noi, Gdemiar, sîntem prietenii celor numiţi de voi Lorzii Stelelor! I-am însoţit la Hallan, la Reohan, Hull-Orren, la toate castelele voastre, pentru a-i ajuta să vă vorbească. Lorzii cărora voi, mîndrii Angyar, le plătiţi tribut sînt prietenii noştri. Ne fac favoruri, aşa cum şi noi le facem lor! Atunci, ce înseamnă pentru noi mulţumirile tale?

— La această întrebare răspunsul trebuie să-l daţi voi, spuse Semley, nu eu. Eu am răspuns o dată. Vorbeşte, Lordule!

O vreme, cei şapte se sfătuiră, prin vorbe şi semne. O priveau pe femeie, apoi îşi fereau ochii, murmurau ceva şi rămîneau nemişcaţi. În jurul lor, încet şi în linişte, se strînse o întreagă mulţime, apropiindu-se unul cîte unul pînă cînd Semley fu înconjurată de sute de chici negre şi încîlcite, iar uriaşa şi răsunătoarea podea a cavernei fu acoperită de

Argilieni, cu excepţia unui spaţiu restrîns în jurul domniţei. Vîntelegarul tremura de spaimă şi de iritarea stăpînită de atîta vreme, iar pupilele i se dilataseră şi erau albicioase, precum ochii unui armăsar obligat să zboare noaptea. Semley îi mîngîie blana caldă a capului, şoptind:

— Şşşt, fii liniştit, viteazule, luminosule, lordul vîntului...

— Angya, te vom duce la locul unde se găseşte podoaba. Argilianul cu chip alb şi coroană din fier se întoarse iarăşi către ea: Mai mult nu putem face. Trebuie să vii cu noi, pentru a cere giuvaierul de la cei care-l au. Fiara-văzduhului nu poate veni cu tine. Trebuie să mergi singură.

— Cît de lungă va fi călătoria, Lordule? Colţurile buzelor bărbatului se alungiră.

— Va fi o călătorie foarte lungă, Lady. Totuşi, va dura numai o noapte.

— Vă mulţumesc pentru curtenie. Veţi avea grijă de armăsarul meu în noaptea aceasta? Nu trebuie să i se întîmple nici un rău.

— Va dormi pînă la întoarcerea ta. Cînd îl vei revedea, vei fi călărit un vîntelegar cu mult mai mare! Nu ne întrebi unde te ducem?

— Putem porni curînd? Nu vreau să lipsesc mult de acasă.

— Da. În curînd. Din nou, buzele cenuşii se întinseră, cînd Argilianul o privi.

Semley n-ar fi putut istorisi amănunţit cele petrecute în următoarele ore; totul era forfotă, confuzie, larmă, ciudăţenie. Pe cînd ţinea capul armăsarului, un Argilian înfipse un ac lung într-o coapsă vîrstată cu auriu. Femeia aproape izbucni în plîns, dar vîntelegarul doar tresări, apoi, torcînd, adormi. Fu luat de un grup de Argilieni care, cu siguranţă, erau nevoiţi să-şi adune tot curajul pentru a-i atinge blana caldă. Mai tîrziu, văzu un ac înfigîndu-se în propriul ei braţ — poate pentru a-i pune la încercare curajul, se gîndi, pentru că nu părea s-o adoarmă; deşi nu era tocmai sigură. De cîteva ori, călători în rădvanele pe drugi, trecînd dincolo de uşi din fier şi traversînd sute şi sute de caverne boltite; o dată, trăsura parcurse o grotă ce se pierdea la nesfîrşit în întuneric, iar toată bezna aceea era plină cu stoluri mari de herilori. Semley le putea auzi uguirile răguşite şi întrezări stolurile în luminile din faţă ale caretei; apoi îi desluşi mai limpede în lumina albă şi văzu că erau lipsiţi de aripi şi orbi. Strînse atunci ochii din răsputeri. Dar trebui să străbată şi mai multe tunele, mai multe grote, mereu alte trupuri sure şi noduroase, chipuri încrîncenate şi glasuri bubuind lăudăroase, pînă cînd, în cele din urmă, o aduseră brusc afară, sub cerul liber. Era în toiul nopţii; femeia înălţă fericită ochii către stele şi către singura lună strălucind, micuţa Heliki, sclipind în apus. Argilienii continuau să forfotească în jurul ei, obligînd-o să urce într-un nou fel de rădvan, sau cufăr, nu-şi dădea exact seama. Era micuţ, plin de luminiţe clipind precum lumînările, foarte îngust, şi strălucitor faţă de cavernele cele uriaşe şi umede şi noaptea

luminată de stele. Un alt ac o înţepă şi-i spuseră că trebuie să fie legată într-un soi de jilţ culcat, legată de mîini, picioare şi cap.

— Nu, rosti Semley

Dar cînd văzu că cei patru Argilieni, care urmau să-i fie călăuze, se lăsau legaţi înaintea ei, femeia cedă. Ceilalţi plecară. Urmă un vuiet, apoi o tăcere lungă; o apăsa greutatea uriaşă şi nevăzută. După aceea, greutatea dispăru; nu se mai auzea nici un sunet, absolut nimic.

— Am murit? întrebă Semley.

— Oh, nu, Lady, răspunse un glas care nu-i plăcu. Deschizînd ochii, zări chipul alb plecat deasupra ei, buzele late dezgolind dinţii, ochii aidoma unor pietricele. Legăturile fuseseră desfăcute şi femeia se ridică. Nu mai avea greutate, era lipsită de trup, se simţea o rafală de spaimă în vînt.

— Nu-ţi vom face nici un rău, continuă glasul ursuz. Lasă-ne numai să te atingem, Lady. Am dori să-ţi atingem părul. Lasă-ne să-ţi atingem părul...

Rădvanul rotund în care se aflau se zgudui pentru o clipă. Dincolo de fereastră ori era ceaţă, ori nimic? O noapte lungă, îi spuseseră. Foarte lungă. Rămase nemişcată, îndurînd atingerea mîinilor sure şi grele pe părul ei. Mai tîrziu, aveau să-i atingă braţele, mîinile şi picioarele, iar unul îi puse mîna pe gît: atunci strînsese din dinţi şi se ridicase, iar ei se retrăseseră.

— Nu ţi-am făcut nici un rău, Lady, vorbiră Argilienii. Ea clătină din cap.

Cînd îi cerură, Semley se aşeză din nou în jilţul cu legături; iar cînd lumina strălfulgera aurie la fereastră, ea ar fi plîns de fericire, dar leşină mai întîi.

— Ei bine, rosti Rocannon, ştim acum cel puţin ce este ea.

— Aş fi dorit să existe vreo cale de-a afla cine este, murmură custodele. Doreşte ceva din Muzeul nostru, nu? Parcă aşa spun trogii...

— Te rog, nu le mai spune trogi, interveni Rocannon; ca fider, etnolog al Fiinţelor cu Inteligenţă Dezvoltată, trebuia să se opună folosirii acestor termeni. Poate că nu sînt arătoşi, dar sînt Extraterestri cu Statut C... Mă întreb de ce Comisia i-a ales tocmai pe ei pentru dezvoltare înainte chiar de-a contacta toate speciile FID? Pun prinsoare că explorarea a fost efectuată de Centaurieni — dintotdeauna s-au dat în vînt după nocturni şi locuitori de grote. Dacă ar fi fost după mine, aş fi sprijinit Specia II.

— Troglodiţii par destul de fascinaţi de ea.

— Tu nu eşti?

Ketho privi din nou spre femeia zveltă, apoi se împurpură la faţă şi rîse:

— Ba da, într-un fel... în optsprezece ani de cînd sînt pe Noua Georgie de Sud, n-am mai văzut o fiinţă, fie ea şi extraterestră, atît de frumoasă. De fapt, n-am văzut niciodată, niciunde o femeie atît de frumoasă. Seamănă cu o zeiţă. Roşeaţa atinsese acum creştetul cheliei sale, deoarece Ketho era un custode timid, prea puţin înclinat către hiperbolă. Însă Racannon încuviinţă din cap cu seriozitate, aprobîndu-l:

— Aş fi vrut să-i putem vorbi fără tr... Gdemiar ca translatori. Dar n-avem de ales.

Rocannon se îndreptă spre oaspete, iar cînd ea întoarse minunatul chip în direcţia lui, bărbatul făcu o plecăciune adîncă, atingînd podeaua cu un genunchi, coborînd capul şi închizînd ochii. Gestul era denumit de el Curtoazia Interculturală Multiscop, şi-l execută cu destulă graţie. Cînd se ridică, străina cea frumoasă surîse şi vorbi.

— A spus „Bun găsit, Lord al Stelelor”, bolborosi în galactică stricată unul din scunzii ei însoţitori.

— Bun sosit, Lady Angyar, replică Rocannon. Cu ce putem noi, cei din Muzeu, să-ţi fim de folos?

Glasul ei unduia ca o adiere argintie peste mormăiturile trogloditului.

— A spus „Te rog, dă colierul care avuţie de mult strămoşii ei.”

— Ce colier? întrebă el şi, înţelegîndu-l, femeia indică exponatul din mijlocul vitrinei lîngă care stăteau — un obiect magnific, un lanţ de aur galben masiv, dar cu o lucrătură extrem de delicată, ornat cu un safir mare de un albastru intens. Rocannon înălţă sprîncenele şi Ketho murmură în spatele lui:

— N-are gusturi rele. Este Colierul Fomalhaut — o bijuterie celebră.

Femeia le zîmbi şi vorbi iarăşi pe deasupra capetelor troglodiţilor.

— A spus „O, Lorzi ai Stelelor, Locuitor Tînăr şi Vîrstnic, în Casa Comorilor avuţia asta ea avut. Mult, mult timp înapoi. Mulţumesc.”

— De unde-l avem noi, Ketho?

— Stai puţin, să mă uit în catalog. Îl am aici. Uite! L-au adus trogii... trolii ăştia, ce-or fi: Gdemiar. Se spune că au obsesia trocului; a trebuit să-i lăsăm să cumpere naveta cu care au venit aici, o PA-4. Colierul a reprezentat o parte a plăţii lor. Ei l-au făurit.

— Şi pot jura că nu mai pot realiza asemenea obiecte, de cînd aţi fost orientaţi spre Industrial.

— Aparent consideră însă că bijuteria este a ei, nu a lor sau a noastră. Trebuie să fie ceva important, Rocannon, altfel n-ar fi sacrificat timpul acesta pentru cererea ei. Diferenţa obiectivă între noi şi Fomalhaut trebuie să fie destul de mare!

— Cîţiva ani, fără îndoială, încuviinţă liderul, familiarizat cu salturile stelare. Nu foarte departe. Oricum, nici *Manualul*, nici Ghidul nu-mi oferă date suficiente pentru a fundamenta o aproximare decentă, în mod vădit, speciile acestea n-au fost examinate corespunzător. Poate că

piticii sînt pur şi simplu politicoşi. Sau, poate că soarta unui viitor război interspecii atîrnă de safirul acesta blestemat. Poate că dorinţa femeii îi dirijează pe pitici, pentru că ei o consideră superioară. Or, în ciuda aparenţelor, s-ar putea ca ea să fie prizoniera lor, o momeală. Cum putem şti?... Poţi renunţa la obiectul acela, Ketho?

— Ah, da. Oficial, toate Exoticele sînt împrumutate, nu ne aparţin, pentru că, din cînd în cînd, mai apar asemenea solicitări. Rareori ne împotrivim. Pacea este principalul, pînă la venirea Războiului...

— Atunci, eu zic să i-l dăm. Ketho surîse:

— Este un privilegiu, rosti el. Descuind vitrina, scoase lanţul masiv de aur; apoi, cu sfială, îl întinse lui Rocannon: Dă-i-l tu.

Rocannon ţinu atunci pentru întîia dată în palmă, preţ de o clipă, nestemata vineţie.

Nu se uită însă la ea; se întoarse către străina cea frumoasă, cu pumnul umplut de foc albastru şi de aur. Femeia nu ridică mîinile pentru a lua podoaba, ci plecă fruntea, iar el îi trecu colierul peste păr. Ardea ca o rază în jurul gîtului ei arămiu. Privirea femeii era atît de mîndră, fericită şi recunoscătoare, încît Rocannon amuţi, iar micuţul custode murmură grăbit în propriul lui grai:

— Cu plăcere, cu mare plăcere...

Străina îşi înclină creştetul auriu spre el şi spre Rocannon. După aceea, răsucindu-se, încuviinţă către însoţitorii — sau paznicii? — ei şi, strîngînd mantia azurie şi uzată în jurul trupului, porni pe coridorul cel lung şi dispăru. Ketho şi Rocannon rămaseră privind după ea.

— Simt..., începu Rocannon.

— Cum? întrebă răguşit Ketho, după o pauză prelungă.

— Simt uneori că... ştii, cîteodată, întîlnind fiinţele acestea de pe lumi despre care cunoaştem atît de puţine... parcă bîjbîi prin marginea unei legende sau a unui mit tragic pe care nu-l înţeleg.

— Da, îşi drese glasul custodele. Mă-ntreb cum o cheamă.

Semley cea Bălaie, Semley cea de Aur, Semley a Colierului. Argilienii se plecaseră înaintea voinţei ei, aşa cum se întîmplase şi cu Lorzii Stelelor, în locul acela îngrozitor unde o duseseră Argilienii, oraşul de la capătul nopţii. Îi făcuseră plecăciuni şi-i oferiseră de îndată comoara ei.

Nu-şi putea însă alunga senzaţia din cavernele acelea unde piatra cobora pînă deasupra creştetului, unde nu puteai spune cine vorbea, unde bubuiau glasuri şi se întindeau mîini cenuşii... Ajunge cu asta! Plătise pentru colier; prea bine. Acum era al ei. Preţul s-a plătit, ce-a fost a fost.

Vîntelegarul se tîrîse afară dintr-un fel de cufăr, cu ochii înceţoşaţi şi blana tivită cu gheaţă, iar la început, cînd părăsiseră peşterile Gdemiar, nu voise să zboare. Acum părea întremat, călărind o boare lină de miazăzi, prin cerul senin, către Hallan.

— Mai iute, mai iute, îl îndemnă ea, începînd să rîdă pe măsură ce vîntul îi spulbera bezna minţii. Vreau să-l văd pe Durhal, repede, cît mai repede...

Zburară cu iuţeală, ajungînd la Hallan în amurgul celei de-a doua zile. Acum, grotele Argilienilor păreau tot atît de îndepărtate cît coşmarele anului trecut, în vreme ce bidiviul o purta în susul celor o mie de trepte ale Hallanului şi peste Podul Genunii, acolo unde pădurile se îndepărtau la o mie de picioare. În lumina aurie a apusului, Semley descăleca în curtea de zbor şi urcă ultimele trepte printre figurile rigide, cioplite ale eroilor şi printre cei doi păzitori ai porţii, care se plecară înaintea ei, holbîndu-se la giuvaierul minunat şi arzător din jurul grumazului femeii.

Ajunsă în anticameră, opri o fată care trecea pe acolo, o feţişoară drăguţă, din neamul lui Durhal după trăsături, deşi Semley nu-şi putea aminti numele ei.

— Mă cunoşti, copilă? Sînt Semley, soţia lui Durhal. Vrei s-o anunţi pe Lady Durossa că m-am întors?

Îi era teamă să intre şi, poate, chiar să se vadă singură cu Durhal; dorea sprijinul Durossei.

Fata o fixă cu privirea, iar expresia chipului îi era ciudată. Totuşi, murmură:

— Da, Lady, apoi alergă spre Turn.

Semley rămase aşteptînd în odaia poleită cu aur, dar dărăpănată. Nimeni nu veni; oare cinau cu toţii în sala cea mare? Liniştea era apăsătoare. După un minut, femeia porni spre scările Turnului. Atunci însă apăru o bătrînă

care, traversînd podelele de piatră, întinse braţele către ea şi izbucni în plîns.

— Oh, Semley, Semley!

N-o mai văzuse niciodată pe femeia căruntă, şi se retrase un pas.

— Dar... Lady, cine sînteţi?

— Sînt Durossa, Semley.

Rămase tăcută şi nemişcată în vreme ce Durossa o îmbrăţişa şi plîngea, şi-o întrebă dacă era adevărat că o capturaseră Argilienii, ţinînd-o sub vrajă atîţia ani, sau fuseseră Fiia cu ştiinţele lor ciudate? Durossa făcu cîţiva paşi îndărăt şi încetă să mai plîngă.

— Eşti tot tînără, Semley. Tînără ca în ziua plecării tale. Şi porţi în jurul gîtului colierul...

— Am adus acest dar soţului meu, Durhal. Unde este el?

— Durhal e mort.

Semley încremeni, fără să clintească.

— Soţul tău, fratele meu, Durhal, Lordul Hallanului, a fost ucis în bătălie acum şapte ani. Tu ai lipsit nouă ani. Lorzii Stelelor n-au mai

venit. Am ajuns să purtăm războaie cu Palatele Răsăritene, cu Angyar din Log şi Hul-Orren. Durhal a fost ucis în luptă de lancea unui smirom, deoarece purta puţine zale pe trup şi nimic pe suflet. Zace îngropat în cîmpiile deasupra mlaştinii Orren.

— Atunci, voi merge la el, rosti Semley. Se răsuci, punînd mîna pe lanţul din aur ce-i atîrna în josul gîtului: Îi voi duce darul meu.

— Stai, Semley! Fiica lui Durhal, fiica ta, priveşte-o, frumoasa Haldre!

Era fata pe care o trimisese după Durossa; avea vreo nouăsprezece ani şi ochii albastru-închis, precum ochii lui Durhal. Stătea lîngă Durossa, privind-o atent pe femeia aceea, Semley, care era mama ei. Vîrsta lor era aceeaşi, şi părul auriu, şi frumuseţea. Semley însă era puţin mai înaltă şi purta nestemata vineţie pe piept.

— Ia-l, ia-l! Pentru Durhal şi Haldre l-am adus de la capătul nopţii! strigă femeia, aplecîndu-şi capul şi întorcîndu-l puţin, ca să scoată lanţul cel greu. Dădu drumul colierului şi acesta căzu pe piatră cu un zgomot rece, şiroit. Ia-l, Haldre! repetă ea, apoi, plîngînd în hohote, se întoarse şi fugi din Hallan, peste pod, în josul treptelor lungi şi late. Ţîşni spre răsărit, în pădurea de pe panta muntelui, aidoma unei sălbăticiuni scăpate din captivitate, şi dispăru.

Partea Întîi

Lordul stelelor

I

Astfel sfîrşeşte prima parte a legendei; şi este pe de-a întregul adevărată. Iată alte cîteva fapte, tot atît de adevărate, din *Manualul* Ligii *pentru Zona Galactică Opt.*

Numărul 62: FOMALHAUTII

Tipul: AE — Viaţa bazată pe carbon. Planetă cu miez feric, diametru: 10 000 kilometri, cu atmosferă bogată în oxigen. Perioada de revoluţie: 800 zile pămîntene, 11 min., 42 sec. Perioada de rotaţie: 29 ore, 51 min., 2 sec Distanţa medie pînă la soare: 3,2 VA, orbită uşor excentrică, înclinarea elipticii: 27° 20'20, determinînd formarea de anotimpuri. Gravitaţie: 0,86 Standard.*

Patru continente: Nordvest, Sudvest, Est şi Antarctic, acoperind 38% din suprafaţa planetei.

Patru sateliţi (Pemer, Loklik, R-2 şi Phobos). Însoţitorul lui Fomalhaut este vizibil ca o stea foarte strălucitoare.

Cea mai apropiată membră a Ligii: Noua Georgie de Sud, capitala Kerguelen (7,88 ani-lumină).

Istoric: Planeta a fost reperată de Expediţia Elieson în 202, cercetată cu sondele automate în 218.

Prima Explorare Geografică: 235-236. Director: J. Kiolaf. Continentele au fost survolate (vezi hărţile 3114 — a, b, c şi 3115 — a, b). Asolizări, studii geologice şi biologice precum şi contacte FID au avut loc pe Continentele Est şi Nordvest (vezi descrierea speciilor inteligente).

Misiunea de Dezvoltare Tehnologică a speciei I-A: 252-254. Director: J. Kiolaf (numai Continentul Nordvest).

Misiunea de Control şi Taxă a speciilor I-A şi II s-a desfăşurat sub auspiciile Fundaţiei Locale din Kerguelen. NGS, în 254, 258, 262, 266, 270; în 275 planeta a fost pusă sub Interdicţie de către Autoritatea FID împuternicită, solicitînd studierea adecvată a speciilor inteligente.

Prima Cercetare Etnologică: 321. Director: G. Rocannon.

Un capac uriaş, orbitor de alb, se înălţă cu repeziciune, fără zgomot, pe cerul dinapoia Lanţului Sudic. Gărzile din turnurile Castelului Hallan strigară cu putere, izbind săbiile de scuturi. Vocile lor şi zăngăniturile metalice fură acoperite de vuietul cel puternic, de lovitura de baros a vîntului şi de mugetul pădurii legănîndu-se.

Mogien de Hallan îşi întîmpină oaspetele, Lordul Stelelor, pe panta înclinată ce cobora spre curtea de zbor a castelului.

— Nava ta era în spatele Lanţului Sudic, Lord al Stelelor?

— Da, încuviinţă bărbatul. Pălise, era alb ca varul, însă glasul îi era liniştit ca de obicei.

— Vino cu mine. Mogien îşi sui oaspetele pe şaua de curier a vîntelegarului care aştepta în curtea de zbor. În josul celor o mie de trepte, peste Podul Genunii şi deasupra colinelor împădurite ale domeniului Hallan, armăsarul zbura ca o frunză sură în vînt.

Traversînd Lanţul Sudic, călăreţii zăriră fumul ridicîndu-se albăstrui printre lăncile de aur ale răsăritului. Focul sfîrîia printre tufişurile reci şi umede de pe malurile pîrîului ce cobora panta muntelui.

Brusc, în munte apăru o scobitură, un crater negru în care plutea un praf negru, fumegînd. La marginea uriaşului cerc de distrugere, copacii carbonizaţi, aidoma unor dungi de cărbune, erau prăbuşiţi, cu coroanele depărtate de craterul întunecat.

Tînărul Lord de Hallan îşi menţinu armăsarul sur pe curentul ascendent dinspre valea pustiită şi privi în jos, fără nici un cuvînt. Existau multe istorii, de pe vremea bunicului şi străbunicului său, ce relatau prima sosire a Lorzilor Stelelor, cum aceştia arseseră colinele şi clocotiseră apele mării cu armele lor înspăimîntătoare, iar cu ameninţarea acelor arme îi siliseră pe toţi Lorzii de Angien să le jure supunere şi să le plătească tribut. Acum, pentru întîia dată, Mogien crezu istorisirile acelea. O clipă uită să mai răsufle.

— Nava ta era...

— Da, era aici. Astăzi trebuia să mă întîlnesc cu ceilalţi în locul acesta. Lord Mogien, spune-le oamenilor tăi să ocolească ţinutul ăsta. Pentru un timp... Pînă după ploi, următorul geran.

— Un blestem?

— O otravă. Ploile o vor curăţa din pămînt. Glasul Lordului Stelelor continuă să fie potolit, dar privea în jos şi începu iarăşi să vorbească, adresîndu-se nu lui Mogien, ci craterului negru de sub ei, vîrstat acum cu razele strălucitoare ale dimineţii. Mogien nu înţelese nici un cuvînt, deoarece vorbi în propriul lui grai, limba Lorzilor Stelelor; iar nici în Angien şi nici în restul lumii nu există vreun om care să cunoască graiul acela.

Tînărul Angya îşi înfrînă bidiviul nervos. Înapoia sa, Lordul Stelelor inspiră adînc şi rosti:

— Să ne întoarcem la Hallan. Aici nu mai e... Armăsarul vîsli peste pantele fumegînde.

— Lord Rocannon, dacă neamul tău se războieşte acum printre stele, îţi pot aduce în sprijin toate săbiile Hallanului!

— Îţi mulţumesc, Lord Mogien, răspunse Lordul Stelelor, strîngînd puternic şaua; curentul zborului îi biciuia părul uşor încărunţit de pe fruntea aplecată.

Lunga zi trecu. Vîntul nopţii se năpustea prin deschizăturile odăii sale din turnul Castelului Hallan, făcînd să pîlpîie focul din căminul larg. Geranul era pe sfîrşite; în aer se simţea neastîmpărul primăverii. Cînd înălţa capul, putea desluşi izul dulceag, colbuit al tapiseriilor din ierburi, atîrnate pe pereţi, dar şi aroma proaspătă şi plăcută a nopţii în pădurile de afară. Rosti din nou în transmiţător:

— Sînt Rocannon. Aici Rocannon. Puteţi răspunde? Ascultă multă vreme tăcerea receptorului, apoi încercă iarăşi frecvenţa navei: Aici Rocannon...

Cînd îşi dădu seama cît de încet vorbea, aproape în şoaptă, se opri şi închise aparatul. Erau morţi, toţi paisprezece, prietenii şi tovarăşii lui. Fuseseră în navă, deoarece el îi chemase acolo. Timp de o jumătate de an planetar lung, ei exploraseră Fomalhaut II şi sosise timpul să discute şi să compare datele culese. Smate şi echipa lui veniseră tocmai de pe Continentul Est, luînd, în drum, şi grupul arctic. Se adunaseră pentru a se întîlni cu Rocannon, Directorul Primei Cercetări Etnologice, omul care-i adusese pe toţi acolo. Iar acum ei erau morţi.

Dispăruse şi munca lor — toate însemnările, fotografiile, benzile, tot ceea ce le-ar fi justificat moartea — fusese spulberată, distrusă, odată cu ei.

Rocannon regla din nou aparatul pe frecvenţa de Urgenţă, dar nu ridică transmiţătorul. Orice apel l-ar fi înştiinţat pe duşman de existenţa unui supravieţuitor. Rămase nemişcat. Cînd la uşă răsună o ciocănitură puternică, bărbatul rosti în graiul acela straniu ce avea să-l folosească de acum înainte.

— Intră!

În cameră păşi tînărul Lord al Hallanului, Mogien, cel care fusese cea mai competentă sursă asupra culturii şi datinilor Speciei II, şi care acum îi controla destinul. Ca toţi cei din rasa lui, Mogien era foarte înalt, cu părul bălai si pielea întunecată, iar chipul său frumos era perfect, stăpînit, afişînd o seriozitate încruntată, străbătută uneori de fulgerele emoţiilor puternice: mînie, ambiţie, bucurie. Era urmat de servitorul său Olgyor, Raho. Acesta aşează un clondir gălbui şi două cupe pe o laviţă; umplu cupele şi se retrase.

— Voi bea cu tine, Lord al Stelelor, spuse moştenitorul Hallanului.

— Iar neamul meu cu al tău şi fiii noştri laolaltă, Lord, replică etnologul, care nu locuise pe nouă planete diferite fără să înveţe valoarea bunelor maniere. Împreună ridicară cupele din lemn învelit în argint şi băură.

— Cutia-cuvintelor, privi Mogien către radio, nu va mai vorbi niciodată?

— Nu cu glasurile prietenilor mei.

Chipul arămiu-întunecat al lui Mogien nu-şi schimbă expresia, dar spuse:

— Lord Rocannon, arma care i-a ucis trebuie să fie mai presus de orice închipuire.

— Liga tuturor Lumilor are asemenea arme pentru Războiul Ce Va Veni. Nu le foloseşte însă împotriva lumilor ei.

— Atunci, acesta e Războiul?

— Nu cred. Yaddam, pe care l-ai cunoscut, stătea numai în navă; ar fi auzit la ansiblu vestea unui război şi m-ar fi anunţat prin radio. Ar fi fost semne... Cred că este o rebeliune împotriva Ligii. Cînd plecam din Kerguelen, se vorbea despre răzmeriţe pe o planetă numită Faraday, iar după timpul soarelui asta se întîmpla acum nouă ani.

— Cutia-cuvintelor nu ar putea vorbi cu Oraşul Kerguelen?

— Nu; şi chiar dacă ar putea, cuvintele ar avea nevoie de opt ani să ajungă pînă acolo, iar răspunsul ar sosi la mine după alţi opt ani. Rocannon vorbea cu obişnuita lui politeţe, serios şi explicit, însă glasul îi sună puţin stins. Îţi aminteşti ansiblul, maşinăria cea mare pe care ţi-am arătat-o în navă, cea care poate vorbi cu alte lumi fără să piardă ani de zile?... Bănuiesc că asta urmăreau să distrugă. Faptul că toţi prietenii mei se găseau tocmai atunci înăuntru a fost pur şi simplu o nefericită coincidenţă. Fără aparatul acela nu pot face nimic.

— Dar dacă neamul tău, tovarăşii tăi din Oraşul Kerguelen te cheamă prin ansiblu şi nu primesc nici un răspuns, nu vor veni să vadă... Mogien întrevăzu replica înainte ca Rocannon să murmure:

— Peste opt ani...

Cînd îl purtase pe Mogien prin nava de Cercetare şi-i arătase transmiţătorul instantaneu, ansiblul, Rocannon îi povestise şi despre noul tip de navă, care putea ajunge de la o stea la alta aproape imediat.

— Nava care i-a ucis pe prietenii tăi era o FTL[1]? întrebă căpetenia Angyar.

— Nu. Avea echipaj. Acum, pe planeta aceasta există duşmani.

Mogien îşi reaminti cum etnologul îi spusese că fiinţele vii nu puteau să călătorească cu FTL şi să rămînă în viaţă; navele acelea erau utilizate doar ca bombardiere-robot, arme ce puteau apărea pe neaşteptate, lovi şi dispărea în acelaşi moment. Povestea aceasta era stranie, dar nu mai ciudată decît o alta, despre care Mogien ştia că este adevărată: deşi nava cu care Rocannon ajunsese acolo călătorise ani şi ani de zile prin noaptea dintre lumi, pentru cei dinlăuntrul ei anii aceia păruseră doar cîteva ore. În Oraşul Kerguelen de pe steaua Forrosul, bărbatul acesta,

[1] FTL - Faster Than Light - Cu viteză superluminică (n.tr.)

Rocannon, vorbise cu Semley de Hallan şi-i dăduse giuvaierul Ochiul Mării cu aproape jumătate de veac în urmă. Semley, care trăise şaisprezece ani într-o singură noapte, murise de mult; fiica ei, Haldre, era bătrînă; nepotul ei, Mogien, bărbat în putere; totuşi Rocannon, aflat lîngă el, nu era bătrîn. Pentru el, anii aceia trecuseră călătorind între stele. Părea de neînţeles, dar existau lucruri şi mai ciudate.

— Cînd mama mamei mele, Semley, a străbătut noaptea... începu tînărul, apoi se opri.

— Nicicînd n-a fost făptură mai aleasă, în orice lume, spuse Lordul Stelelor, cu chipul mai puţin adumbrit pentru o clipă.

— Cel ce a primit-o cu prietenie este oricînd bine-venit printre ai mei. Voiam să te întreb, Lord, cu ce navă a călătorit ea? A rămas Argilienilor? Nu are un ansiblu, ca să le poţi spune alor tăi despre duşmani?

Pentru o clipă, Rocannon încremeni, însă îşi reveni.

— Nu, răspunse el, n-are. A fost dăruită Argilienilor acum şaptezeci de ani; pe atunci nu exista transmisia instantanee. Şi, oricum, de patruzeci şi cinci de ani planeta se află sub Interdicţie. Datorită mie... Pentru că am intervenit... Deoarece, după ce am întîlnit-o pe Lady Semley, le-am spus celor din neamul nostru: Ce facem noi cu lumea aceasta despre care nu cunoaştem nimic? De ce le luăm biruri şi-i manevrăm? Cu ce drept? Dacă n-aş fi intervenit, cineva ar fi sosit aici cel puţin o dată la doi ani: aţi fi fost lăsaţi la mila acestui cotropitor...

— Ce să dorească de la noi? întrebă Mogien, nu cu modestie, ci din curiozitate.

— Presupun că vrea planeta voastră. Lumea voastră. Poate chiar pe voi, drept sclavi. Nu ştiu...

— Dacă Argilienii mai au nava aceea, Rocannon, şi dacă nava merge pînă la Oraş, ai putea pleca şi tu, să revii printre ai tăi.

Lordul Stelelor îl privi îndelung.

— Bănuiesc că aş putea, încuviinţă el. Vocea îi devenise seacă. Urmă un minut de tăcere, apoi izbucni cu înflăcărare: V-am făcut pe voi vulnerabili. I-am adus pe ai mei aici şi au murit. Nu voi fugi opt ani în viitor ca să aflu ce s-a petrecut între timp! Ascultă, Lord Mogien, dacă mă poţi ajuta să ajung în sud, la Argilieni, aş putea lua nava s-o folosesc pe planetă, să iscodesc cu ajutorul ei. Cel puţin, dacă nu-i pot schimba pilotul automat, o pot trimite cu un mesaj pe Kerguelen. Dar voi rămîne aici!

— Povestea spune că Semley a găsit-o în peşterile Gdemiar, lîngă marea Kirien.

— Îmi poţi împrumuta un vîntelegar, Lord Mogien?

— Şi tovărăşia mea, dacă doreşti.

— Cu mulţumiri!

— Argilienii sînt gazde neprimitoare pentru oaspeţii singuratici, zise Mogien, părînd încîntat. Nici măcar amintirea gropii aceleia negre şi hidoase, săpată în coasta muntelui, nu putea potoli mîncărimea din cele două săbii lungi, atîrnate la brîul său. Trecuse multă vreme de la ultima incursiune... Fie ca vrăjmaşii noştri să moară fără moştenitori, adăugă el cu gravitate, înălţînd cupa plină.

— Fie ca vrăjmaşii să moară fără moştenitori, repetă el şi bău cu Mogien, acolo sub lumina galbenă a lumînărilor şi a lumilor duble, în Turnul cel înalt al Hallanului.

II

În seara celei de-a doua zile, Rocannon se simţea înţepenit şi ars de vînt, dar învăţase să stea corect în şaua înaltă şi să conducă cu destulă dibăcie uriaşul animal zburător din grajdurile Hallanului. Acum, deasupra şi dedesubtul lui se întindea cerul trandafiriu al lungului şi lentului amurg, în nenumărate nivele de lumină cristalină, purpurie. Vîntelegarii zburau sus, pentru a rămîne cît mai mult în lumina soarelui, deoarece, aidoma felinelor, îndrăgeau căldura. Pe negrul său carnasier să-i spun armăsar, se întrebase Rocannon, sau motan? Mogien privea în jos, căutînd un loc pentru popas, pentru că Vîntelegarii nu zburau pe întuneric. Înapoia lor pluteau doi smiromi, călărind bidivii mai mici, albi, cu aripile înroşite de ultimele raze ale uriaşului soare Fomalhaut.

— Priveşte, Lord al Stelelor!

Telegarul lui Rocannon se zbîrli şi pufni mînios, zărind ceea ce arăta Mogien: un obiect micuţ, negru, deplasîndu-se pe cer în faţa lor, dar mai jos, lăsînd în urmă un răpăit slab în liniştea înserării. Rocannon făcu semn să coboare imediat. În luminişul unde se opriră, Mogien întrebă:

— Era o navă precum a ta, Lord al Stelelor?

Rocannon, ai cărui prieteni fuseseră ucişi fără nici un avertisment într-o navă fără armament, nu ezită:

— Nu. Era o navă legată de planetă, un elicopter. Putea ajunge aici numai la bordul unei nave mai mari decît a mea, o fregată stelară sau un transportor. Înseamnă că au debarcat în forţă. Şi pesemne au pornit înaintea mea. Oricum, ce caută aici cu bombardiere şi elicoptere?... Ne puteau doborî de pe cer de multă vreme. Lord Mogien, trebuie să ne păzim de ei.

— Se ridicase dinspre Pămîntarii. Nădăjduiesc că n-au ajuns acolo înaintea noastră.

Rocannon se mulţumi să încuviinţeze, plin de mînie la vederea acelui punct negru în amurg — un gîndac pe o lume imaculată. Indiferent cine ar fi fost cei care bombardaseră o navă a Cercetării de cum o zăriseră, era limpede că doreau să exploreze planeta şi s-o preia, pentru colonizare sau în scopuri militare. Fiinţele cu Inteligenţă Dezvoltată de pe planetă — existau cel puţin trei specii, toate cu performanţe tehnologice scăzute — urmau să fie ignorate, înrobite sau extirpate, în funcţie de varianta cea mai convenabilă. Pentru un popor agresiv, importantă era numai tehnologia.

Poate că acesta era punctul cu adevărat slab al Ligii, reflectă Rocannon, privindu-i pe smiromii care dezhămau vîntelegarii, eliberîndu-i pentru vînătoarea nocturnă. Importantă era numai tehnologia. Cele două misiuni desfăşurate în ultimul secol pe această lume începuseră să împingă una dintre specii către o tehnologie preatomică, înainte de-a fi terminată explorarea celorlalte continente sau de-a fi contactat toate rasele inteligente. El solicitase încetarea acţiunii şi reuşise în cele din urmă să-şi aducă propria Cercetare Etnografică, pentru a afla ceva despre planetă; totuşi, nu se autoamăgea. În cele din urmă, munca lui avea să reprezinte doar o bază de informare pentru încurajarea avansului tehnologic al speciilor sau culturilor similare. Aşa se pregătea Liga Tuturor Lumilor să-şi înfrunte duşmanul de moarte. O sută de planete fuseseră instruite şi înarmate, încă o mie erau învăţate cu utilizarea oţelului, roţii, tractorului şi reactorului. Însă Rocannon, fiderul, a cărui meserie era iniţierea altora şi care locuise în cîteva lumi destul de primitive, se îndoia de ideea mizării exclusiv pe arme şi folosirea maşinăriilor. Dominată de speciile umanoide agresive şi făuritoare de unelte ale Centaurienilor, Pămîntenilor şi Cetinienilor, Liga neglijase unele talente, puteri şi potenţiale aparţinînd formelor de viaţă inteligente, judecînd după criterii prea limitate.

Planeta aceasta, care deocamdată se numea Fomalhaut II, n-ar fi căpătat probabil prea multă atenţie, deoarece înainte de sosirea Ligii nici una dintre speciile ei nu părea să fi depăşit nivelul pîrghiei şi al forjei. Pe alte lumi, alte rase puteau fi împinse mai rapid înainte, pentru a fi de ajutor atunci cînd duşmanul extragalactic urma să revină. Nu exista nici o îndoială asupra întoarcerii lui. Rocannon se gîndi la Mogien, care se oferise să ridice la luptă toate spadele Hallanului împotriva unei flote de bombardiere cu viteze luminice. Dar dacă viteza luminii sau chiar bombardierele FTL erau precum săbiile din bronz, prin comparaţie cu armele Duşmanului? Dacă armele Duşmanului erau mentale? N-ar fi fost mai bine să înveţe cîte ceva din diferite forme şi puteri ale creierilor? Politica Ligii era prea mărginită: conducea la risipă, iar acum, evident, dusese la rebeliune. Dacă furtuna ce clocotea pe Faraday, cu zece ani în urmă, izbucnise, înseamnă că una din membrele tinere ale Ligii,

înarmată şi instruită în arta războiului, pornise acum să modeleze din stele propriul ei imperiu.

Împreună cu Mogien şi cei doi slujitori cu păr negru, fiderul molfăi cîteva felii de pîine bună şi tare din bucătăriile Hallanului, bău vaskan galben dintr-un burduf de piele şi se culcă. Mult deasupra focului se înălţau copacii — ramuri întunecate încărcate cu conuri ascuţite şi negre. Noaptea, o bură rece şopti prin pădure. Rocannon îşi trase deasupra capului pătura uşoară din blană de herilor şi dormi mai departe sub murmurul picăturilor. În zori, vîntelegarii se întoarseră şi porniră înainte de răsăritul soarelui, călărind vîntul către pămînturile albicioase de lîngă golful unde locuiau Argilienii.

Spre amiază coborîră într-un cîmp de lut gol. Rocannon şi cei doi slujitori, Raho şi Yahan, priviră surprinşi în jur, nezărind nici un semn de viaţă.

— Vor veni, îi linişti Mogien cu încrederea absolută a rasei sale.

Într-adevăr, veniră: umanoizi scunzi, văzuţi de Rocannon în muzeu, cu ani în urmă, şase indivizi nu mai înalţi de pieptul său ori de cingătoarea lui Mogien. Erau dezbrăcaţi, cu pielea de culoare alb-cenuşiu asemănătoare cîmpurilor din argilă, o rasă aparte, precum pămîntul. Cînd grăiau, o făceau în mod ciudat, deoarece nu puteai spune care dintre ei vorbea; se părea că toţi odată, însă cu o singură voce — aspră. Telepatie coloniala parţială, îşi aminti Rocannon din Manual şi privi cu respect spre piticii urîţi, cu harul lor neobişnuit. Înalţii lui însoţitori nu împărtăşeau aceleaşi sentimente. Priveau încruntaţi.

— Ce caută Angyar şi slujitorii lor în cîmpurile Lorzilor Nopţii? întrebă unul din Argilieni, sau poate toţi, în graiul comun, un dialect Angyar folosit de toate speciile.

— Sînt Lordul Hallanului, vorbi Mogien, părînd gigantic. Alături de mine se află Rocannon, stăpînul stelelor şi al căilor peste noapte, aflat în slujba Ligii Tuturor Lumilor, oaspete şi prieten al Neamului din Hallan. Cinste lui! Duceţi-ne la cei de seama noastră. Sînt multe de spus, deoarece în curînd în caldan fi-va zăpadă, vînturile vor sufla îndărăt, iar copacii vor creşte cu rădăcinile în sus!

Rocannon se gîndi că felul în care vorbea tînărul era foarte plăcut, deşi nu excela prin tact.

Argilienii tăcură bănuitori.

— Acesta este adevărul? întrebară ei în cele din urmă.

— Da; marea se va preschimba în lemn, iar pietrele vor creşte degete! Duceţi-ne la mai-marii voştri, care ştiu ce este un Lord al Stelelor, şi nu pierdeţi vremea!

Din nou tăcere. Stînd lîngă troglodiţii scunzi, Rocannon încercă senzaţia tulburătoare a unor aripi de fluturi atingîndu-i urechile. Se luase o hotărîre.

— Veniţi, ziseră răspicat Argilienii, pornind peste cîmpia clisoasă. Se adunară lîngă un petec de pămînt obişnuit, se aplecară, apoi se retraseră dezvăluind o scară ce ieşea dintr-un puţ: intrarea în Împărăţia Nopţii.

Smiromii rămaseră cu telegarii la suprafaţă, iar Mogien şi Rocannon coborîră scara într-o lume subterană de tunele întretăiate sau ramificate, săpate în lut şi pavate cu beton zgrunţuros, iluminate electric, mirosind a sudoare şi mîncare rîncedă. Lipăind îndărătul lor pe tălpile cenuşii, lătăreţe, paznicii îi conduseră într-o cameră rotundă aidoma unei bule dintr-un strat gigantic de rocă şi-i lăsară singuri acolo. Încăperea era pe jumătate luminată.

Aşteptară. Aşteptară şi mai mult.

De ce oare primele expediţii aleseseră tocmai aceste făpturi pentru a le încuraja apartenenţa la Ligă? Rocannon avea o bănuială, poate neplauzibilă: acele prime expediţii proveniseră din îngheţatul Centaur, iar membrii lor plonjaseră extaziaţi în peşterile Gdemiar, scăpînd de potopul orbitor de lumină şi căldură dinspre uriaşul soare A-3. Din punctul lor de vedere, pe o astfel de lume fiinţele sensibile trăiau în subteran. Pentru Rocannon, soarele alb, fierbinte şi nopţile strălucitoare ale celor patru luni, diferenţele extreme între anotimpuri, vînturile necontenite, aerul tare şi gravitaţia slabă ce permite existenţa atîtor specii de zburătoare erau nu numai agreabile, ci de-a dreptul fermecătoare. Dar, îşi reaminti el, tocmai de aceea era mai puţin calificat decît Centaurienii în aprecierea locuitorilor grotelor. Cu siguranţă, erau inteligenţi. În plus, deţineau Telepatia — o putere mult mai rară şi mai puţin înţeleasă decît electricitatea însă primele explorări nu urmaseră această direcţie. Gdemiar primiseră în dar un generator, o navă automată şi cîteva noţiuni de matematică, fuseseră bătuţi încurajator pe spate, apoi părăsiţi.

— Ce făcuseră omuleţii de atunci? îl întrebă Mogien. Tînărul Lord, care, cu siguranţă, nu văzuse în viaţa lui altceva decît lumînări sau torţe cu răşină, privi complet dezinteresat becul electric de deasupra capului.

— Dintotdeauna s-au priceput să făurească lucruri, zise el cu aroganţa lui extraordinară.

— În ultima vreme, au făcut ceva nou?

— Noi ne cumpărăm săbiile din oţel de la Argilieni; au fierari care puteau lucra fierul şi pe vremea bunicului; mai înainte, nu ştiu. Ai mei au trăit mult timp cu Argilienii, îngăduindu-le să sape sub pămînturile noastre, oferindu-le argint pentru săbii. Se spune că sînt bogaţi, dar incursiunile împotriva lor sînt oprite. Războaiele între neamuri sînt de rău augur — după cum ştii. Chiar atunci cînd bunicul meu, Durhal, şi-a căutat soţia aici, crezînd c-a fost răpită, el n-a încălcat tabu-ul pentru a-i obliga să vorbească. Pe cît pot, Argilienii nici nu mint, nici nu spun adevărul.

Nu-i iubim, şi ei nu ne iubesc; cred că-şi amintesc vremurile de demult, dinaintea tabu-ului. Nu sînt viteji.

O voce puternică răsună în spatele lor:

— Plecaţi-vă capetele înaintea Lorzilor Nopţii!

Întorcîndu-se, Rocannon prinse lasarma şi Mogier apucă mînerele ambelor spade, dar pămînteanul observă numaidecît difuzorul din peretele curb şi murmură:

— Nu răspunde...

— Vorbiţi, o voi, străini în Peşterile Lorzilor Nopţii! Bubuitul vocii intimida, însă Mogien rămase locului, fără să clipească, ridicînd indolent sprîncenele sale arcuite. Apoi, zise:

— Acum, după ce ai călărit vîntul trei zile, Lord Rocannon, începi să simţi plăcere?

— Vorbiţi şi veţi fi auziţi!

— Da. Iar armăsarul tărcat zboară la fel de lin precum vîntul de apus în caldan, răspunse Rocannon, reproducînd un compliment auzit la masă, în Sala Mare.

— Este prăsilă din cea mai nobilă.

— Vorbiţi! Sînteţi auziţi!

Continuară să discute despre rasele de vîntelegari, în vreme ce difuzorul răcnea la ei. În cele din urmă, doi Argilieni apărură în tunel.

— Veniţi, rostiră ei impasibili.

Îi conduseră pe străini prin alte labirinturi, pînă la un trenuleţ electric perfect întreţinut, asemănător unei jucării gigantice, însă utile, în care mai străbătură cîţiva kilometri cu viteză, părăsind tunelurile din lut şi intrînd într-o zonă de peşteri calcaroase. Ultima oprire era la intrarea unei săli puternic luminate; în capătul îndepărtat al sălii, pe un podium, stăteau trei troglodiţi. La început, spre ruşinea lui Rocannon, toţi îi păreau identici. Aşa cum olandezilor li se păreau chinezii sau ruşilor, centurienii... După aceea, desluşi individualitatea Argilianului din mijloc, cu figura brăzdată, albă, autoritară sub o coroană din fier.

— Ce caută un Lord al Stelelor în Peşterile celor Puternici?

Formalitatea Graiului Comun se potrivea perfect nevoii lui Rocannon.

— Nădăjduisem să intru ca oaspete în aceste peşteri, să aflu despre căile Lorzilor Nopţii şi să văd minunile făurite de ei. Încă nutresc speranţa că aşa va fi... Dar s-au ivit lucruri rele şi am venit acum cu grabă şi cerinţă. Sînt ofiţer al Ligii Tuturor Lumilor. Vă cer să-mi aduceţi nava stelară pe care o păstraţi drept zălog al încrederii Ligii în voi.

Cei trei priveau neclintiţi. Podiumul îi aducea la $_t$ aceeaşi înălţime cu Rocannon; văzute astfel, chipurile lătăreţe, fără vîrstă, cu ochii duri precum stînca erau impresionante. Apoi, grotesc, cel din stînga vorbi într-o galactică stricată:

— Navă nu.

— Există o navă...

După un minut, acelaşi Argilian repetă ambiguu:

— Navă nu.

— Vorbiţi graiul comun. Vă cer ajutorul. Pe planetă există un vrăjmaş al Ligii. Dacă-l primiţi, Lumea aceasta nu va mai fi a voastră.

— Navă nu, zise Argilianul din stînga. Ceilalţi doi păreau nişte stalagmite.

— Atunci va trebui să le spun celorlalţi Lorzi ai Ligii că Argilienii le-au înşelat încrederea şi sînt nedemni de-a lupta în Războiul Care Va Veni?

Tăcere.

— Încrederea este fie de ambele părţi, fie de niciuna, vorbi în graiul comun bărbatul încoronat cu fier.

— V-aş cere ajutorul dacă nu m-aş încrede în voi? Vreţi cel puţin să trimiteţi nava cu un mesaj pentru Kerguelen? Nu e nevoie să meargă cineva cu ea şi să piardă anii; merge singură.

Din nou linişte.

— Navă nu, spuse cel din stînga, cu graiul lui scrîşnit.

— Vino, Lord Mogien, se răsuci Rocannon.

— Cei care-i trădează pe Lorzii Stelelor, rosti Mogien cu glasul lui limpede şi arogant, încalcă înţelegeri străvechi. De multă vreme ne făuriţi săbii, Argilienilor. Ele n-au ruginit.

Ieşi după aceea, alături de Rocannon, urmînd călăuzele scunde şi cenuşii, care-i conduseră în tăcere pînă la trenuleţ, prin labirintul de coridoare umede şi strălucitoare, sus, la lumina zilei.

Călăriră vîntul cîţiva kilometri spre vest, părăsind teritoriul Argilienilor şi coborîră pe malul unui rîu ce străbătea o pădure, pentru a se sfătui.

Mogien simţea că-şi abandonase oaspetele; nu era obişnuit ca generozitatea să-i fie stăvilită, şi stăpînirea lui de sine era pusă la încercare.

— Viermi de pămînt! exclamă el. Şobolani fricoşi! Niciodată nu spun deschis ce-au făcut sau ce vor face. Toţi Piticii sînt aşa, chiar şi Fiia. Deşi în Fiia te poţi încrede. Bănuieşti că Argilienii au dat vrăjmaşilor nava?

— De unde să ştiu?

— Ascultă-mă: n-o vor da nimănui dacă nu capătă de două ori preţul ei. Scule, odoare — nu se gîndesc decît cum să adune cît mai multe... Ce voia să spună bătrînul, că încrederea trebuie să fie de ambele părţi?

— Cred că poporul lui simte că a fost trădat de noi — de fapt, de Ligă. La început i-am încurajat, apoi, brusc, i-am abandonat pentru patruzeci şi cinci de ani, nu le-am trimis nici un mesaj, i-am oprit să mai vină, le-am spus să se descurce singuri... Iar ideea a fost a mea, deşi ei nu ştiu asta. La urma urmei, de ce mi-ar face un hatîr? Mă îndoiesc că au

vorbit cu duşmanii. Însă chiar dacă au dat nava, n-ar însemna mare lucru. Vrăjmaşul n-ar putea face nici măcar ceea ce aş fi făcut eu. Rocannon tăcu, cu umerii gîrboviţi, privind rîul scînteietor.

— Rocannon, rosti Mogien, vorbindu-i pentru prima dată ca unuia din neamul său, în apropierea acestei păduri, trăiesc verii mei de Kydor, un castel puternic, treizeci de oşteni Angyar şi trei sate de smiromi. Ne vor ajuta să-i pedepsim pe Argilieni pentru neobrăzarea...

— Nu, zise apăsat pămînteanul. Spune-le oamenilor tăi să fie atenţi la mişcările Argilienilor, da; s-ar putea să fie cumpăraţi de duşmani. Însă nu se vor încălca tabu-uri şi nici nu se vor purta războaie din cauza mea. Este inutil, în asemenea vremuri, Mogien, soarta unui singur om nu este importantă.

— Atunci, ridică tînărul chipul său întunecat, ce este?

— Lorzii mei, interveni Yahan, smiromul cel zvelt, printre copacii de colo este cineva. Arătă spre malul opus al rîului, unde între coniferele închise la culoare se zărea mişcîndu-se o pată de culoare.

— Fiia! exclamă Mogien. Priviţi vîntelegarii!

Cele patru animale priveau peste apă, cu urechile ciulite.

— Mogien, Lordul Hallanului, păşeşte cu prietenie pe drumurile Fiia!

Glasul răsună deasupra rîului lat, zgomotos şi puţin adînc, şi deodată, pe malul celălalt, în jocul de lumini şi umbre de sub arbori, apăru o siluetă micuţă. Părea că dansează, în vreme ce petele de soare i se plimbau pe trup, pîlpîind şi schimbîndu-se, obosind ochii care o priveau. Cînd se mişcă, Rocannon avu impresia că umblă pe suprafaţa apei, atît de lin se apropie, fără să tulbure vadul însorit. Vîntelegarul dungat se ridică şi merse, păşind uşor pe picioarele groase, cu oase goale, pînă la malul rîului. Cînd Fianul ieşi, uriaşul animal îşi cobori capul, iar omuleţul se întinse şi scarpină urechile îmblănite. După aceea, se îndreptă spre cei patru.

— Bun venit, Mogien, urmaşul lui Hallan, plete-bălaie, purtător de sabie! Vocea era subţire şi moale precum a unui copil, trupul — micuţ şi uşor, însă chipul nu era de copil. Bun-venit, oaspete al lui Hallan, Lord al Stelelor, Rătăcitor! Pentru o clipă ochii stranii, mari şi deschişi la culoare, îl priviră pe fider.

— Fiia cunosc toate numele şi veştile, surîse Mogien, însă micul Fian nu-i răspunse la zîmbet. Lucrul acesta era surprinzător chiar şi pentru Rocannon, care vizitase o singură dată un sătuc al speciei, împreună cu o echipă de Cercetare.

— Oh, Lord al Stelelor, rosti glasul cel dulce, cine călăreşte corăbiile vîntului care vin şi ucid?

— Ucid... neamul tău?

— Tot satul meu, răspunse omuleţul. Eu eram cu turmele pe dealuri. Am auzit cu mintea chemarea lor şi am venit, dar ei erau în flăcări arzînd

şi strigînd. Erau două corăbii cu aripi rotitoare. Scuipau foc. Acum sînt singur şi trebuie să vorbesc cu voce tare. În locul neamului meu, am în minte doar tăcere şi foc. De ce s-a întîmplat aşa, Lorzilor?

Privi de la Rocannon la Mogien. Amîndoi tăceau. Se îndoi din mijloc, ca rănit de moarte, se ghemui şi-şi ascunse faţa în palme.

Mogien se apropie de el, cu palmele pe mînerele săbiilor, tremurînd de mînie.

— Jur acum răzbunare asupra celor care i-au ucis pe Fiia! Rocannon, cum se poate aşa ceva? Fiia n-au spade, n-au avuţii, n-au vrăjmaşi! Priveşte, tovarăşii săi sînt morţi cu toţii, aceia cu care vorbea fără cuvinte, cei din neamul lui. Nici un Fian nu trăieşte singur. El va muri singur. De ce le-au făcut rău?

— Ca să-şi anunţe puterea, scrîşni Rocannon. Să-l ducem la Hallan, Mogien.

Lordul cel înalt îngenunche lîngă făptura chircită.

— Fian, prieten al omului, călăreşte cu mine. Nu-ţi pot vorbi în minte precum seminţia ta, însă nu toate cuvintele zburătorilor sînt goale.

Încălecară în tăcere, Fianul urcat pe şaua înaltă, în faţa lui Mogien, precum un copil, şi cei patru telegari se ridicară iarăşi în aer. Un vînt de ploaie dinspre miazăzi le ajută zborul, iar spre sfîrşitul zilei următoare, sub bătaia aripilor armăsarului său, Rocannon zări scara de marmură ce suia prin pădure, Podul Genunii deasupra abisului verde şi turnurile Hallanului pe fundalul amurgului.

Cei din castel, lorzi bălani şi slujitori cu păr negru, se strînseră în jurul lor, în curtea de zbor, povestind despre incendierea castelului dinspre răsărit, Reohan, şi uciderea tuturor celor care trăiau acolo. Din nou, participaseră două elicoptere şi cîţiva bărbaţi înarmaţi cu lasarme; oştenii şi fermierii din Reohan, fuseseră măcelăriţi înainte de-a izbuti să răspundă cu o singură lovitură. Cei din Hallan erau pe jumătate turbaţi de mînie, la care se adaugă uimirea simţită atunci cînd îl văzură pe Fian, călare alături de tînărul lor stăpîn, şi aflară motivul prezenţei sale. Mulţi dintre ei, locuitori ai celei mai nordice fortăreţe Angien, nu-i mai întîlniseră pe Fiia, dar toţi îi cunoşteau din legende, şi datorită puternicului Tabu care-i proteja. Un asalt, oricît de sîngeros, asupra unuia din castelele Angyar se conforma cu natura lor războinică; însă un atac împotriva Fiia reprezenta o pîngărire. Veneraţia şi furia se contopiră în ei. În cursul serii, din camera lui situată în turn, Rocannon auzi tumultul din Sala cea Mare de jos, unde se adunaseră toţi Angyar din Hallan, jurînd distrugerea şi nimicirea vrăjmaşilor în torente de metafore şi trăsnete de hiperbole. Angyar erau o rasă lăudăroasă: răzbunătoare, încăpăţînată, analfabetă şi lipsită de orice forme ale persoanei întîi pentru verbul „a fi incapabil”. În legendele lor nu existau zei, ci numai eroi.

Peste vacarmul acela se auzi o voce apropiată, surprinzîndu-l pe Rocannon, a cărui mînă tresări pe butonul radioului. Găsise, în sfîrşit, banda de transmisiuni a inamicului. Un glas lătra întruna, vorbind o limbă necunoscută fiderului. Norocul ar fi fost prea mare ca duşmanul să vorbească galactica; existau sute de mii de graiuri în Lumile Ligii, ca să nu mai vorbim de planetele recunoscute, cum era chiar aceasta, sau de cele nedescoperite încă. Vocea începu să citească un şir de numere pe care Rocannon le înţelese deoarece erau în cetiană, limba unei rase ale cărei cunoştinţe matematice conduseseră la utilizarea generală în Ligă a matematicii şi deci a numerelor cetiene. Bărbatul ascultă cît mai atent, dar în zadar; nu era decît o listă de numere.

Glasul se întrerupse brusc, lăsînd doar bîzîitul electricităţii statice.

Rocannon privi către Fianul micuţ, care ceruse să stea cu el, iar acum era aşezat cu picioarele încrucişate şi tăcut pe podeaua din piatră, lîngă fereastră.

— Ăsta a fost vrăjmaşul, Kyo. Chipul Fianului era neclintit.

— Kyo, urmă fiderul — obiceiul cerea să te adresezi unui Fian cu numele Angyar al satului său, deoarece nu se ştia cu siguranţă dacă indivizii speciei aveau nume individuale — Kyo, dacă ai încerca, i-ai putea auzi cu mintea pe vrăjmaşi?

În scurtele însemnări făcute în decursul singurei vizite într-un sat Fian, Rocannon remarcase faptul că Specia I-B răspundea rareori direct la întrebările puse direct; şi-şi amintea perfect eschivările lor surîzătoare. Însă Kyo, rămas abandonat în teritoriul străin al graiului, îi răspunse pămînteanului:

— Nu, Lord, vorbi el supus.

— Îi poţi auzi pe alţii dintre ai tăi, aflaţi în alte sate?

— Puţin. Dacă aş fi trăit printre ei, poate... Cîteodată Fiia pleacă să locuiască şi în alte părţi. Se spune că, pe vremuri, Fiia şi Gdemiar vorbeau cu mintea laolaltă, ca un singur popor, dar asta era demult. Se spune... Omuleţul se opri.

— Ştiu, neamul tău şi Argilienii sînt o singură rasă, deşi acum urmaţi căi diferite. Ce se mai spune, Kyo?

— Cu mult, mult timp în urmă, prin miazăzi, în munţii cei înalţi, unde sînt locurile cenuşii, trăiau cei care puteau vorbi în minte cu toate fiinţele. Străbunii, Cei Mai De Demult, puteau auzi toate gîndurile... însă noi am coborît din munţi, am locuit în văi şi peşteri şi-am uitat calea mai grea.

Rocannon căzu pe gînduri. În sudul Hallanului nu există munţi. Se ridică să ia *Manualul* pentru Zona Galactică Opt, unde existau hărţi, cînd auzi ceva dinspre radioul lăsat deschis pe aceeaşi frecvenţă. Un glas, stins şi îndepărtat, se înălţa şi cobora pe unde, dar vorbea în galactică:

— Numărul Şase, răspunde! Numărul Şase, răspunde! Sînt Foyer. Răspunde, Numărul Şase! După nenumărate repetări şi pauze, continuă: Aici e Vineri. Nu, aici e Vineri... Sînt Foyer; eşti pe recepţie, Numărul Şase? FTL-urile sosesc mîine şi doresc raport complet asupra secundarelor Şapte Şase şi reţelelor. Lasă eşalonarea Detaşamentului Estic. Mă auzi, Numărul Şase? Mîine comunicăm prin ansiblu cu Baza. Doresc urgent informaţiile asupra secundarelor. Secundarele Şapte Şase. Nu-i nevoie.

Un val de paraziţi acoperi vocea, iar cînd se auzi iarăşi, nu se distingeau decît frînturi de cuvinte. Trecură lungi minute de paraziţi, tăcere şi fragmente de vorbire, apoi interveni un glas clar, discutînd rapid în graiul necunoscut folosit mai devreme. Vorbea întruna; nemişcat, cu mîna pe coperta *Manualului*, Rocannon asculta. Fianul stătea neclintit în umbrele din celălalt capăt al odăii. O pereche de numere duble se repetă de două ori; pămînteanul desluşi cuvîntul cetian pentru „grade”. Deschise carnetul şi scrise cifrele; după aceea, continuînd să asculte, căută hărţile lui Fomalhaut II în Manual.

Numerele notate erau 28°28-121°40. Dacă ar fi reprezentat coordonate de latitudine şi longitudine... Rămase deasupra hărţilor, aşezînd de cîteva ori vîrful creionului pe locuri situate în ocean. Apoi, încercînd 121 vest cu 28 nord, nimeri în sudul unui lanţ muntos, aflat la jumătatea continentului Sudvest. Rămase locului, privind harta. Vocea din radio amuţise.

— Lord al Stelelor?

— Cred că mi-au spus unde sînt ei. Poate... Şi acolo au un ansiblu. Ridică privirea spre Kyo, dar fără să-l zărească, şi o coborî iarăşi asupra hărţii: Dacă sînt acolo... dacă aş putea ajunge la ei, să le zădărnicesc jocul, dacă aş putea transmite Ligii măcar un singur mesaj prin ansiblu...

Continentul Sudvest fusese cartografiat numai aerian; erau schiţate doar lanţurile muntoase şi principalele rîuri — dincolo de ţărmuri se întindeau sute de kilometri de necunoscut. Şi o ţintă numai presupusă.

— Totuşi, nu pot sta aşa, continuă fiderul. Înălţă din nou ochii, întîlnind privirea limpede, neînţelegătoare a omuleţului.

Începu să străbată înainte şi înapoi podeaua de piatră a încăperii. Radioul şuiera şi pîrîia.

Deţinea un singur atu: faptul că duşmanii nu ştiau de el. Credeau că întreaga planetă le aparţine. Constituia însă unicul său avantaj.

— Mi-ar plăcea să-i lovesc cu armele lor, spuse Rocannon. Cred că voi încerca să-i găsesc. În ţinuturile sudice...

Străinii aceştia, Kyo, i-au ucis pe ai mei, aşa cum au făcut şi cu neamul tău. Am rămas amîndoi singuri, vorbind un grai care nu este al nostru. Tovărăşia ta m-ar bucura.

Nu ştiu de ce făcuse propunerea aceea.

Umbra unui surîs străbătu chipul Fianului. Îşi ridică braţele. În sfeşnicele de pe ziduri, flăcările lumînărilor se aplecară, pîlpîiră şi-şi schimbară culoarea.

— Se prorocea că Rătăcitorul îşi va alege tovarăşi, vorbi el. Pentru o vreme...

— Rătăcitorul? întrebă Rocannon, dar de această dată Fianul nu-i răspunse.

III

Doamna Castelului traversă sala cea înaltă, foşnindu-i rochia pe piatră. Vîrsta îi întunecase şi mai mult obrazul, transformîndu-l în negrul unei icoane; părul bălai era acum alb. Păstra încă frumuseţea neamului. Rocannon se înclină şi rosti cu ceremonia Angyar:

— Bun găsit, Lady a Hallanului, fiica lui Durhal, Haldre cea Bălană!

— Bun venit, Rocannon, oaspete al meu, răspunse ea privindu-l calmă. Precum cele mai multe femei, şi toţi bărbaţii Angyar, ea era mult mai înaltă decît pămînteanul : Spune-mi, pentru ce pleci spre miazăzi?

Continuă să păşească lin prin sală, iar Rocannon mergea alături de ea. În jurul lor era penumbră şi piatră, tapiserii închise la culoare atîrnate de pereţii înalţi, lumină rece de dimineaţă, pătrunsă prin lucarne şi strecurată printre grinzile negre de sus.

— Plec să-mi caut vrăjmaşii, Lady.

— Şi cînd îi vei găsi?...

— Nădăjduiesc să pătrund în... în castelul lor şi să mă slujesc de... de purtătorul lor de mesaje, pentru a înştiinţa Liga că ei se află aici, pe această lume. Ei se ascund aici şi sînt foarte greu de găsit; lumile sînt tot atît de numeroase cît firele de nisip pe ţărmul mării. Totuşi, trebuie căutaţi. Au făcut rău aici şi vor face şi mai mult rău pe alte lumi.

Haldre încuviinţă din cap.

— Este adevărat că doreşti să pleci cu puţini însoţitori?

— Da, Lady. Drumul este lung şi trebuie traversată marea. Iar înaintea puterii lor, singura mea nădejde este iscusinţa, nu forţa.

— Îţi va trebui şi altceva decît iscusinţa, Lord al Stelelor, vorbi femeia. Fie, îţi voi da patru smiromi credincioşi, dacă îţi este de ajuns, doi vîntelegari de povară şi şase înşeuaţi, unul sau doi arginţi dacă barbarii din ţinuturile străine îţi vor cere plată pentru găzduire, şi pe fiul meu Mogien.

— Mogien mă va însoţi? Darurile tale sînt nepreţuite, Lady, însă acesta este cel mai de seamă!

Haldre îl fixă cu privirea ei limpede, tristă şi neiertătoare.

— Mă bucură mulţumirea ta, Lord al Stelelor, îşi reluă plimbarea alături de bărbat: Mogien rîvneşte să meargă, de dragul tău şi al aventurii; iar tu, un lord pornit într-o călătorie dintre cele mai periculoase, îi doreşti tovărăşia. De aceea, cred că-şi poate urma calea. Însă îţi spun acum, în această dimineaţă, în Sala Lungă, pentru ca să-ţi aminteşti şi să nu te temi de dojana mea dacă te vei întoarce: nu cred că el te va însoţi pe drumul de înapoiere.

— Lady, dar el e moştenitorul Hallanului...

Femeia tăcu, continuînd să meargă, se întoarse în capătul sălii, sub o tapiserie înnegrită de vreme, pe care uriaşi înaripaţi se luptau cu bărbaţi cu păr auriu, şi într-un tîrziu spuse:

— Hallan va găsi alţi stăpîni. Glasul îi era liniştit, amar şi rece: Voi, Lorzii Stelelor, sînteţi iarăşi în mijlocul nostru, aducînd războaie şi căi noi. Reohan este ţărînă; cît va mai dăinui Hallan? Lumea însăşi a devenit un fir de nisip pe ţărmul nopţii. Acum toate se schimbă. Eu ştiu însă un lucru: deasupra neamului meu pluteşte întunericul. Mama, pe care ai cunoscut-o, s-a pierdut, cu mintea rătăcită, prin păduri, tata a fost ucis în luptă, soţul meu, prin viclenie; iar cînd mi-am purtat fiul, sufletul îmi jelea înapoia bucuriei, ştiind că viaţa lui va fi scurtă. Pentru el durerea aceasta nu există; este un Angyar şi poartă săbiile cu două tăişuri. Dar din întunericul acesta, partea mea este de-a conduce singură un domeniu în paragină, de-a trăi, şi-a trăi, şi-a trăi mai mult decît ei toţi...

Tăcu îndelung, apoi urmă:

— Pentru a-ţi cumpăra propria viaţă, sau calea, vei avea nevoie de bogăţii mult mai mari decît ale mele. Ia-l! Ţi-l dau ţie, Rocannon, nu lui Mogien. Pentru tine, colierul nu-i înnegurat. N-a fost, oare, al tău, cîndva, în oraşul aflat dincolo de noapte? Pentru noi a însemnat doar povară şi umbră. Ia-l înapoi, Lord al Stelelor, foloseşte-l drept răscumpărare sau prinos.

Desfăcu din jurul gîtului colierul de aur cu piatra cea mare şi vineţie, care o costase viaţa pe mama ei, şi-l întinse către Rocannon. Bărbatul îl luă, auzind aproape cu teamă zornăitul slab şi rece al verigilor din aur, şi ridică ochii spre Haldre. De la înălţimea ei, femeia îl privi cu ochii de o nuanţă albastru-închis în penumbra limpede a sălii:

— Acum, ia-l pe fiul meu cu tine, Lord al Stelelor, şi urmează-ţi calea. Fie ca vrăjmaşii tăi să moară fără moştenitori.

Luminile torţelor, fumul şi umbrele din curtea de zbor a castelului, glasurile animalelor şi oamenilor, larma şi tumultul, toate rămaseră dedesubt după cîteva lovituri de aripi ale armăsarului călărit de Rocannon. Înapoia lor, Hallanul era un punctuleţ de lumină pe întinderea întunecată a colinelor şi nu se auzea decît vuietul aerului, în vreme ce aripile mari, pe jumătate întrezărite, se ridicau şi coborau. Spre răsărit

cerul era alburiu, şi Steaua Mare ardea ca un cristal strălucitor, vestind soarele, însă revărsatul zorilor avea să vină mai tîrziu. Noaptea şi ziua, zorile şi amurgul erau maiestuoase şi lipsite de grabă pe planeta aceasta, ce se rotea în jurul axei în treizeci de ore. Iar anotimpurile erau, de asemenea, lungi; azi începea echinocţiul de primăvară şi urmau patru sute de zile de primăvară şi vară.

— Vor cînta despre noi în castele, rosti Kyo, aflat pe şa în spatele lui Rocannon. Vor cînta cum Rătăcitorul şi tovarăşii săi au călărit pe cer, spre miazăzi, în penumbra dinaintea primăverii... Chicoti.

Dedesubt, dealurile şi cîmpiile bogate ale Angienului se iveau precum un peisaj pictat pe o mătase gri, luminîndu-se puţin cîte puţin, strălucind viu în cele din urmă, în culori şi umbre, pe măsură ce soarele măreţ se înălţa îndărătul lor.

La amiază, poposiră pentru cîteva ore lîngă rîul al cărui curs spre sud-vest îi călăuzea către mare; cînd începu să amurgească, se îndreptară spre un castel micuţ, ridicat pe vîrful unui deal, asemenea tuturor castelelor Angyar, lîngă o meandră a albiei. Fură întîmpinaţi cu căldură de stăpînul locului şi familia lui. Bineînţeles, curiozitatea le rodea pe gazde la vederea unui Fian călărind un vîntelegar alături de Lordul Hallanului, patru smiromi şi un bărbat ce vorbea cu accent straniu, îmbrăcat aidoma unui lord dar fără să poarte săbii, şi cu chipul alb ca de smirom. În realitate, între cele două caste, Angyar şi Olgyor, existau mai multe amestecuri decît acceptau să recunoască cei mai mulţi Angyar; puteai întîlni războinici cu pielea ca fildeşul şi slujitori bălai; dar acest „Rătăcitor” era mult prea ieşit din comun. Nedorind răspîndirea zvonurilor privitoare prezenţa lor pe planetă, Rocannon rămase tăcut, iar gazda nu îndrăzni să-l iscodească pe urmaşul lui Hallan; de aceea, dacă a aflat vreodată cine fuseseră ciudaţii săi oaspeţi, a fost numai peste ani de zile. Din cîntecele menestrelilor.

Ziua următoare trecu în acelaşi fel pentru cei şapte tovaraşi călărind vîntul fără odihna... îşi petrecură noaptea într-un sat Olgyor de lîngă rîu, iar în cea de-a treia zi ajunseră deasupra unor ţinuturi noi chiar şi pentru Mogien. Curbîndu-se spre sud , rîul făcea coturi şi meandre dealurile coborau lin în cîmpii întinse, iar hăt departe pe cer, se întrezărea o oglindire alburie şi sclipitoare. Către sfîrşitul zilei, zăriră un castel ridicat pe o faleză albă, dincolo de care se întindeau cît vedeai cu ochii, lagune şi nisip sur, urmate de mare.

Descălecînd, amorţit şi obosit, cu capul vuindu-i de zbor şi vînt, Rocannon se gîndi că era cea mai jalnică aşezare Angyar văzută de el: o îngrămădire de colibe asemănătoare unor pui golaşi, ghemuite sub aripile unei fortăreţe scunde, cu aspect coşcovit. De pe ulicioarele înguste îi priveau smiromi scunzi şi palizi.

— Parcă s-au împerecheat cu Argilienii, rosti Mogien. Aceea este poarta, iar locul se numeşte Tolen, dacă nu cumva vîntul ne-a purtat în altă parte. Hei! Lorzi ai Tolenului, oaspetele este înaintea porţii voastre!

Din castel nu se auzea nici un sunet.

— Poarta Tolenului se leagănă în vînt, vorbi Kyo, şi văzură că, într-adevăr, poarta din bîrne prinse în legături de bronz se mişca în ţîţînile ei, împinsă de briza rece care sufla prin sătuc. Mogien o deschise cu vîrful spadei. Înăuntru era beznă, freamăt de aripi şi un iz de mucegai.

— Lorzii Tolenului nu şi-au aşteptat oaspeţii, spuse Mogien. Ei bine, Yahan, vorbeşte cu nepricopsiţii şi găseşte-ne adăpost peste noapte.

Tînărul smirom se întoarse către oamenii adunaţi în capătul opus al curţii castelului. Unul dintre ei îşi adună curajul, înainta, aplecîndu-se întruna şi mergînd într-o parte precum o creatură acoperită cu alge de pe plajă, apoi vorbi umil cu Yahan. Rocannon înţelegea trunchiat dialectul Olgyor, şi înţelese că bătrînul afirma că satul n-avea o locuinţă corespunzătoare pentru *pedanari*, orice ar fi fost aceştia. Smiromul cel înalt, Raho, i se alătură lui Yahan şi interveni cu asprime, însă bătrînul continuă să se încline şi să mormăie pînă cînd, în cele din urmă, Mogien îşi pierdu răbdarea. Eticheta Angyar nu-i dădea dreptul să vorbească cu servii unei proprietăţi străine, dar el scoase o sabie din teacă şi o ridică, sclipitoare, în lumina rece. Moşneagul deschise braţele tînguindu-se, se întoarse şi dispăru, şchiopătînd, pe uliţele întunecate ale satului. Călătorii îl urmară, aripile telegarilor atingînd acoperişurile scunde din stuf.

— Kyo, ce sînt pedanarii? Omuleţul surîse.

— Yahan, ce înseamnă cuvîntul acela: pedanar? Smiromul, un tînăr prietenos şi sincer, se foi stînjenit:

— Păi, Lord, un pedan este... unul care umblă între oameni.

Rocannon încuviinţă, culegînd şi fărîma aceea de informaţie. Pe vremea cînd studia rasele acestea, îl interesa şi religia lor; părea că nu deţin nici un fel de credinţe. Totuşi, erau destul de naivi. Considerau vrăjile, blestemele şi puterile drept fenomene normale, iar relaţia lor cu natura era profund animistă; însă nu avea zeităţi. Totuşi, termenul acela aducea a supranatural. Nici nu-i trecus prin minte că se referea chiar la el.

Primiră adăpost în trei colibe sărăcăcioase, iar vîntelegarii, mult prea voinici pentru a intra în vreuna din locuinţe, trebuiră legaţi afară. Animalele se strînseră laolaltă, zbîrlindu-şi blana din cauza brizei tăioase. Armăsarul dungat al lui Rocannon zgrepţănă peretele şi se tîngui, miorlăind, pînă ce Kyo ieşi şi-l scarpină după urechi.

— Îl aşteaptă lucruri şi mai rele, sărmanul, rosti Mogien, aşezîndu-se lîngă Rocannon în faţa vetrei. Ei urăsc apa.

— În Hallan, spuneai că nu vor zbura peste mare, iar oamenii aceştia cu siguranţă că n-au corăbii ca să-i transporte. Cum vom traversa canalul?

— Mai ai desenul acela al pămîntului? întrebă Mogien. Angyar n-avea hărţi, şi Mogien era fascinat de atlasul realizat de Misiunea Geografică în Manual. Rocannon scoase cartea din săculeţul vechi de piele, pe care îl purta în toate lumile, şi care conţinea puţinele obiecte avute asupra lui în Hallan, în momentul distrugerii navei — *Manualul* şi carneţelele, costumul şi arma, trusa medicală şi radioul, un joc de şah terrian şi un volumaş uzat de poezie Hainish. La început, ţinuse acolo şi colierul cu safir, dar cu o noapte în urmă, obsedat de valoarea podoabei, cususe nestemata într-o punguliţă din piele moale de barilor şi-şi atîrnase lanţul în jurul gîtului, sub cămaşă şi mantie, ca o amuletă ce nu putea fi pierdută decît odată cu capul.

Mogien urmări cu degetul său prelung contururile celor două Continente Vestice, acolo unde se aflau faţă în faţă: extremitatea sudică a Angienului, cu cele două golfuri adînci şi un promontoriu masiv între ele; iar de cealaltă parte a canalului — capul nordic al Continentului Sudvest, căruia Mogien îi spunea Fiern.

— Aici ne aflăm noi, zise Rocannon, indicînd vîrful promontoriului cu un oscior din peştele mîncat la cină.

— Iar aici, dacă ţărănoii aceştia mîncători-de-peşte spun adevărul, este un castel numit Plenot. Mogien aşează un alt oscior cam la un centimetru în estul primului şi le studie: cam aşa arată un turn văzut de sus. Cînd mă voi întoarce în Hallan, voi trimite o sută de bărbaţi pe telegari să privească pămîntul din zbor şi din desenele lor vom săpa în stîncă o imagine uriaşă a întregului Angien. În Plenot trebuie să existe corăbii — probabil şi cele ale Tolenului, pe lîngă ale lor. Era război între aceşti doi lorzi scăpătaţi, şi de aceea Tolenul este acum locuit numai de vînt şi noapte. Aşa i-a spus bătrînul lui Yahan.

— Plenot ne va împrumuta corăbii?

— Plenot nu ne va împrumuta nimic. Lordul de acolo este un Rebel. În codul complex al relaţiilor dintre domeniile Angyar, aceasta înseamnă un lord surghiunit de ceilalţi, un proscris, nerespectînd regulile ospitalităţii, reprimării sau restituirii.

— Are numai doi vîntelegari, zise Mogien, desfăcîndu-şi centura săbiilor. Iar despre castelul lui se spune că este construit din bîrne.

În dimineaţa următoare, pe cînd călăreau vîntul spre castelul din lemn, un străjer îi observă aproape în aceeaşi clipă cînd ei zăriră turnul. Curînd după aceea, cei doi armăsari ai castelului se înălţară, dînd roată foişorului; apoi întrezăriră siluete micuţe, cu arcuri, îndărătul ambrazurilor. Cu siguranţă, un Lord Rebel nu se aştepta la prieteni. Rocannon înţelese atunci de ce castelele Angyar erau complet acoperite,

întunecate şi cavernoase pe dinăuntru, însă protejate de un duşman ce ataca din aer. Plenot era micuţ, chiar mai primitiv decît Tolen, neavînd un sat de smiromi, cocoţat pe nişte stînci negre deasupra oceanului; dar aşa sărăcăcios cum era, încrederea lui Mogien că putea fi cucerit de şase bărbaţi părea exagerată. Rocannon verifică chingile de coapsă ale harnaşamentului său, schimbă priza pe mînerul lancei de luptă primite de la Mogien, apoi îşi blestemă norocul. Acela nu era un loc pentru un etnolog de patruzeci şi trei de ani.

Mult înălţat pe armăsarul său negru, Mogien ridica lancea şi răcni. Telegarul lui Rocannon plecă fruntea şi iuţi înaintarea. Aripile negre-cenuşii străfulgerau în sus şi-n jos, precum o morişcă; trupul prelung, gros şi uşor, era încordat, pulsînd sub bătăile inimii. Vîntul şuiera pe lîngă urechi, iar turnul acoperit cu paie al Plenotului părea că se năpusteşte către ei păzit de doi grifoni cabraţi. Rocannon se ghemui pe spinarea vîntelegarului, pregătindu-şi suliţa lungă. Se simţea cuprins de încîntare, de-o fericire de mult uitată; rîse, călărind vîntul. Foişorul se legănă, apropiindu-se împreună cu cei doi străjeri înaripaţi, şi deodată, cu un răcnet strident şi asurzitor, Mogien azvîrli lancea — un fulger argintiu prin aer. Izbi drept în piept un călăreţ, rupîndu-i chingile coapselor cu forţa loviturii şi aruncîndu-l peste armăsarul său într-un arc perfect şi lent către talazurile ce se spărgeau de stîncile aflate o sută de metri mai jos. Mogien ţîşni pe lîngă telegarul fără călăreţ şi angaja lupta cu celălalt străjer, apropiindu-se şi încercînd să lovească cu spada, pe lîngă lancea folosită de potrivnicul său la împuns şi parat.

Cei patru smiromi se roteau în jur pe bidiviii lor albi şi suri, aidoma unor ulii teribili, gata să ajute, dar neintervenind în duelul lordului lor, planînd destul de sus pentru ca arcaşii din turn să nu poată străpunge cuirasa din piele de pe pîntecele animalelor. Totuşi, în mod neaşteptat, toţi patru se năpustiră asupra duelişti lor, răcnind acel strigăt de luptă care-ţi spărgea urechile. Pentru un moment, în văzduh fu un nor de aripi albe şi oţel sclipind. Din mijlocul lor se prăbuşi o siluetă, ce părea că încearcă să-şi găsească un loc cît mai confortabil, întorcîndu-se într-o parte şi alta cu membre inerte, pînă cînd izbi acoperişul castelului şi lunecă pe stîncile ascuţite de dedesubt.

Acum, Rocannon văzu de ce se intervenise în duel: adversarul încălcase regulile şi lovise telegarul. Acesta, cu sîngele purpuriu pătîndu-i o aripă neagră, se opintea din răsputeri să zboare spre dunele de pe ţărm. Înaintea lui porniseră smiromii, urmărind cei doi armăsari lipsiţi de călăreţi, care încercau să revină în grajdurile lor din castel. Etnologul le tăie calea, conducîndu-şi telegarul peste acoperişurile castelului. Îl văzu pe Raho prinzîndu-l pe unul, cu o azvîrlitură lungă a arcanului său, şi în aceeaşi clipă simţi o înţepătură în picior. Zvîcnetul lui îl sperie pe telegarul excitat; îl struni prea violent, iar acesta îşi arcui

spinarea şi, pentru prima dată de cînd îl călărise, începu să se cabreze, dansînd şi sărind pe vînt, deasupra castelului. Săgeţile curgeau în jurul lui precum o ploaie răsturnată. Smiromii şi Mogiem, călare pe un armăsar galben cu ochi sălbatici, ţîşniră pe lîngă el, răcnind şi rîzînd. Telegarul său se potoli şi-l urmă.

— Prinde, Lord al Stelelor! strigă Yahan şi o cometă cu coadă neagră se arcui către el. O prinse cu un gest reflex şi văzu că era o torţă cu răşină aprinsă; se alătură celorlalţi, rotindu-se în apropierea foişorului şi încercînd să-i incendieze acoperişul din paie şi bîrnele de lemn.

— Ai o săgeată pe piciorul stîng, răcni Mogien, trecînd pe lîngă Rocannon, iar fiderul hohoti isteric şi azvîrli torţa printr-o ambrazură. Ţintit! zbieră moştenitorul Hallanului şi se prăvăli înspre acoperişul foişorului, înălţîndu-se după aceea, urmat de o vîlvătaie uriaşă.

Yahan şi Raho reveniseră cu alte torţe fumegînde, pe care le aprinseseră undeva pe dune, şi acum le aruncau oriunde zăreau paie sau lemn. Turnul ardea precum o arteziană de scîntei, iar vîntelegarii iritaţi de strunirile permanente şi de scînteile pişcătoare continuau să pice spre acoperişurile castelului, producînd un vuiet sacadat, înspăimîntător. Ploaia ascendentă de săgeţi încetase, şi în curtea interioară apăru un bărbat, purtînd pe cap un soi de taler din lemn şi ridicînd în mîini o oglindă, cum i se păru la început lui Rocannon; de abia mai tîrziu îşi dădu seama că era un blid umplut cu apă. Trăgînd hăţurile calului galben, care continua să tragă la grajd, Mogien se opri deasupra bărbatului şi rosti:

— Vorbeşte iute! Oamenii mei pregătesc torţe noi!

— Al cărui domeniu, Lord?

— Hallan!

— Lordul-Rebel al Plenotului cere timp să stingă focurile, Lord al Hallanului!

— I-l acord, în schimbul vieţilor şi avuţiilor celor din Tolen.

— Aşa să fie, strigă bărbatul şi, continuînd să ţină vasul cu apă deasupra capului, intră în castel. Atacatorii se retraseră pe dune, privindu-i pe cei din Plenot, care se năpustiră, afară, acţionînd pompa şi organizînd un lanţ viu pentru transportul găleţilor cu apă din mare. Foişorul arse, dar salvară zidurile şi odăile. Erau în jur de douăzeci, inclusiv cîteva femei. După ce potoliră incendiul, cîţiva dintre ei ieşiră pe poartă, traversară limba de piatră şi urcară dunele. În frunte mergea un bărbat înalt şi subţire, cu tenul măsliniu şi părul învăpăiat de Angyar; era urmat de doi ostaşi, încă purtînd coifurile acelea asemănătoare unor talgere, şi de şase bărbaţi şi femei în zdrenţe privind sfioşi în jur. Bărbatul cel înalt ridică în palme castronul din lut, umplut cu apă:

— Sînt Ogoren de Plenot, Lord Rebel al acestui domeniu.

— Iar eu sînt Mogien, moştenitorul Hallanului.

— Vieţile celor doi din Tolen îţi aparţin, Lord. Făcu semn către grupul dindărătul său: Nu avem lucruri de preţ în castel.

— Există două corăbii, Lord Rebel.

— Dragonul zboară dinspre miazănoapte şi vede tot, mormăi posac Ogoren. Corăbiile Tolenului sînt ale voastre.

— Iar voi veţi primi înapoi vîntelegarii, atunci cînd ele se vor găsi la cheiul Tolenului, spuse Mogien cu generozitate.

— Cum se numeşte celălalt lord, ce cu cinste m-a învins? întrebă Ogoren privind spre Rocannon, care era îmbrăcat în armura din bronz purtînd însemnele Angyar, dar fără săbii. Mogien se uită şi el către prietenul său, şi pămînteanul răspunse cu primul nume venit în minte, cel cu care-l întîmpinase Kyo — „Olhor”, Rătăcitorul.

Ogoren îl cercetă curios, apoi se plecă înaintea lor şi rosti:

— Vasul este plin, Lorzi. Fie ca apa să nu se risipească şi nici o înţelegere să nu se destrame!

Lordul Rebel se întoarse şi porni, urmat de cei doi oşteni, spre castelul fumegînd, fără să mai privească prizonierii eliberaţi.

— Duceţi-mi vîntelegarul acasă, li se adresă Mogien, este rănit la aripă. Încalecă după aceea şargul din Plenot şi se înălţă în văzduh. Rocannon îl urmă, privind peste umăr către grupul mic şi zdrenţăros, care începuse drumul lung spre propriul lor castel devastat.

Pînă ajunse în Tolen, excitarea provocată de luptă îi dispăruse şi-şi blestema iarăşi soarta. Cînd descălecase pe dune, văzuse într-adevăr coada unei săgeţi ieşindu-i din gamba piciorului; rana nu-l duruse, pînă trăsese săgeata afară, fără să se uite dacă vîrful nu era ghimpat. Fusese; Angyar nu-şi otrăveau săgeţile, însă exista pericolul unei infecţii. Molipsit de curajul tovarăşilor săi, îi fusese ruşine să poarte impermstraiul protector, şi aproape invizibil, pentru atacul asupra castelului. Îmbrăcat într-o armură ce putea rezista unei lasarme, putea muri în bordeiul acela nenorocit, din cauza unei săgeţi cu vîrf din bronz. Dorea să salveze o planetă, însă nu-şi putea apăra propria lui piele.

Smiromul mai vîrstnic din Hallan, un bărbat scund şi tăcut, pe nume Iot, intră, îngenunche fără un cuvînt şi, cu blîndeţe, spălă şi bandajă rana lui Rocannon. Fu urmat de Mogien, îmbrăcat încă în ţinută de luptă, părînd înalt de trei metri datorită coifului cu creastă, şi cu spatele lat de un metru şi jumătate, impunător prin umerii rigizi ai mantiei. Înapoia lui venea Kyo, tăcut precum un copil între oştenii unei rase mai puternice. Intrară apoi Yahan, Raho şi tînărul Bien, astfel încît coliba pîrîi din încheieturi atunci cînd se ghemuiră cu toţii în jurul vetrei. Yahan umplu şapte cupe ferecate în argint, iar Mogien le trecu, solemn, din mînă în mînă. Băură. Fiderul începu să se simtă mai bine. Lordul Hallanului întrebă de rană, şi Rocannon se simţi mult mai bine. Continuară să bea vaskan, în vreme ce chipurile temătoare şi pline de admiraţie ale

sătenilor apăreau fugar în cadrul uşii, pe fundalul amurgului. Rocannon se simţea bun la suflet şi viteaz. Mîncară, şi băură iarăşi, apoi. În cocioaba ce mirosea a fum, peşte fript, unsoare de harnaşament şi sudoare, Yahan se ridică, ţinînd în mînă o liră de bronz cu coarde din argint, şi cîntă. Cîntă despre Durholde de Hallan, care a eliberat prizonierii din Korhalt, în vremea Lordului Roşu, lîngă smîrcurile Born; iar după ce cîntase despre neamul fiecărui luptător din bătălia aceea şi despre fiecare lovitură dată, Yahan continuă cu punerea în libertate a celor din Tolen şi incendierea Turnului Plenot, despre torţa Rătăcitorului fulgerînd prin ploaia de săgeţi, despre lovitura măiastră a lui Mogien, moştenitorul Hallanului, lancea azvîrlită prin vînt care-şi găsise ţinta precum neiertătoarea suliţă a lui Hendin în zilele de odinioară. Rocannon stătea ameţit şi mulţumit, purtat de fluviul cîntecului, simţindu-se acum pe de-a-ntregul implicat, legat prin sîngele vărsat în lumea aceea, unde venise ca străin peste hăurile nopţii. Abia atunci îşi dădu seama de prezenţa micuţului Fian, zîmbind straniu şi liniştit, lîngă el.

IV

Sub aburii ploii, marea se întindea cu valuri prelungi, ceţoase. Lumea era lipsită de orice culoare. Doi vîntelegari, cu aripile legate şi înlănţuiţi la pupa barcazului, scheunau şi chirăiau, iar peste valuri, prin ploaie şi ceaţă se auzea un ecou tînguitor venind din cealaltă ambarcaţiune.

Rămăseseră multe zile în Tolen, aşteptînd pînă ce rana lui Rocannon se vindecă şi armăsarul negru putu iarăşi să zboare. Deşi acestea constituiau motive serioase pentru amînare, adevărul era că Mogien şovăia să plece, să traverseze marea. Cutreiera de unul singur nisipurile cenuşii dintre lagunele de sub Tolen, luptîndu-se poate cu presentimentul încercat de mama lui, Haldre. Lui Rocannon îi spunea doar că sunetul şi vederea talazurilor îi apăsau inima. Cînd, în cele din urmă, vîntelegarul cel negru se tămădui pe deplin, hotărî, în mod neaşteptat, să fie trimis înapoi la Hallan, împreună cu Bien, parcă încercînd să salveze ceva de valoare înaintea primejdiei. Deciseseră de asemenea să lase caii de povară, cu o parte din încărcătură, bătrînului Lord al Tolenului şi nepoţilor săi, care se căţărau peste tot, străduindu-se să peticească pereţii găunoşi ai castelului. Acum, în cele două barcazuri cu prova în formă de dragon, pe marea brăzdată de ploaie, navigau doar şase călători şi cinci telegari, toţi uzi, şi cei mai mulţi protestau.

Ambarcaţiunea era condusă de doi pescari morocănoşi din Tolen. Yahan încerca să-i aline pe armăsari, cu o baladă lungă şi monotonă,

jelind un lord de multă vreme ucis; Rocannon şi Fianul, înveşmîntaţi în mantii, cu glugile lăsate pînă deasupra ochilor, stăteau la pupă.

— Kyo, cîndva ai pomenit de munţii din miazăzi...

— Ah, da, rosti omuleţul, privind iute spre nord, unde coasta Angienului dispăruse în ceaţă.

— Ştii ceva despre cei care locuiesc în continentul sudic... în Fiern?

Manualul nu-i era de mare ajutor; la urma urmei, îşi adusese aici echipa de Cercetare tocmai pentru a rezolva petele albe ale cărţii. Se postulau cinci Fiinţe cu Inteligenţă Dezvoltată, dar erau descrise numai trei: Angyar/Olgyor, Fiia şi Gdemiar, precum şi o specie non-umanoidă, descoperită pe uriaşul Continent Est, pe partea opusă a planetei. Referinţele asupra Continentului Sudvest erau la nivelul zvonurilor lor:

Specie neconfirmată? 4: Umanoizi uriaşi trăind în oraşe întinse (?) Specie neconfirmată? 5: *Marsupiale înaripate.*

Toate acestea erau la fel de utile ca şi Kyo, care adeseori părea că-l consideră pe etnolog atotştiutor, iar acum răspunse precum un elev silitor:

— În Fiern trăiesc Neamurile Străbune, nu?

Rocannon se mulţumi să privească spre sud, spre pîclele ce ascundeau ţinuturile necunoscute, în vreme ce animalele legate jeleau, iar ploaia perfidă i se strecura după ceafă, înfiorîndu-l.

La un moment dat în decursul traversării, i se păruse că aude pe deasupra ţăcănitul unui elicopter şi se bucurase că negura îi ascundea; apoi ridicase din umeri. De ce să se ascundă?

Forţa armată care folosea planeta drept bază în războiul interstelar nu s-ar fi speriat prea tare la vederea a zece bărbaţi şi cinci feline de mărimea unor cai, legănîndu-se sub burniţă, în două barcaze şubrede...

Continuau să înainteze, într-un peisaj monoton de ploaie şi valuri. Din ocean se înălţa o ceaţă întunecată. Trecu o noapte lungă şi rece. Zorile cenuşii dezvăluiră tot pîclă, bură şi talazuri. Apoi, brusc, cei doi matrozi posaci din fiecare ambarcaţiune tresăriră, cîrmuind şi privind atent înainte. O stîncă înaltă se ridică deasupra călătorilor, întrezărindu-se parţial printre şuviţele de ceaţă. Ocolind-o, zăriră bolovani şi arbuşti piperniciţi, agăţaţi mult deasupra velelor.

Yahan tăifăsuise cu unul din pescari.

— Spune ca vom trece de gura unui fluviu, dincolo de care se află singurul ţărm unde se poate debarca.

Chiar în timp ce vorbea, stînca uriaşă dispăru înapoi în negură şi o pîclă mai deasă se învălătuci deasupra barcazului care scîrţîi, cînd un alt curent submarin îi izbi chila. Dragonul rînjind de la pupă se zgîlţîi şi se răsuci. Văzduhul era alb şi opac; apa, bolborosind şi clocotind de jur împrejur, căpătase o culoare roşie, opacă. Matrozii comunicau între ei prin răcnete.

— Fluviul s-a revărsat din matcă, explică Yahan. Încearcă să se întoarcă... Ţineţi-vă!

Rocannon prinse braţul lui Kyo, şi barca derivă, apoi tangă şi se răsuci, lovită de curenţi transversali, executînd un fel de dans nebunesc, în vreme ce matrozii se luptau s-o ţină pe loc; jerbe de spumă acoperiră marea, iar vîntelegarii se zbătură, străduindu-se să-şi elibereze aripile, şi mîrîiră îngroziţi.

Dragonul părea că-şi regăsise echilibrul iniţial, cînd o rafală de vînt şi ceaţă legănă ambarcaţiunea nestrunită şi o aplecă lateral. Vela lovi apa cu un pocnet, rămase parcă încleiată şi trase barcazul după ea. Apa stacojie şi caldă se înălţă pînă lîngă chipul pămînteanului şi-i umplu gura, nările, ochii. Încleştîndu-se cu disperare de ceva, bărbatul se luptă să regăsească aerul. Cînd ieşi la suprafaţă văzu că strîngea braţul Fianului, şi cei doi înotară prin marea dezlănţuită, caldă aidoma sîngelui, care-i legăna, îi răsucea şi-i îndepărta tot mai mult de barca răsturnată. Rocannon răcni după ajutor, însă glasul îi muri, absorbit de liniştea cetii. Exista oare un ţărm — încotro, cît de departe? înotă înspre forma tot vagă a epavei, tîrîndu-l pe Kyo după el.

— Rocannon!

Prova-dragon a celuilalt barcaz apăru rînjind din haosul orbitor. Mogien sări peste bord, luptînd împotriva curenţilor, strîngîndu-i cu o frînghie mîinile şi legîndu-l pe omuleţ peste piept. Rocannon zări perfect chipul tînărului, sprîncenele arcuite şi părul blond, întunecat acum de apă. Fură ridicaţi la bord; Mogien, ultimul.

Yahan şi unul dintre pescari fuseseră salvaţi imediat. Celălalt matroz şi cei doi vîntelegari se înecaseră, prinşi sub ambarcaţiune. Acum intraseră destul de mult în golf, iar curenţii şi vînturile din zona estuarului slăbiseră ca intensitate. Ticsit cu bărbaţii uzi leoarcă şi tăcuţi, barcazul se legăna prin apa arămie şi trîmbele de ceaţă.

— Rocannon, cum se face că nu eşti ud?

Încă ameţit, etnologul îşi privi hainele îmbibate de apă, fără să înţeleagă. Zîmbind şi tremurînd de frig, Kyo răspunse în locul lui:

— Rătăcitorul purta a doua piele.

Rocannon înţelese atunci şi-i arătă lui Mogien „pielea” imperstraiului său, pe care-l îmbrăcase în decursul ultimei nopţi, pentru a-i ţine de cald, lăsînd dezvelite numai palmele şi capul. Costumul acesta îi mai rămăsese, ca şi Ochiul Mării, încă tăinuit pe pieptul lui; dar radioul, hărţile, arma, toate celelalte legături cu propria sa civilizaţie nu mai existau.

— Yahan, te vei înapoia în Hallan.

Stăpînul şi slujitorul stăteau unul înaintea celuilalt pe ţărmul ţinutului sudic, cu valurile clipocind la picioare, prin pîclă. Yahan nu răspunse.

Erau acum şase călăreţi, cu trei vîntelegari. Kyo putea merge cu un smirom şi pămînteanul cu celălalt, însă Mogien era un bărbat mult prea masiv pentru a călări alături de cineva pe distanţe lungi; pentru a-i cruţa pe armăsari, al treilea smirom trebuia să revină cu barcazul la Tolen. Mogien hotărîse ca acela să fie Yahan, cel mai tînăr.

— Nu te trimit îndărăt pentru vreo greşeală sau neascultare, Yahan. Acum, du-te... pescarii aşteaptă.

Slujitorul nu se clinti. Înapoia lui, pescarii stingeau focul lîngă care mîncaseră. Cîteva scîntei palide zburară prin negură.

— Lord Mogien, şopti Yahan, trimite-l pe Iot. Mogien se întunecă la chip şi apucă mînerul săbiei.

— Nu voi pleca, Lord.

Lama ieşi şuierînd din teacă, iar smiromul, cu un strigăt de disperare, se retrase cîţiva paşi împleticiţi, se întoarse şi dispăru în ceaţă.

— Aşteptaţi-l puţin, vorbi Mogien către matrozi. Apoi plecaţi. Noi trebuie să ne căutăm calea. Micule Lord, nu doreşti să-mi călăreşti armăsarul, cîtă vreme merge?

Kyo stătea ghemuit, de parcă suferea de frică; de la debarcarea pe ţărmul Fiernului, nu mîncase şi nu rostise nici un cuvînt. Mogien îl aşeză pe şaua telegarului sur şi merse înaintea acestuia, conducîndu-i în susul plajei, îndepărtîndu-se de mare. Rocannon îl urmă, privind îndărăt, spre locul unde dispăruse Yahan, apoi iarăşi la Mogien, minundîndu-se de fiinţa aceea ciudată, prietenul său, gata să ucidă cu sînge rece un om, pentru ca în momentul următor să vorbească cu blîndeţe. Arogant şi loial, nemilos şi binevoitor, prin toate aceste contracţii, Mogien era un adevărat lord.

Pescarii spuseseră că în estul golfuleţului exista o aşezare, aşa încît porniră într-acolo prin pîcla albicioasă, ce-i înconjura ca o cupolă catifelată şi opacă. Pe vîntelegari ar fi putut să se înalţe deasupra păturii de ceaţă, dar animalele, istovite şi posace, după ce vreme de două zile fuseseră legate în barcaz, n-ar fi zburat. Mogien, Iot şi Raho le conduceau de hăţuri, iar pămînteanul îi urma, continuînd să privească pe furiş după Yahan, pe care ajunsese să-l îndrăgească. Îşi păstrase impermstraiul pentru căldură, cu excepţia căştii care l-ar fi izolat complet de lume. Chiar şi aşa, se simţea în negura impenetrabilă, mergînd pe un ţărm necunoscut, şi privi în jos, căutînd un băţ sau baston. Printre dîrele lăsate de aripile tîrşite ale armăsarilor, printre panglicile de alge şi dungile de sare uscată, zări un baston lung şi alb, un lemn azvîrlit de valuri pe plajă: îl scoase din nisip şi, astfel înarmat, se simţi mai liniştit. Dezgropatul toiagului sporise însă distanţa faţă de cei dinainte. Se grăbi după ei, călăuzindu-se prin ceaţă după urme. În dreapta lui se înălţă o siluetă. Ştiu imediat că nu era nici unul dintre

tovarăşii săi şi ridică bastonul, dar fu înşfăcat din spate şi răsturnat. Simţi peste gură ceva asemănător unei piei reci, umede. Izbuti să-şi elibereze braţele şi fu răsplătit cu o lovitură în tîmplă care îl făcu să leşine.

Cînd îşi veni în simţire, încet şi dureros, zăcea pe spate, în nisip. Deasupra lui se ciorovăiau două făpturi mătăhăloase şi nedesluşite. Înţelegea numai frînturi din dialectul Olgyor.

— Lasă-l aici, spuse una dintre ele, iar cealaltă replică:

— Omoară-l, n-are nimic.

— La auzul acestor vorbe, Rocannon se rostogoli pe o parte şi-şi trase peste cap casca impermstraiului, închizînd-o.

Unul din giganţi se răsuci, privindu-l, şi pămînteanul văzu că era un smirom masiv, încotoşmănat în blănuri.

— Du-l la Zgama, vorbi al doilea, poate-l vrea Zgama.

După alte replici, Rocannon fu apucat de braţe, ridicat şi pe jumătate tîrît. Se zbătu, însă ţeasta îi pulsa, iar pîcla îi pătrunsese în creieri. Ca prin vis, simţi negura îndesindu-se, auzi glasuri, întrezări un perete din lut şi rădăcini împletite, o torţă pîlpîind. După aceea, un tavan deasupra, alte voci, întuneric. Cînd înălţă în cele din urmă capul, era întins cu faţa în jos pe o podea din piatră.

În apropierea lui, un foc de buşteni trosnea într-o vatră de mărimea unei colibe. Înaintea acesteia era un gard viu de picioare desculţe şi chingi din piei zdrenţuite. Ridică mai mult privirea şi zări chipul unui bărbat: un smirom, cu pielea albă, părul negru, barba deasă, înveşmîntat în blănuri cu dungi verzi şi negre şi purtînd pe cap o căciulă pătrată din blană.

— Tu ce eşti? întrebă el cu glas gros şi răguşit, privindu-l pe fider.

— Cer... cer ospitalitatea acestei locuinţe, rosti Rocannon, cînd izbuti să se ridice în genunchi. Deocamdată, asta era tot ce se putea face.

— Ai căpătat o parte din ea, vorbi bărbosul, privindu-l cum îşi pipăia umflătura de la ceafă. Mai vrei? în jurul său, picioarele murdare şi blănurile zdrenţuite se legănară, iar chipurile albe rînjiră.

Rocannon se ridică în picioare şi se-ndreptă. Rămase tăcut şi nemişcat, pînă cînd îşi recapătă echilibrul, iar durerea bubuitoare din ţeastă se mai domoli. După aceea,

Înălţă fruntea şi privi în ochii negri şi strălucitori ai tîlharului.

— Tu eşti Zgama, zise el.

Individul se retrase un pas, arătînd speriat. Pămînteanul, care mai trecuse prin astfel de întîmplări pe cîteva planete, se strădui să exploateze cît mai bine momentul.

— Eu sînt Olhor. Rătăcitorul. Vin dinspre miazănoapte, de pe apă, din ţinutul de dincolo de soare. Vin cu pace şi plec cu pace. Trecînd pe

lîngă Palatul lui Zgama, mă-ndrept spre miazăzi. Nimeni să nu mă oprească!

— O-o-oh, exclamară toate gurile deschise pe feţele palide, privindu-l. Rocannon rămase cu ochii aţintiţi asupra lui Zgama.

— Aici eu sînt stăpîn, spuse bărbatul cel masiv, cu un glas răguşit. Nimeni nu mi se-mpotriveşte!

Rocannon continuă să tacă, fără să-şi clintească un muşchi.

Zgama văzu că pierdea în înfruntarea aceea de priviri: oamenii lui continuau să se holbeze, uluiţi, la străin.

— Nu vă mai zgîiţi! răcni el.

Etnologul nici nu clipi măcar. Înţelese că avea de-a face cu o fire irascibilă, dar acum era prea tîrziu pentru a-şi schimba tactica.

— Nu vă mai zgîiţi! urlă iarăşi Zgama, apoi trase o spadă de sub mantia de blănuri, o roti prin aer şi o repezi cu o forţă colosală asupra gîtului străinului.

Însă capul acestuia nu se rostogoli pe podele. Rocannon se clătină, dar tăişul tîlharului ricoşase ca din piatră.

— O-o-o-h-h-! izbucniră toţi ce din jurul focului. Zgama ezită; pentru o clipă, fu gata să-l lase să plece pe ciudatul captiv. Totuşi, încăpăţînarea neamului său îi învinse stupefacţia şi teama.

— Înhăţaţi-l... prindeţi-i braţele! strigă el, iar cînd oamenii săi nu schiţară nici un gest, îl apucă pe Rocannon de umeri şi-l răsuci. În momentul acela, interveniră ceilalţi, şi pămînteanul nu se opuse. Costumul lui îl proteja de elemente străine, temperaturi extreme, radioactivitate, şocuri şi lovituri cu viteze şi forţe mijlocii, precum cele ale săbiilor şi gloanţelor; nu-l putea scăpa însă, din strînsoarea a zece-cinsprezece bărbaţi puternici.

— Nimeni nu trece pe lîngă Curtea lui Zgama, Stăpînul Golfului Lung! Bărbosul îşi revărsă întreaga furie, după ce Rocannon fu imobilizat. Eşti o iscoadă a căpăţînilor-galbene de Angien. Te cunosc eu! Ai venit cu vorba ta Angyar, cu vrăjile şi farmecele tale, iar corăbiile-dragon te vor urma dinspre miazănoapte. Dar nu aici! Eu sînt stăpînul celor fără de stăpîni. Să vină căpăţînile-galbene şi slugoii lor linguşitori... Vor simţi gustul bronzului! Te-ai tîrît din mare, cerşind un loc lîngă vatra mea? O să-ţi dau căldură, iscoadă! O să-ţi dau carne friptă! Legaţi-l de stîlpul de colo!

Răcnetele sale dezlănţuite avură darul de-a restabili încrederea oamenilor şi aceştia îl legară pe străin de unul dintre stîlpii ce susţineau deasupra focului o frigare uriaşă, apoi îi îngrămădiră lemne în jurul picioarelor.

După aceea, amuţiră. Rînjind, masiv în blănurile lui, Zgama înainta, luă un vreasc din foc şi-l vîntură prin faţa lui Rocannon, apoi aprinse rugul. Vîlvătăile izbucniră dogoritoare. Într-o clipă, veşmintele

pământeanului, tunica şi mantia cafenie a Hallanului luară foc şi flăcările îi înconjurară capul.

— A-a-a-h, şoptiră din nou privitorii, iar unul dintre ei strigă:

— Priviţi!

Cînd pîrjolul se mai domoli, prin fum se putea întrevedea silueta nemişcată, cu flăcările lingîndu-i picioarele, privindu-l fix pe Zgama. Pe pieptul dezgolit atîrnată de un lanţ din aur, strălucea o nestemată uriaşă, aidoma unui ochi deschis.

— Pedan, pedan, şoptiră femeile, retrăgîndu-se în colţurile întunecate.

Cu glasul său bubuitor, Zgama destramă începutul de panică.

— O să ardă! Lăsaţi-l să ardă! Deho, mai pune lemne, iscoada nu se frige îndeajuns de iute! Tîrî un băieţel în lumina pîlpîitoare a focului şi-l sili să aducă lemne la piciorul rugului: N-avem nimic de mîncat? Aduceţi mîncare, femeilor! Vezi cît de ospitalieri sîntem, Olhor, vezi cum mîncăm? înhaţă o halcă de carne dată de o femeie şi veni în faţa lui Rocannon, muşcînd cu poftă şi lăsînd grăsimea să-i curgă prin barbă. Doi dintre bătăuşii săi îl imitară, păstrînd totuşi distanţa. Cei mai mulţi nu se apropiară deloc de capătul acela al vetrei; însă Zgama îi îndemnă să mănînce, să bea şi să strige, iar cîţiva băieţi se provocau să vină atît de aproape încît să arunce lemne pe rugul unde bărbatul cel calm şi tăcut stătea legat, cu flăcările jucînd pe pielea sa ce strălucea straniu.

În cele din urmă, focul şi gălăgia se stinseră. Ghemuiţi în blănurile zdrenţuite, bărbaţii şi femeile dormeau pe podea, prin colţuri, în cenuşa caldă. Doi oameni stăteau de pază, cu săbiile pe genunchi şi clondirele în mîini.

Rocannon închise ochii. Încrucişînd două degete, desfăcu partea superioară a costumului şi respiră din nou aer proaspăt. Noaptea cea lungă trecu şi, încet, apărură zorile. În lumina cenuşie, din ceaţa ce se strecura prin ferestre, apăru Zgama, alunecînd pe grăsimea podelei şi păşind peste trupurile sforăitoare. Se opri, privindu-şi prizonierul. Ochii acestuia erau gravi şi neclintiţi, ai tîlharului se doreau sfidători, fără să reuşească.

— Arzi, arzi! mîrîi Zgama, apoi se îndepărtă.

Dinafară sălii se auzeau murmurele şi uguirile herilorilor, animalele domestice masive şi acoperite cu pene, crescute de Angyar pentru carne, ţinute aici cu aripile tăiate şi duse la păscut pe stîncile marine. Încăperea se goli, cu excepţia cîtorva prunci şi femei, care păstrară o distanţă respectuoasă faţă de el, chiar şi atunci cînd începură să frigă carnea pentru cină.

Pământeanul era legat de treizeci de ore şi suferea atît de durere, cît şi de sete. Aceasta era problema cu adevărat importantă: setea. Ar fi putut rezista mult timp fără hrană şi presupunea că putea sta în lanţuri

tot atîta vreme, deşi se simţea deja ameţit; însă lipsit de apă, n-o mai putea duce decît o zi.

Aşa neajutorat, nu-i putea spune nimic lui Zgama, nu-l putea amenința sau ispiti, fără să nu sporească încăpăţînarea acestuia.

În noaptea aceea, pe cînd flăcările îi dansau înaintea ochilor, iar înapoia lor zărea chipul masiv şi bărbos al tîlharului, continua să vadă în minte o altă faţă, arămie şi cu păr bălai: Mogien, de care se simţea legat ca de un prieten, ba chiar de un fiu. Pe măsură ce noaptea şi focul urmară, întruna se gîndi la Kyo, micuţul Fian, atît de fragil, aidoma unui copil, legat de el într-un mod straniu pe care nu încercase să-l înţeleagă; îi văzu pe Yahan cîntînd despre eroi, pe Iot şi Raho, mormăind şi rîzînd laolaltă cînd ţesălau armăsarii înaripaţi, şi pe Haldre, desfăcîndu-şi lanţul de aur din jurul gîtului. Nu-şi amintea nimic altceva, deşi trăise mulţi ani pe multe planete, învăţase şi făcuse multe. Totul dispăruse. I se părea că se afla în Hallan, în sala cea lungă împodobită cu tapiserii pe care oamenii se luptau cu giganţii, şi Yahan îi întindea un vas cu apă.

— Bea, Lord al Stelelor. Bea.

Iar el bău.

V

Feni şi Feli, cele două luni mai mari, dansară, reflexe albe pe apă, cînd Yahan îi întinse a doua cupă. În vatră străluceau numai cîţiva tăciuni. Încăperea era cufundată în beznă, presărată ici-colo cu pete de lumină lunară, şi tăcere întreruptă numai de sforăiturile şi foiala celor adormiţi.

După ce Yahan îi slăbi încetişor lanţurile, Rocannon se lăsă cu toată greutatea, rezemîndu-se pe stîlp, deoarece picioarele îi amorţiseră şi nu mai putea sta nesprijinit.

— Poarta de afară este păzită toată noaptea, îi şopti Yahan la ureche, iar străjerii ei nu dorm. Mîine, cînd vor duce turmele...

— Mîine seară. Nu pot fugi. Va trebui să-i păcălesc. Yahan, prinde lanţul în aşa fel încît să-mi pot lăsa greutatea pe el. Agaţă-l aici, lîngă mîna mea.

O siluetă se ridică, căscînd, şi Yahan păru că se topeşte în umbre, cu un zîmbet ce sclipi pentru o clipă sub razele lunilor.

Rocannon îl văzu în zori, ieşind împreună cu ceilalţi bărbaţi pentru a duce herilorii la păşunat; purta o blană murdară, aidoma celorlalţi, iar părul său negru era zbîrlit precum o perie. Zgama veni iarăşi să se încrunte la captiv. Pămînteanul ştia că tîlharul ar fi fost gata să renunţe

la jumătate din turmele şi nevestele sale pentru a scăpa de oaspetele acela straniu, însă era prins de propria lui cruzime: temnicerul este prizonierul prizonierului. Zgama dormise în cenuşa caldă, şi părul îi era plin de scrum, astfel încît părea mai ars decît Rocannon, a cărui piele strălucea albă. Ieşise tropăind, iar sala rămase din nou pustie majoritatea zilei, deşi paznicii nu-şi părăsiseră locurile de lîngă uşă. Rocannon îşi trecu timpul, efectuînd pe furiş exerciţii izometrice. Cînd o femeie, aflată în trecere pe lîngă el, îl surprinse întinzîndu-se, nu se opri, ci continuă să se relaxeze, legănîndu-se şi fredonînd încet un cîntecel ciudat. Femeia căzu în patru labe şi dispăru, scîncind.

Ceaţa amurgului pătrunse prin ferestre, femeile posace gătiră o fiertură cu carne şi alge marine, turmele revenite uguiau afară, iar Zgama şi oamenii săi intrară, picăturile de ceaţă condensată sclipindu-le pe blănuri şi în bărbi. Se aşezară pe podea să mănînce. Sala răsuna de zgomote, mirosea şi era plină de aburi. Începea să se simtă tensiunea întoarcerii, seară de seară, la acelaşi spectacol incredibil; chipurile erau încruntate, glasurile arţăgoase.

— Aţîţaţi focul — tot va arde! răcni Zgama, sărind în picioare şi împingînd un butuc la baza rugului.

Nimeni nu schiţă nici un gest.

— Îţi voi mînca inima, Olhor, atunci cînd ţi se va frige între coaste! O să port piatra aia vînătă pe un belciug prins de nas! Tîlharul tremura de furie, îndîrjit de privirea tăcută şi fixă pe care o îndura de două zile. O să-ţi închid eu ochii! urlă el, şi ridicînd un lemn greu de pe podea, îl izbi cu putere de capul fiderului, apoi sări brusc îndărăt, parcă înfricoşat de ceea ce făcuse.

Încet, Rocannon întinse mîna dreaptă, încleşta pumnul pe lemn şi-l trase afară din foc. Capătul băţului ardea, îl înălţă, aţintindu-l către ochii lui Zgama, după aceea, foarte încet, păşi înainte. Lanţurile căzură în jurul său. În jurul picioarelor lui desculţe, flăcările se înteţiră şi se destrămară în scîntei şi tăciuni.

— Afară! rosti pămînteanul, mergînd către tîlhar. Acesta se retrase un pas, apoi încă unul. Tu nu eşti stăpînul aici. Cel fără de lege este sclav, şi cel crud este sclav, şi cel nerod tot sclav este. Tu eşti sclavul meu şi te mîn ca pe-o vită. Afară!

Zgama se prinse de cele două canturi ale uşii, dar lemnul arzînd i se apropie de ochi şi tîlharul ieşi în curte. Paznicii se ghemuiseră, nemişcaţi. Lîngă poarta exterioară flăcările torţelor de răşină luminau ceaţa; nu se auzeau decît mugetul cirezilor în staule şi vuietul mării sub stînci. Zgama se retrase pas cu pas pînă cînd ajunse la poarta exterioară, încadrată de făclii. Chipul său alb şi negru încremenise într-o mască, pe măsură ce se apropia flacăra. Paralizat de spaimă, se agăţă de stîlpul porţii, umplînd trecerea cu trupul lui masiv. Istovit şi răzbunător, Rocannon îl împunse

puternic în piept cu capătul lemnului, îl doborî şi păşi peste trupul său în bezna şi ceaţa de afară. Parcursese vreo cincizeci de paşi în întuneric, apoi se poticni şi nu se mai putu ridica.

Nimeni nu-l urmări. Nimeni nu ieşi din îngrăditura dinapoia lui. Rămase în iarba aspră aproape leşinat. După o vreme, făcliile de la poartă se stinseră şi rămase numai bezna. Vîntul sufla cu multe glasuri prin iarbă şi valurile şuierau undeva dedesubt.

Cînd ceaţa se destramă, lăsînd lunile să-şi azvîrle strălucirea, Yahan îl găsi aproape de marginea stîncii. Cu ajutorul smiromului, Rocannon se ridică şi păşi. Orbecăind, împiedicîndu-se, mergînd în patru labe acolo unde terenul era accidentat şi ascuns în beznă, se îndreptă către est, apoi către sud, îndepărtîndu-se de coastă. Se opriră de cîteva ori pentru a-şi trage răsuflarea şi a se orienta, dar pămînteanul adormi de fiecare dată, aproape instantaneu, iar Yahan îl trezea şi-l silea să meargă, pînă ce, cu puţin înaintea zorilor, pătrunseră într-o vale, la marginea unei păduri. În pîcla întunecată, copacii se zăreau aidoma unor pete negre.

Yahan şi Rocannon pătrunseră în ea, urmînd cursul albiei, dar nu avansară prea mult.

— Nu mai pot, vorbi etnologul şi se opri. Yahan găsi un petec nisipos, sub malul pîrîului, unde se puteau odihni fără să fie zăriţi de deasupra; Rocannon se tîrî înăuntru, ca un animal în vizuină, şi adormi.

Cînd se deşteptă după cincisprezece ore, în amurg, smiromul adunase o grămăjoară de rădăcini şi mlădiţe verzi, comestibile.

— Este prea timpuriu în caldan pentru fructe, explică el mîhnit, iar ţăranii din Castelul-mocofanilor mi-au luat arcul. Am pus cîteva capcane, dar nu vom prinde nimic pînă la noapte.

Rocannon înfulecă salata pe nerăsuflate, iar după ce bău apă din pîrîu, se destinse şi putu iarăşi să gîndească.

— Yahan, cum de-ai fost tu acolo... în Castelul-mocofanilor? întrebă el.

Tînărul smirom plecă ochii şi înfundă în nisip cîteva rădăcini mai puţin gustoase.

— Lord, ştii că... l-am înfruntat pe Lordul meu, Mogien. După aceea, m-am gîndit că m-aş putea alătura Celor-fără-de-stăpîn.

— Ştiai de ei?

— Acasă se vorbea de locuri noi, Olgyor, sîntem atît stăpîni cît şi slugi. Se zice că în vremurile de demult, în Angien locuiau numai smiromi, care vînau prin codri şi n-aveau stăpîni; iar Angyar au venit dinspre miazăzi în corăbii-dragon... Am găsit locul, iar tovarăşii lui Zgama m-au crezut fugit din altă aşezare de pe coastă. Mi-au luat arcul, m-au pus la muncă şi n-au întrebat nimic. Aşa te-am găsit. Chiar dacă n-ai fi fost acolo, tot aş fi plecat. Nu doream să fiu stăpîn printre mocofani!

— Ştii unde sînt tovarăşii noştri?

— Nu. Doreşti să-i cauţi, Lord?

— Spune-mi pe nume, Yahan. Da, dacă există vreo şansă de a-i găsi, îi voi căuta. Nu putem traversa singuri un întreg continent, pe jos, fără straie sau arme.

Smiromul tăcu, netezind nisipul, privind pîrîul, care clipocea limpede şi întunecat sub ramurile groase ale coniferelor.

— Nu eşti de acord?

— Lordul meu Mogien mă va ucide, dacă mă află. Este dreptul lui.

După eticheta Angyar, avea dreptate; iar Mogien ar fi respectat cu siguranţă tradiţia.

— Dacă-ţi găseşti un nou stăpîn, cel vechi nu mai are nici un drept; aşa-i, Yahan?

Băiatul încuviinţă.

— Însă un răzvrătit nu-şi găseşte alt stăpîn.

— Depinde. Jură-mi ascultare şi voi răspunde pentru tine înaintea lui Mogien... dacă-l vom găsi. Nu ştiu care sînt cuvintele folosite în asemenea ocazii.

— Noi spunem aşa, şopti Yahan: *Lordului meu îi încredinţez orele vieţii şi soarta morţii mele.*

— Le accept. Şi împreună cu ele, propria-mi viaţă pe care mi-ai redat-o.

Pîrîiaşul curgea zgomotos de pe pragul aflat deasupra lor şi cerul se întuneca solemn. După ce se lăsă bezna, Rocannon îşi scoase impermstraiul şi, plutind în voia curentului, lăsă apa rece să-i spele sudoarea, oboseala, spaima şi amintirea flăcărilor lingîndu-i ochii. Costumul impermeabil era o grămăjoară de material transparent, greu vizibil, tuburi şi sîrme de grosimea firului de păr şi cuburi translucide de mărimea unei unghii. Yahan îl urmări stînjenit cum îşi îmbracă iarăşi veşmîntul (nu avea alte haine, iar smiromul fusese nevoit să dea straiele sale Angyar în schimbul a două bucăţi murdare de blană de heri).

— Lord Olhor, vorbi el în cele din urmă, pielea... pielea aceasta a oprit focul să te ardă. Sau... nestemata?

Colierul era acum ascuns în săculeţul de amulete al smiromului, atîrnat la gîtul lui Rocannon.

— Pielea, răspunse pămînteanul. Nu-i nici o vrajă. Este un soi de platoşă rezistentă.

— Şi toiagul alb?

Rocannon privi băţul cu capătul carbonizat; Yahan îl culesese din iarba de pe stîncă, aşa cum oamenii lui Zgama îl aduseseră de pe plajă împreună cu fiderul; păruseră hotărîţi că bărbatul trebuia să-l păstreze. Ce-ar fi însemnat un vrăjitor fără toiag?

— Păi, răspunse el, dacă va trebui să mergem pe jos, este foarte bun.

Se mai întinse o dată şi, pentru că nu mai aveau ce mînca înainte de culcare, bău iarăşi apă din pîrîul rece, întunecat şi zgomotos.

Cînd se trezi a doua zi, era odihnit şi înfometat. Yahan plecase, la revărsatul zorilor, să controleze capcanele, dar şi pentru că se simţea prea înfrigurat ca să mai rămînă în culcuşul umed. Reveni doar cu o mînă de ierburi şi o veste neplăcută. Urcase creasta împădurită pe al cărei versant dinspre ţărm se aflau şi, din vîrf, văzuse către sud marea.

— Oare bastarzii mîncători-de-peşte din Tolen ne-au lăsat pe o insulă? mormăi el. Obişnuitul lui optimism era încercat de frig, foame şi nesiguranţă.

Rocannon se strădui să-şi reamintească linia coastelor de pe hărţile pierdute în apă. Un rîu curgînd dinspre vest se vărsa în nordul unei limbi lungi de uscat, ce făcea parte dintr-un lanţ muntos, paralel cu ţărmul, de la vest spre est; între istmul acela şi continent se întindea un braţ de mare, îndeajuns de lung şi de larg pentru a figura destul de clar pe hărţi şi în memoria lui. O sută, două sute de kilometri lungime?

— Cît de lat? îl întrebă pe Yahan, şi acesta răspunse mohorît:

— Foarte lat. Nu pot înota, Lord.

— Putem umbla. Limba aceasta se uneşte cu continentul în apus. Probabil că Mogien nu va căuta acolo.

El trebuia să ia hotărîrile — smiromul îşi depăşis mult atribuţiile — dar se simţea descurajat, gîndindu-se la ocolul acela lung prin ţinutul necunoscut şi ostil. Yahan nu se întîlnise cu nimeni, însă văzuse poteci, iar absenţa sau prezenţa vînatului nu putea fi cauzată decît de oameni.

Totuşi, dacă mai sperau să fie găsiţi de Mogien — dacă Mogien trăia, era liber şi mai avea vîntelegarii — trebuiau să pornească spre sud şi, pe cît posibil, să iasă în loc deschis. Lordul Hallanului avea să-i caute în direcţia aceea, deoarece acolo era ţinta călătoriei.

— Să mergem, rosti Rocannon, şi porniră.

Puţin după miezul zilei priveau din vîrful crestei către un golf lat, întinzîndu-se spre est şi vest cît putea fi văzut cu ochiul, cenuşiu ca plumbul, sub un plafon jos de nori. Din ţărmul sudic se distingea numai o linie de dealuri scunde şi întunecate. Vîntul din golf le îngheaţă spatele, pe măsură ce coborîră pe ţărm şi porniră de-a lungul lui înspre vest. Yahan cercetă norii, îşi trase capul între umeri şi vorbi cu un ton jalnic:

— O să ningă.

Ninsoarea începu brusc — o rafală umedă de zăpadă întîrziată, dispărînd pe solul ud la fel de iute ca şi pe apa întunecată. Costumul lui Rocannon îl ferea de frig, însă efortul şi foamea îl epuizau; Yahan era şi el obosit şi înfrigurat. Continuau să se împleticească înainte, deoarece n-aveau altă alternativă. Traversară un rîuleţ prin vad, escaladară malul,

prin iarba aspră şi zăpada spulberată, şi în vîrf le răsări înainte un bărbat.

— Huf! exclamă acesta, holbîndu-se surprins, apoi uimit. Vedea în faţa lui doi oameni umblînd prin viscol, unul cu buzele vinete, zgribulit în blănuri zdrenţuite, iar celălalt, gol-goluţ. Ha, huf! adăugă el. Era un individ înalt, uscăţiv, crăcănat şi bărbos, cu o privire rătăcită în ochii negri. Ha, tu, acolo! continuă el în grai Olgyor, îngheţi şi mori!

— A trebuit să înotăm... ni s-a scufundat barca, improviză prompt Yahan. Ai o casă, cu foc înăuntru, vînătorule de pelliunur?

— Aţi traversat apa dinspre sud?

Bărbatul părea tulburat şi smiromul replică vag:

— Sîntem din răsărit — am venit să cumpărăm blănuri de pelliunur, dar toate bunurile noastre s-au pierdut în mare.

— Hînh, hînh, reflectă sălbaticul, nesigur, dar firea lui, probabil prietenoasă, păru să-i învingă temerile: Veniţi, am foc şi mîncare, rosti el şi, întorcîndu-se, porni prin rafalele de ninsoare.

Urmîndu-l, ajunseră în scurt timp la coliba lui, cocoţată pe o pantă între creasta împădurită şi golf. Atît pe dinăuntru cît şi pe dinafară, era aidoma oricărui adăpost de iarnă al smiromilor din codrii Angienului, iar Yahan se ghemui înaintea focului, suspinînd uşurat, aşa cum ar fi făcut acasă. Gestul acesta linişti gazda mai bine decît orice explicaţie ingenioasă.

— Înteţeşte focul, băiete, spuse el şi-i întinse pămînteanului o mantie grosolană să se învelească.

Azvîrlindu-şi propria mantie, stăpînul colibei aşează un vas din lut, cu fiertură, să se încălzească şi se tolăni pe jos, alături de ei, rostogolindu-şi ochii de la unul la celălalt.

— Mereu ninge pe vremea asta, şi-o să ningă mai tare. Aveţi loc destul; iarna stăm trei aici. Ceilalţi vin diseară, sau mîine, sau în curînd; pe viscol stau afară, pe creastă, unde vînează. Sîntem vînători de pelliunur; m-ai cunoscut după fluiere, nu, băiete?

Atinse legătura de naiuri masive din lemn ce-i legăna la brîu şi rînji. Avea un aspect sălbatic, feroce şi dement, totuşi ospitalitatea sa era reală. Le oferi tocană de carne şi cînd se însera le arătă unde să se odihnească. Rocannon nu ezită nici un moment. Se înveli în blănurile mirositoare ale firidei-pat şi dormi ca un prunc.

Dimineaţa, ninsoarea continuă, iar pămîntul era complet alb şi neted. Tovarăşii gazdei lor nu reveniseră.

— O să-şi petreacă noaptea dincolo de Şiră, în satul Timash. O să vină cînd se potoleşte.

— Şira... e braţul de mare de-acolo?

— Nu, ăla-i golful... dincolo de el nu există nici un sat! Şira e creasta, dealurile care se ridică deasupra noastră. Dar voi de unde veniţi? Tu vorbeşti cam ca noi, dar nu şi unchiul tău.

Yahan privi jalnic spre Rocannon, care adormise în vreme ce căpăta un nepot.

— Ah... el e din Ţinuturile Dinapoi; acolo se vorbeşte altfel. Şi noi îi spunem apei aceleia tot golf. Păcat că nu cunoaştem pe nimeni cu o barcă, să ne treacă dincolo.

— Vreţi să mergeţi către miazăzi?

— Păi, dacă ne-am pierdut totul, nu sîntem decît nişte cerşetori pe-aici. Cel mai bine ar fi să ne-ntoarcem acasă.

— Există o barcă, pe ţărm, ceva mai departe. O să vedem ce putem face cînd se răzbună vremea. Să ştii, puştiule, îmi îngheaţă sîngele cînd te-aud ce uşor vorbeşti despre drumul către miazăzi. Eu n-am auzit ca vreun suflet de om să trăiască între golf şi munţii cei mari, decît poate Cei-despre-care-nu-se-vorbeşte. Iar alea sînt istorii de demult, şi cine poate spune dacă există munţii ăia? Eu am fost de cealaltă parte a golfului — nu mulţi bărbaţi se pot lăuda cu asta. Acolo, lîngă apă, se găsesc mulţi pelliunuri. Însă nici un sat. Nici un om. Nimic. Iar eu n-aş poposi acolo peste noapte.

— O să mergem spre răsărit, urmînd ţărmul dinspre miazăzi, făcu Yahan indiferent, dar cu o privire derutată; cu fiecare întrebare născocirile lui se încîlceau tot mai mult.

Totuşi, instinctul care-l făcuse să mintă fusese corect.

— Cel puţin, n-aţi venit dinspre miazănoapte! urmă gazda lor, Piai, ascuţindu-şi pe o gresie cuţitul lung cu lama în formă de frunză. Dincolo de golf nu-i nimeni, iar dincolo de mare locuiesc numai rîioşii care sînt sclavii Căpăţînilor-galbene. Ai voştri nu ştiu de ei? în miazănoapte, dincolo de apă, trăieşte un neam de oameni cu capete galbene. E-adevărat! Se zice că stau în case înalte cît copacii, că au săbii de argint şi călăresc între aripile vîntelegarilor! Eu nu cred, că nu văd. Blana de vîntelegar are preţ bun pe coastă, dar sînt greu de doborît, ce să mai zic de îmblînzit şi călărit. Nu poţi crede tot ce se povesteşte. Eu mă descurc cu blănurile de pelliunur. Pot strînge animalele din jur, de pe-o distanţă de-o zi de zbor. Ascultă! Ridică naiurile la buze şi suflă, la început uşor de tot, o tînguire de-abia auzită, ezitantă, crescînd şi preschimbîndu-se, pulsînd şi întrerupîndu-se între note, devenind aproape o melodie, strigătul unui animal sălbatic. Rocannon simţi un fior pe spinare; mai auzise sunetul acela în pădurile Hallanului. Yahan, care fusese crescut pentru a deveni vînător, rînji excitat şi răcni ca în timpul hăituielii, cînd se întrezăreşte prada:

— Cîntă! Cîntă! I-acolo!

Împreună cu Piai, petrecu restul după-amiezii, amintindu-şi întîmplări de vînătoare, în vreme ce ninsoarea continua să cadă întruna, deşi vîntul se potolise.

A doua zi, cerul era senin. Pe colinele acoperite de zăpadă, soarele sclipea orbitor, ca într-o dimineaţă de geran.

Înainte de amiază sosiră şi cei doi tovarăşi ai lui Piai cu cîteva blănuri pufoase şi cenuşii de pelliunur. Voinici şi oacheşi, ca toţi Olgyor din sud, păreau chiar mai sălbatici decît gazda, temători faţă de străini, precum animalele, evitîndu-i şi privindu-i numai pieziş.

— Îi numesc sclavi pe cei din neamul meu, îi spuse Yahan lui Rocannon, cînd ceilalţi erau ieşiţi din colibă. Dar mai bine să fiu un om slujind alţi oameni, decît animal vînînd animale, aidoma lor.

Rocannon înălţă mîna şi smiromul amuţi, cînd intră unul din ei, privindu-i cu coada ochiului, fără un cuvînt.

— Haidem, murmură fiderul în graiul Olgyor, din care mai învăţase cîte ceva în ultimele două zile. Ar fi dorit să nu fi aşteptat sosirea celor doi vînători, şi Yahan părea şi el îngrijorat. I se adresă lui Piai, care tocmai intrase:

— Acum plecăm — vremea bună o să mai ţină pînă ocolim golful. Dacă nu ne-ai fi oferit adăpost, n-am fi rezistat în nopţile acestea geroase. Iar eu n-aş fi auzit niciodată astfel cîntat cîntecul pelliunurului. Fie ca toate vînătorile să-ţi aducă belşug!

Bărbatul rămase nemişcat, fără să spună un cuvînt. În cele din urmă, îşi drese glasul, scuipă în foc, îşi roti ochii şi mormăi:

— Să ocoliţi golful? Nu voiaţi să traversaţi cu barca? Există o barcă. Este a mea. Oricum, eu o pot folosi. O să vă ducem peste apă.

— Vă scuteşte de şase zile de mers, interveni cel mai scund nou-venit, Karmik.

— Vă scuteşte de şase zile de mers, repetă Piai. Vă ducem cu barca. Putem pleca acum.

— Bine, răspunse Yahan după ce privi către Rocannon; nu aveau cum se împotrivi.

— Haideţi, atunci, bolborosi Piai şi, brusc, fără să le ofere provizii pentru drum, părăsi coliba — gazda în frunte iar prietenii săi urmîndu-i pe străini. Vîntul era pătrunzător, soarele strălucea; deşi zăpada mai dăinuia în locuri adăpostite, în rest plescăia, lucea şi curgea, dezgheţîndu-se. Merseră multă vreme spre vest, de-a lungul ţărmului; soarele coborîse cînd ajunseră la o adîncitură în mal, unde printre bolovani şi alge se afla o luntre. Purpuriul apusului înflăcăra apa şi cerul; deasupra roşeţii sclipea luna cea mică, Heliki, crescînd, iar în estul întunecat, Steaua Mare, tovarăşa îndepărtată a lui Fomalhaut, scînteia precum un opal. Sub cerul strălucitor, deasupra apei luminoase, se întindeau ţărmurile deluroase, negre şi uniforme.

— Aia-i barca, rosti Piai, oprindu-se şi întorcîndu-se către ei, cu chipul stacojiu în lumina apusului. Tovarăşii lui i se alăturară în tăcere.

— Va fi întuneric pe drumul de întoarcere, observă Yahan.

— Steaua Mare străluceşte. Va fi o noapte frumoasă. Acum, băiete, trebuie să ne plătiţi pentru traversare.

— Aha, făcu smiromul.

— Piai ştie... n-avem nimic. Mantia aceasta este dăruită de el, vorbi Rocannon, căruia, văzînd cum mergeau lucrurile, nu-i mai păsa dacă erau trădaţi de accentul lui.

— Sîntem vînători săraci. Nu putem face daruri, interveni Karmik, cu o voce mai blîndă şi o privire mai normală şi mai ameninţătoare decît a lui Piai şi a celuilalt.

— N-avem nimic, repetă Rocannon. N-avem cu ce plăti traversarea. Lăsaţi-ne aici.

Yahan i se alătură, spunînd aceleaşi cuvinte mai fluent, însă Karmik îl întrerupse:

— Străine, porţi în jurul gîtului un săculeţ. Ce-i înăuntru?

— Sufletul meu, răspunse prompt pămînteanul. Toţi se holbară la el, pînă şi Yahan. Nu avea totuşi o poziţie de pe care să continue cacialmaua, şi pauza nu dură mult. Karmik apucă mînerul cuţitului şi se apropie; Piai împreună cu celălalt bărbat îl urmară.

— Ai fost în cetăţuia lui Zgama, continuă vînătorul. Am auzit o istorie lungă în satul Timash. Am auzit despre un bărbat dezbrăcat care a stat în mijlocul focului, l-a ars pe Zgama cu un toiag alb şi a ieşit de acolo, purtînd în jurul gîtului o nestemată mare, pe un lanţ de aur. Se spune că au fost vrăji şi farmece. Eu cred că toţi sînt nişte proşti. Poate că nu poţi fi rănit. Dar el... Fulgerător, îl înhaţă pe Yahan de pletele sale lungi, îi răsuci capul spre spate şi într-o parte, apoi îi apropie cuţitul de beregată: Băiete, spune-i acestui străin cu care călătoreşti să plătească pentru găzduirea ta... da?

Nu se clinti nimeni. Purpuriul se topea peste apă. Steaua Mare strălucea în est, vîntul îngheţat îi biciuia.

— N-o să-i facem nici un rău puştiului, mormăi Piai, schimonosindu-se şi încruntîndu-se sălbatic. O să facem ce ţi-am zis, o să vă traversăm golful... dar plătiţi-ne. N-aţi spus că aveţi aur cu care să plătiţi. Aţi zis c-aţi pierdut aurul. Aţi dormit sub acoperişul meu. Dă-ne piatra şi-o să vă trecem dincolo.

— O s-o dau... acolo, vorbi Rocannon arătînd celălalt mal al golfului.

— Nu, zise Karmik.

Neajutorat în mîinile lor, Yahan nu schiţase nici un gest; Rocannon îi putea zări artera gîtului pulsînd sub tăişul cuţitului.

— Acolo, repetă el amenințător, ridicînd puțin toiagul, în eventualitatea că i-ar fi putut impresiona. Traversați-ne; o să vă dau piatra. Vă promit. Dar dacă-l răniți, veți muri, aici și acum. Am zis!

— Karmik, murmură Piai, el e pedan. Fă ce spune. Au stat două nopți sub același acoperiș cu mine. Lasă băiatul. A promis ceea ce vrei.

Karmik privi încruntat la el, la Rocannon, apoi rosti:

— Aruncă toiagul ăla. După aia, vă traversăm.

— Mai întîi, eliberează băiatul, spuse pămînteanul, și cînd Karmik îi dădu drumul lui Yahan, îi rîse în față și azvîrli bățul hăt departe, în apă.

Cu jungherele scoase, cei trei vînători îi împinseră către barcă; fură nevoiți să intre în apă și să urce înăuntru de pe bolovanii lunecoși de care se spărgeau undele sîngerii. Piai și cel de-al treilea bărbat vîsleau, iar Karmik stătea înapoia pasagerilor, ținînd cuțitul în mînă.

— Îi vei da nestemata? șopti Yahan în graiul comun, necunoscut Olgyor de pe peninsulă.

Rocannon încuviință.

Glasul smiromului era răguşit și tremura:

— Sări și înoată cu el, Lord. Lîngă țărmul de miazăzi. După aia, îmi vor da drumul...

— Îți vor tăia beregata. Ș-ș-ș.

— Fac vrăji, Karmik, interveni al treilea vînător. O să scufunde barca...

— Vîsleşte, icră-putredă ce eşti! Voi, terminați sau retez gîtul băiatului.

Rocannon rămase liniştit pe bancă, privind apa ce devenea treptat cenuşie, pe măsură ce țărmul se pierdea în noapte. Cuțitele lor nu-l puteau răni, dar îl putea ucide pe Yahan, înainte de-a se putea împotrivi prea mult. Desigur, ar fi putut scăpa înotînd, însă smiromul nu știa să înoate. N-avea de ales. Cel puțin, erau traversați pe cealaltă parte.

Treptat, formele vagi ale dealurilor de pe țărmul sudic crescură și căpătară consistență. Înspre vest dispărură umbre sure, înceţoşate, și cîteva stele se iviră pe cerul oțeliu; îndepărtata sclipire a Stelei Mari domina pînă și luna Heliki, acum în descreştere. Puteau auzi murmurul valurilor pe țărm.

— Opriți, porunci Karmik, după aceea se adresă pămînteanului: Dă-mi-o acum.

— Mai aproape de mal, răspunse impasibil Rocannon.

— Pot ajunge de aici, Lord, murmură întretăiat Yahan. În față se vede păpurişul...

Barca înainta preț de cîteva lovituri de vîslă și se opri iarăși.

— Sări odată cu mine, vorbi Rocannon, apoi se ridică încet și se sui pe băncuță. Deschise costumul, rupse cu o smucitură șiretul de piele din

jurul gîtului, azvîrli punguliţa cu safirul şi lanţul pe fundul bărcii, închise costumul şi în aceeaşi clipă plonja.

După cîteva minute, ieşi împreună cu Yahan printre stîncile de pe plajă, privind barca, o pată întunecată în lumina cenuşie reflectată în apă, dispărînd.

— Oh, putrezi-r-ar, mînca-le-ar viermii măruntaiele şi face-li-s-ar oasele tină! strigă Yahan şi începu să plîngă.

Fusese înspăimîntat, însă nu doar reacţia de eliberare îi înfrînse stăpînirea de sine. Spectacolul unui „lord” azvîrlind o bijuterie ce preţuia cît un regat, pentru a salva viaţa unui smirom, viaţa lui, însemna prăbuşirea ordinii, recunoaşterea unei responsabilităţi strivitoare.

— A fost rău, Lord! strigă el. Rău!

— Că ţi-am cumpărat viaţa cu o piatră? Haide, Yahan, potoleşte-te. O să-ngheţi dacă nu facem un foc. Mai ai amnarul? Pe aici sînt o mulţime de vreascuri. Mişcă!

Reuşiră să aprindă un foc acolo, pe ţărm, şi-l înteţiră pînă alungară noaptea şi frigul nemişcat, pătrunzător. Rocannon îi dăduse lui Yahan mantaua din blană a vînătorului şi tînărul adormi, ghemuit în ea. Tulburat şi fără somn, fiderul rămase să întreţină focul. Îşi simţea inima grea deoarece fusese nevoit să arunce colierul, nu datorită valorii lui, ci pentru că, odată, i-l dăduse lui Semley, a cărei frumuseţe reamintită îl adusese, după atîţia ani, pe planeta aceasta; deoarece Haldre i-l dăduse lui, sperînd — Rocannon ştia asta — să mituiască umbra, moartea timpurie de care se temea pentru fiul ei. Poate era mai bine că nestemata nu mai exista; greutatea, pericolul frumuseţii ei... Şi poate că, în cazul cel mai rău, Mogien n-avea niciodată să ştie c-o pierduse; poate Mogien n-avea să-l mai găsească, sau poate era deja mort.... Alungă gîndul acela. Mogien îl căuta — aceasta trebuia să fie ipoteza lui de pornire. Îl căuta pe drumurile spre sud. Ce alt plan îşi făcuseră ei, decît să meargă în sud — şi acolo să găsească duşmanul sau, dacă toate presupunerile lui fuseseră greşite, să nu-l găsească? Dar cu Mogien sau fără el, avea să înainteze către sud.

Plecară în zori, urcînd colinele de pe ţărm în lumina palidă şi ajungînd în vîrful lor atunci cînd, răsărind, soarele dezvălui o cîmpie înaltă şi pustie, întinzîndu-se pînă la linia orizontului, brăzdată de umbrele prelungi ale tufişurilor. Se părea că Piai avusese dreptate, afirmînd că la sud de golf nu trăia nimeni. Mogien, cel puţin, ar fi trebuit să-i vadă de la kilometri depărtare. Porniră spre sud.

Era ger, dar văzduhul se limpezise, Yahan purta toate hainele, iar Rocannon numai costumul. Din cînd în cînd, traversară pîraie ce coborau înspre golf şi-şi potoliră setea cu apa lor. În ziua aceea şi în cea următoare, se hrăniră cu rădăcinile unei plante numite peya şi cu două vieţuitoare mici, asemănătoare unor iepuri, ţopăind prin aer cu cioturile

lor de aripi. Yahan le doborîse din zbor cu ajutorul unui băţ şi le fripsese la un foc de crenguţe. Nu zăriseră nici un alt animal. Cîmpia se întindea netedă şi tăcută, lipsită de copaci sau de drumuri.

Copleşiţi de imensitate, bărbaţii stăteau lîngă foc, tăcuţi sub amurgul uriaş. La intervale mari, de sus de tot se auzeau nişte chemări îndepărtate precum bătăile pulsului noaptea. Erau barilorii, rudele sălbatice mai mari ale herilorilor domestici, călătorind în migraţia lor de primăvară, spre nord. Pentru cîteva clipe, stelele se acopereau de stoluri gigantice, însă niciodată nu răsuna mai mult de un strigăt, ca un impuls pe vînt.

— De pe care stea vii tu, Olhor? întrebă încetişor Yahan, ridicînd privirea.

— M-am născut pe o lume numită Hain de cei din neamul mamei mele şi Davenant de cei din partea tatălui. Voi numiţi soarele de acolo Coroana Iernii. Dar am părăsit-o de mult...

— Deci voi, Oamenii Stelelor, nu sînteţi un singur popor?

— Sîntem multe sute de neamuri. După sînge, aparţin pe de-a întregul rasei mamei mele; tata, care era terrian, m-a adoptat. Acesta este obiceiul atunci cînd se căsătoresc oamenii din specii diferite, care nu pot concepe copii. Cum ar fi, de pildă, dacă unul din neamul tău s-ar însura cu o femeie Fian.

— Aşa ceva nu se întîmplă, interveni sec smiromul.

— Ştiu. Dar cei de pe Terra şi Davenant seamănă între ei, la fel cum semănăm noi doi unul cu celălalt. Puţine lumi au rase atît de diferite cum sînt aici. De cele mai multe ori, există un singur neam, destul de asemănător nouă, iar restul sînt fiare lipsite de grai.

— Ai văzut multe lumi, rosti visător tînărul, încercînd să-şi închipuie.

— Prea multe. După timpul vostru, am patruzeci de ani, dar m-am născut acum o sută patruzeci de ani. O sută i-am pierdut fără să-i trăiesc, călătorind între lumi. Dacă m-aş întoarce pe Pămînt sau pe Davenant, bărbaţii şi femeile pe care-i ştiam ar fi morţi de un veac. Pot doar merge mai departe; sau să mă opresc, undeva... Ce-a fost asta?

Senzaţia unei prezenţe păru că amuţeşte şi foşnetul vîntului prin iarba înaltă. La marginea cercului de lumină aruncat de foc mişcă ceva — o umbră uriaşă, întunecată. Rocannon îngenunche, încordat; Yahan sări de lîngă foc.

Nimic nu se clintea. Vîntul foşnea prin iarbă, sub lumina palidă. La orizont, stelele sclipeau limpezi, neumbrite.

— Cei doi reveniră lîngă foc.

— Ce-a fost asta? întrebă etnologul. Yahan clatină din cap.

— Piai a pomenit de... ceva...

Dormiră iepureşte, fiecare încercînd să-l convingă pe celălalt să rămînă de veghe. Cînd sosiră zorile cele lungi, amîndoi erau frînţi de

oboseală. Căutară urme sau semne acolo unde li se păruse că stătuse creatura, însă iarba fragedă era neatinsă. Înăbuşiră focul şi porniră către sud, orientîndu-se după soare.

Crezuseră că în scurtă vreme aveau să traverseze un alt pîrîu, dar nu se întîmplă aşa. Fie că apele curgeau acum pe direcţia nord-sud, fie, pur şi simplu, că nu mai există. Cîmpia, care părea neschimbată, devenise puţin mai uscată şi mai cenuşie. În dimineaţa aceea nu mai zăriră nici un tufiş peya, doar iarba aspră, sur-verzuie, mergînd într-una pînă la cer.

La amiază, Rocannon se opri.

— Nu-i bine, Yahan, rosti el.

Smiromul îşi frecă ceafa privind în jur, apoi întoarse chipul tînăr, obosit şi slăbit, către Rocannon.

— Dacă doreşti să continui, Lord, te urmez.

— Nu putem reuşi fără apă şi alimente. O să furăm o barcă de pe coastă şi ne întoarcem în Hallan. Aşa n-are rost. Haide.

Se răsuci şi porni spre nord. Yahan i se alătură. Cerul înalt ardea albastru, vîntul şuiera întruna prin iarba nesfîrşită. Fiderul mergea monoton, cu umerii uşor gîrboviţi,

Înaintînd pas cu pas în exil permanent şi înfrîngere. Nu se întoarse cînd Yahan se opri.

— Vîntelegari.

Atunci înălţă ochii şi-i văzu, trei grifoni-pisici uriaşi, rotindu-se şi coborînd către el, cu ghearele răşchirate şi aripile negre pe fundalul cerului senin şi fierbinte.

Partea a Doua

Ratacitorul

VI

Mogien sări de pe armăsarul lui. Înainte ca picioarele animalului să atingă pămîntul, alergă spre Rocannon şi-l îmbrăţişa ca pe un frate. În glasul lui răsuna fericirea şi uşurarea:

— Pe lancea lui Handin, Lord al Stelelor! de ce umbli dezbrăcat prin pustiul acesta? Cum de-ai ajuns atît de departe în miazăzi, mergînd spre miazănoapte? Eşti... îl zări pe Yahan şi se întrerupse.

— Yahan mi-a jurat credinţă, vorbi fiderul. Mogien nu spuse nimic. După ce-şi înfrîna vizibil o izbucnire, începu să surîdă, apoi hohoti:

— Ne-ai învăţat datinile ca să-mi furi slujitorii, Rocannon? Dar cine te-a jefuit de straie?

— Olhor nu poartă o singură piele, interveni Kyo, ivindu-se cu pasul său uşor peste iarbă. Bun sosit, Lord al Focului! Ieri noapte te-am auzit în minte.

— Kyo ne-a dus la tine, încuviinţă Mogien. De cînd am pus piciorul pe ţărmul Fiernului, cu zece zile în urmă, el n-a scos un cuvînt, dar aseară, pe malul golfului, cînd răsărea Lioka, a ascultat lumina lunii şi-a zis: „Acolo !” La revărsatul zorilor, am zburat încotro arătase şi te-am găsit.

— Unde-i Iot? întrebă Rocannon, văzîndu-l numai pe Raho ţinînd frîiele vîntelegarilor.

— Mort, răspunse Lordul Hallanului fără să-i tresară un muşchi de pe chip. Olgyor ne-au atacat pe plajă, în ceaţă. N-aveau arme, doar pietre, însă erau mulţi. Iot a fost ucis, iar tu ai dispărut. Ne-am ascuns într-o văgăună, în stîncile ţărmului, pînă ce armăsarii au zburat iarăşi. Raho a plecat iscoadă şi-a auzit povestindu-se despre un străin care stătea în

mijlocul flăcărilor fără să ardă şi purta o nestemată vineţie... Cînd bidivii au fost în stare să zboare, am plecat spre fortăreaţa lui Zgama şi, negăsindu-te acolo, i-am aruncat torţe de pe acoperiş şi i-am alungat cirezile în pădure, apoi am pornit să te căutăm pe malurile golfului.

— Nestemata, Mogien, îl opri Rocannon; Ochiul Mării — am fost nevoit să ne răscumpărăm cu ea. N-o mai am.

— Colierul? îl privi tînărul. Ai dat colierul lui Semley? Nu ca să răscumperi viaţa ta — cine te poate răni? Ca să salvezi acea viaţă lipsită de valoare a unui răzvrătit? Nu-mi prea onorezi moştenirea! Ia, ţine-l, nu se pierde atît de uşor!

Hohoti, roti ceva prin aer şi-l azvîrli, scînteind, spre Rocannon care-l prinse şi rămase cu gura căscată, piatra albastră arzîndu-i în palmă, pe lanţul de aur.

— Ieri, pe celălalt ţărm al golfului, am întîlnit doi Olgyor ducînd un altul mort. Ne-am oprit să-i întrebăm despre un călător gol, pe care l-ar fi putut zări, însoţit de sluga lui nevrednică. Unul dintre ei s-a azvîrlit în genunchi şi ne-a povestit totul, şi astfel am luat giuvaierul de la celălalt. Împreună cu viaţa lui, deoarece ni s-a împotrivit, luptînd. Atunci am ştiut că ai traversat apa; iar Kyo ne-a adus la tine. Dar de ce te îndreptai către miazănoapte, Rocannon?

— Ca să... caut apă.

— Înspre apus este un rîu, interveni Raho. L-am zărit cu puţin înainte de-a vă găsi.

— Să mergem acolo. Yahan şi cu mine n-am băut de aseară.

Încălecară vîntelegarii, Yahan cu Raho, iar Kyo pe vechiul lui loc, în spatele etnologului. Iarba aplecată de vînt coborî sub ei, şi porniră spre sud-vest între cîmpia vastă şi soare.

Poposiră lîngă rîul ce şerpuia limpede şi molcom prin şesul lipsit de flori. În sfîrşit, Rocannon putu să-şi dezbrace impermstraiul şi se îmbrăcă cu o cămaşă şi o mantie a lui Mogien. Mîncară pesmeţi aduşi din Tolen, rădăcini de peya şi patru iepuri cu aripi scurte, doborîţi de Raho şi Yahan, care era în culmea fericirii regăsind arcul şi săgeţile. Aici, pe cîmpie, animalele zburau aproape direct spre vînători şi-i lăsau pe vîntelegari să le înhaţe în timpul zborului, necunoscînd teama. Nici micuţele creaturi verzi, violete şi galbene, denumite Kilar, cu aripi transparente şi zbîrnîitoare asemănătoare insectelor — deşi de fapt erau marsupiale minuscule — n-aveau frică aici; se roteau curioase în jurul capetelor călătorilor şi, zgîindu-se cu ochi rotunzi, aurii, poposeau pentru o clipă pe mîna ori genunchiul cuiva, pentru ca imediat să fugă în alt loc. Se părea că toată seva aceea imensă era lipsită de viaţă inteligentă. Mogien spuse că, zburînd deasupra şesului, nu zărise nici oameni, nici alte fiinţe.

— Astă-noapte, cînd stăteam lîngă foc, ni s-a părut că vedem o creatură... rosti Rocannon ezitînd, deoarece nici acum nu ştia dacă zăriseră într-adevăr ceva. De lîngă foc, Kyo înălţă ochii spre el; descheindu-şi centura cu spadele duble, Mogien nu zise nimic.

Ridicară tabăra cînd se iviră zorile şi toată ziua călătoriră vîntul între cîmpie şi soare. Zborul deasupra şesului era tot atît de plăcut pe cît fusese de epuizant mersul pe jos. Continuară călătoria în următoarea zi şi, cu puţin înaintea amurgului, în vreme ce scrutau terenul în căutarea unuia dintre pîrîiaşele ce întrerupeau rareori întinderea de iarbă, Yahan se răsuci în şa şi strigă:

— Olhor! Priveşte înainte!

În depărtare, spre sud, orizontul era întrerupt de o linie cenuşie, uşor vălurită.

— Munţii! zise fiderul şi, în aceeaşi clipă, îl auzi îndărătul său pe Kyo, trăgîndu-şi brusc răsuflarea, parcă înfricoşat.

Ziua următoare, şesul începu să se ridice, treptat, în coline dulci şi dîmbuleţe — valuri uriaşe pe o mare liniştită. Din cînd în cînd, pe deasupra lor treceau pîlcuri de nori plutind spre miazănoapte, iar la distanţă puteau zări înălţîndu-se ţinutul întunecat şi învălurat. Spre seară, munţii se distingeau limpede; în vreme ce cîmpia era scufundată în penumbră, piscurile micuţe şi îndepărtate din sud continuau să strălucească, aurii. Pe măsură ce sclipirea lor se estompă, răsări luna Lioka, urcînd aidoma unei stele galbene, uriaşă şi grăbită. Feni şi Feli scînteiau deja, deplasîndu-se ceva mai lin către vest. Heliki se ivi ultima şi le urmă pe celelalte, variindu-şi luminozitatea într-un ciclu de o jumătate de oră, luminînd şi pălind. Rocannon stătea întins pe spate şi privea, printre tulpinile înalte şi negre ale ierbii, complexitatea lentă şi strălucitoare a dansului lunilor.

În dimineaţa următoare, cînd se pregătea, împreună cu Kyo, să încalece vîntelegarul tărcat, Yahan îl preveni, oprindu-se lîngă capul animalului:

— Astăzi, călăreşte-l cu grijă, Olhor.

Armăsarul scutură din cap, cu o tuse şi un mîrîit prelung, reluate şi de surul lui Mogien.

— Ce-i supără?

— Foamea! răspunse Raho, înfrînîndu-şi cu greutate bidiviul alb. S-au ghiftuit cu herilorii lui Zgama, însă de cînd am pornit pe deasupra cîmpiei n-au mai găsit nimic de vînat, iar ţopăitorii ăştia nu le-ajung nici pe o măsea. Strînge-ţi bine mantia, Lord Olhor — dacă se desface şi ajunge în preajma fălcilor telegarului, tu vei fi prînzul său.

Raho, al cărui păr castaniu şi piele erau mărturia atracţiei simţite de vreun nobil Angyn faţă de una din străbunicile lui, era mai direct şi mai ironic decît majoritatea smiromilor. Mogien nu-l dojenea niciodată, şi

asprimea lui Raho nu ascundea credinţa nestrămutată în lordul său. Se apropia de vîrsta mijlocie şi cu siguranţă considera călătoria drept o nebunie, dar fără îndoială nici nu s-ar fi gîndit să nu intre în orice primejdie alături de tînărul lui stăpîn.

Yahan dădu drumul hăţurilor şi sări înapoi de lîngă armăsarul lui Rocannon, care ţîşni în aer precum un arc eliberat. Toată ziua, cei trei telegari zburară dezlănţuiţi, neobosiţi către terenurile de vînătoare simţite sau adulmecate în sud, iar vîntul nordic le grăbi zborul. Dedesubtul barierei plutitoare de munţi, pantele împădurite se înălţau tot mai întunecate şi mai distincte. Pe cîmpie începuseră să apară copaci, pîlcuri şi crînguri aidoma unor insule în oceanul de ierburi. Dumbrăvile se transformară în păduri, întrerupte de poiene verzi. Cu puţin înaintea amurgului, coborîră lîngă un loc micuţ, acoperit de stufăriş, între dealuri. Mişcîndu-se rapid şi precaut, cei doi smiromi desfăcură toate raniţele şi harnaşamentul de pe telegari, se retraseră şi-i lăsară să plece. Animalele se înălţară, mugind şi bătînd din aripi, şi dispărură peste cîteva coline, zburînd în trei direcţii diferite.

— Se vor întoarce după ce se satură, îi explică Yahan lui Rocannon, sau cînd Lordul Mogien va sufla în fluier.

— Uneori, aduc tovarăşi cu ei — sălbatici, adăugă Raho, zărindu-l pe fider.

Mogien şi smiromii se împrăştiară, vînînd iepuri-zburători sau orice altceva găseau; Rocannon dezgropa cîteva rădăcini groase de peya şi, învelindu-le în frunze, le puse la copt în cenuşa focului de tabără. Era expert în a supravieţui în orice mediu şi-l încînta genul acesta de provocare; zilele de zbor continuu, de permanentă foame de-abia amăgită, de dormit pe pămînt sub vîntul primăverii îl întăriseră, ascuţindu-i simţurile, şi-l sensibilizau înaintea oricărei senzaţii sau impresii. Ridicîndu-se, îl văzu pe Kyo la marginea lacului — o siluetă firavă nu mai înaltă decît trestiile ce creşteau pînă departe de apă. Privea munţii, copleşind oţelii cerul sudic, adunînd în jurul vîrfurilor toţi norii şi tăcerea văzduhului. Venind lîngă pitic, Rocannon îi surprinse expresia, în acelaşi timp nefericită şi înverşunată. Fără să se întoarcă, Fianul vorbi cu glasul său uşor şovăitor:

— Olhor, ai din nou nestemata.

— Încerc să scap de ea, surîse etnologul.

— Acolo sus... acolo sus va trebui să dai ceva mai mult decît aur şi pietre preţioase... Ce vei da acolo, Olhor, în locurile reci şi înalte, în locurile cenuşii? De la foc la ger...

Rocannon îi auzea şi-i privea, totuşi nu-i zărea buzele mişcîndu-se. Îl străbătu un fior şi-şi închise mintea, retrăgîndu-se ca înaintea atingerii unei esenţe stranii, de propria lui identitate şi umanitate. După un minut,

Kyo se întoarse, calm şi zîmbitor ca întotdeauna, şi rosti cu vocea lui obişnuită:

— Dincolo de dealurile acestea, dincolo de codri, în văile verzi există Fiia. Neamul meu iubeşte văile, chiar şi aici, lumina soarelui şi vîlcelele. S-ar putea să găsim aşezările lor, după cîteva zile de zbor.

Ceilalţi se bucurară atunci cînd Rocannon le spuse vestea.

— Credeam că nu vom găsi fiinţe vorbitoare aici, comentă Raho. Un ţinut atît de bogat, şi totuşi pustiu.

Privind o pereche de kilari dansînd deasupra lacului ca nişte ametiste înaripate, Mogien vorbi:

— N-a fost dintotdeauna pustiu. Neamul meu l-a străbătut cu mult timp în urmă, în vremea dinaintea eroilor, înainte ca Hallanul să fie ridicat sau măreţul Oynhall, înainte de marea lovitură a lui Hendin ori de moartea lui Kirfiel pe Colina Orren. Noi am venit din miazăzi, în corăbii cu capete de dragoni, şi-am găsit în Angien un popor sălbatic, ascunzîndu-se prin codri şi grote, un popor cu feţe palide. Cunoşti cîntecul, Yahan, balada lui Orhogien...

Călărind vîntul,
călcînd iarba,
scrutînd marea,
spre steaua Brehen
pe cărarea Liokei...

Cărarea Liokei merge din miazăzi în miazănoapte. Bătăliile din cîntec povestesc cum noi, Angyar, am luptat şi-am cucerit vînătorii sălbatici, Olgyor, singurii asemănători nouă în Angien: căci noi toţi sîntem o singură rasă, Liuar. Balada nu pomeneşte însă de munţi. Este un cîntec străvechi, poate că începutul i s-a pierdut. Sau poate că neamul meu vine din dealurile acestea. Ţinutul este fără cusur — păduri pentru vînătoare, dealuri pentru turme şi înălţimi pentru cetăţi. Totuşi, se pare că nimeni nu sălăşluieşte aici...

În seara aceea, Yahan nu mai cîntă din lira lui cu coarde de argint; şi toţi dormiră agitaţi, poate pentru că vîntelegarii lipseau şi dealurile păstrau o încremenire de moarte, de parcă nici o creatură nu îndrăznea să clintească noaptea.

Ziua următoare plecară, considerînd că terenul de lîngă lac era prea mocirlos, şi înaintară încetişor, oprindu-se adesea pentru a vîna sau a aduna ierburi proaspete. După-amiază ajunseră la un deal al cărui vîrf era cocoşat şi zimţat, ducîndu-te cu gîndul la rămăşiţele unui castel năruit, ascuns sub iarbă. Nu mai exista nici o ruină, însă puteau urmări sau ghici unde fusese curtea de zbor într-o vreme atît de îndepărtată încît nici legendele n-o mai pomeneau. Poposiră acolo, deoarece vîntelegarii îi puteau găsi cu uşurinţă, cînd reveneau.

Pe la mijlocul lungii nopţi, Rocannon se trezi şi se sculă în capul oaselor. Cu excepţia micuţei Lioka, lunile apuseseră, şi focul se stinsese. Călătorii nu organizaseră nici un fel de pază peste noapte. Mogien stătea în picioare, la vreo cinci metri depărtare, nemişcat — o siluetă înaltă şi vagă sub lumina stelelor. Toropit încă de somn, îl privi, întrebîndu-se de ce mantia îl făcea să pară atît de înalt şi îngust în umeri. Ceva era în neregulă. Haina Angya atîrna dinspre umeri precum acoperişul unei pagode, dar, chiar fără mantie, Mogien avea un piept extrem de lat. De ce stătea acolo, atît de înalt, gîrbov şi sfrijit?

Silueta se întoarse încet, şi chipul nu era al lui Mogien.

— Cine eşti? tresări Rocannon, cu glasul răguşit în liniştea de moarte. Lîngă el, Raho se trezi, privi în jur, înălţă arcul şi sări în picioare.

Înapoia străinului înalt se mişca lin ceva — un altul asemănător primului. De jur împrejurul lor, peste ruinele acoperite cu iarbă, sub scînteierea stelelor, se ridicară siluete înalte, subţiratice, tăcute, cu mantii bogate şi capetele plecate. Lîngă focul rece se aflau numai Rocannon şi Raho.

— Lord Mogien! strigă smiromul. Nici un răspuns.

— Unde-i Mogien? Cine sînteţi voi? Vorbiţi...

Fără un cuvînt, străinii începură să înainteze încet. Raho încorda o săgeată. Continuînd să păstreze tăcere, siluetele crescură brusc şi straniu, mantiile lor deschizîndu-se de ambele părţi, şi atacară simultan din toate direcţiile, avansînd în salturi înalte şi lente. Luptîndu-se cu ele, etnologul se lupta să se trezească din vis — trebuia să fie un vis; încetineala gesturilor, tăcerea lor, toate erau ireale şi nu le putea simţi loviturile. Însă el purta costumul, îl auzi pe Raho, răcnind disperat:

— Mogien!

Atacatorii îl copleşiseră prin număr şi greutate pe Rocannon, doborîndu-l la pămînt, apoi, înainte de-a încerca să se elibereze, fu ridicat cu capul în jos, într-o mişcare pendulatorie, ameţitoare. Pe cînd se zbătea, străduindu-se să scape de nenumăratele mîini ce-l ţintuiau, văzu dealurile luminate de stele şi pădurile legănîndu-se şi balansîndu-se dedesubtul lui, hăt departe. Simţi cum i se învîrte creierul şi se agăţă cu ambele braţe de membrele subţiri ale creaturilor ce-l ridicaseră. Erau peste tot în jurul său, ţinîndu-l cu mîinile, iar văzduhul era plin de fîlfîiturile aripilor negre.

Merseră aşa multă vreme, şi uneori mai încercă să se deştepte din spaima aceea monotonă, din glasurile moi şi şuierătoare dimprejur, din nenumăratele bătăi ale aripilor, zgîlţîindu-l uşor dar permanent. Apoi, deodată, zborul se preschimbă într-o planare prelungă, braţele puternice, şi totuşi moi, îi dădură drumul şi căzu. N-avea nici un fel de rană, însă era prea ameţit pentru a se ridica, aşa încît rămase întins şi privi în jur.

Zăcea pe un caldarîm din plăcuţe de ceramică netede, şlefuite. La dreapta şi la stînga lui se ridicau ziduri argintii în lumina zorilor, înalte, drepte şi lustruite, parcă tăiate din oţel. Înapoia sa, o stradă cu case albe, lipsite de ferestre, perfect aliniate, toate identice, o perspectivă geometrică pură în limpezimea lipsită de umbre a dimineţii. Era un oraş, nu un sătuc din epoca de piatră sau o fortăreaţă din epoca bronzului, ci un oraş măreţ, sobru şi grandios, puternic şi riguros, produsul unei tehnologii avansate. Rocannon se ridică, continuînd să se simtă ameţit.

Pe măsură ce lumina sporea, desluşi cîteva forme risipite prin curte, aidoma unor grămăjoare; într-una din ele se întrezărea ceva galben. Ca un şoc ce-i spulberă transa, văzu chipul oacheş de sub ciuful de păr blond. Ochii lui Mogien erau deschişi, privind cerul fără să clipească.

Toţi cei patru tovarăşi ai săi zăceau la fel; rigizi, cu ochii deschişi. Figura lui Raho era hidos contorsionată. Pînă şi Kyo, care păruse invulnerabil prin însăşi fragilitatea lui, stătea nemişcat, reflectînd cerul alburiu în ochii săi mari.

Cu toate acestea, răsuflau, în respiraţii prelungi şi de-abia auzite, la interval de cîteva secunde; Rocannon îşi lipi urechea de pieptul lui Mogien şi îi auzi bătăile inimii, foarte slabe şi lente, venind parcă de la mare depărtare.

Un şuier în aerul dindărătul său îl făcu să se ghemuiască pe jos instinctiv şi să rămînă tot atît de nemişcat ca şi trupurile paralizate din jur. Nişte mîini îl traseră de umeri şi de picioare. Fu întors cu faţa în sus şi se pomeni privind un chip: un chip mare, prelung, grav şi frumos. Capul smead era lipsit de păr, neavînd nici măcar sprîncene. De sub pleoapele mari şi fără gene priveau ochi aurii, limpezi. Gura, mică şi delicat conturată, era închisă. Mîinile moi, însă puternice, îi prinseră fălcile şi-i deschiseră gura. O altă fiinţă înaltă se aplecă deasupra lui, şi fiderul tuşi şi se înecă, atunci cînd pe gît i se turnă un lichid — apă călduţă, greţoasă şi stătută. Cele două făpturi îi dădură drumul. Se ridică în picioare, scuipînd, şi vorbi.

— Mă simt bine, lăsaţi-mă în pace! Fiinţele se întorseseră deja cu spatele. Se aplecaseră peste Yahan, una forţîndu-i maxilarele deschise, cealaltă turnînd apă dintr-un vas lung, argintiu.

Erau foarte înalte, subţiratice, semiumanoide; puternice şi delicate, deplasîndu-se destul de stîngaci şi lent pe sol, care nu era mediul lor. Piepturile înguste ieşeau dintre muşchii unor aripi prelungi şi catifelate, ce coborau curbîndu-se pe spinări aidoma unor pelerine cenuşii. Picioarele erau subţiri şi scurte, iar capetele oacheşe şi nobile păreau gîrbovite, datorită proeminenţei superioare a aripilor.

Manualul lui Rocannon zăcea sub apele acoperite de ceţuri ale canalului, însă memoria îi aminti: *Fiinţe cu Inteligenţa Dezvoltată, Specie neconfirmată? 4: Umanoizi uriaşi trăind în oraşe întinse (?)*. Iar el avea

şansa confirmării, de-a vedea primul o specie nouă, o cultură inedită, un posibil nou membru al Ligii. Frumuseţea ordonată şi riguroasă a clădirilor, bunăvoinţa impersonală a celor două figuri angelice care aduseseră apă, tăcerea lor maiestuoasă, toate acestea îi inspirau respect şi teamă. Nu mai văzuse niciodată o asemenea rasă, în nici o lume. Se apropie de cele două făpturi, care-i dădeau apă lui Kyo, şi întrebă cu un respect sfios:

— Vorbiţi graiul comun, lorzi înaripaţi?

Nu-l băgară în seamă. Cu mersul lor uşor săltat, se apropiară de Raho şi-i turnară forţat apă prin gura contorsionată. Lichidul curse pe obrajii smiromului. Trecură apoi la Mogien, şi Rocannon îi urmă.

— Ascultaţi-mă, rosti el, trecînd în faţa lor, dar amuţi: brusc, îşi dădu seama, tulburat, că ochii largi şi aurii erau lipsiţi de vedere; fiinţele erau oarbe şi surde. Nici nu-i răspunseră şi nici nu-l priviră, ci se îndepărtară, înalte, eterice, acoperite de la gît pînă la călcîie în aripile moi. Iar poarta coborî lin înapoia lor:

Adunîndu-şi puterile, Rocannon trecu pe la fiecare varăş al său, sperînd să găsească un leac împotriva paraliziei. Nu se zărea nici o schimbare. La toţi întîlni aceeaşi răsuflare rară şi bătăi ale inimii de-abia auzite — la toţi, cu o excepţie. Pieptul lui Raho era nemişcat, şi chipul său schimonosit se răcise. Apa nu i se uscase încă pe obraji.

Furia întrecu uimirea plină de veneraţie a fiderului. De ce îngerii-oameni îi tratau ca pe nişte animale capturate? îşi părăsi tovarăşii, traversă curtea şi, prin poarta lipsită de partea superioară, ieşi pe strada incredibilului oraş.

Nu se clintea nimic. Toate uşile erau închise. Înalte şi lipsite de ferestre, faţadele sidefii se ridicau tăcute, una după alta, sub primele raze ale soarelui.

Rocannon numără şase intersecţii înainte de-a ajunge la capătul străzii: un zid. Cu o înălţime de cinci metri, se întindea fără nici o deschidere în ambele direcţii; bănuind absenţa unei porţi, bărbatul nu mai urmă drumul de circumferinţă. Ce nevoie ar fi avut de porţi nişte creaturi înaripate? Reveni pe strada radială, pînă la clădirea centrală de unde pornise, singura construcţie diferită, şi mai înaltă, faţă de casele argintii dispuse în rînduri geometrice. Intră în curte. Locuinţele erau închise, străzile curate şi goale, cerul pustiu; nu se auzea decît zgomotul paşilor săi.

Ciocăni în uşa din capătul curţii. Nici un răspuns. O împinse şi uşa se deschise.

Înăuntru era un întuneric călduţ, un foşnet slab şi o foiala, o senzaţie de lărgime, de spaţiu. Pe lîngă el se clătină o siluetă înaltă, se opri şi rămase nemişcată. În lumina încă palidă a răsăritului, pătrunsă prin intrare, etnologul zări ochii galbeni ai făpturii înaripate deschizîndu-se şi

închizîndu-se încetişor. Soarele le orbea. Zburau prin ţinut şi umblau pe străzile lor argintii numai noaptea.

Aşezîndu-se înaintea privirii aceleia impenetrabile, Rocannon adoptă poziţia pe care fiderii o numeau „DGD” — Deschiderea Generală a Dialogurilor — o atitudine dramatică, receptivă, şi întrebă în galactică:

— Cine-i conducătorul vostru?

Rostită adecvat, întrebarea căpăta, de obicei, răspuns. Nu şi de data aceasta. Înaripatul îl privi fix, clipi o dată, cu o impasibilitate mai presus de dispreţ, închise ochii şi rămase locului, aparent adormit.

Ochii lui Rocannon se obişnuiseră cu semi-întunericul şi zărea acum, întinzîndu-se sub bolţi, în penumbra caldă, şiruri, grupuri şi cete de siluete cu aripi, sute şi sute, toate nemişcate, cu ochii închişi.

Păşi printre ele, fără ca acestea să se clintească.

Cu mult timp în urmă, pe Devenant, planeta lui natală, străbătuse un muzeu plin de statui, un copil privind în sus, la chipurile încremenite ale străvechilor zei Hainish.

Adunîndu-şi tot curajul, atinse unul — una? puteau foarte bine să fie femele — pe braţ. Ochii aurii se deschiseră şi capul fermecător se întoarse către el, întunecat deasupra lui în penumbră.

— Hassa! rosti înaripatul şi, aplecîndu-se iute, îi sărută umărul, după aceea se îndepărtă trei paşi, îşi plie mantaua de aripi şi rămase înlemnit, cu ochii închişi.

Fiderul îşi urmă drumul, bîjbîind prin semiîntunericul paşnic şi gălbui al sălii uriaşe, pînă găsi o altă trecere, deschisă din podea pînă la plafonul înalt. Încăperea următoare era ceva mai luminoasă, orificiile minuscule din tavan scăldînd în auriu firişoarele de praf. Pereţii se curbau, de ambele părţi, ridicîndu-se către bolta îngustă. Părea un culoar de trecere circular, înconjurînd cupola centrală — inima oraşului radial. Zidul interior era minunat împodobit cu un model de triunghi şi hexagoane, complicat întrepătrunse şi repetîndu-se pînă la tavan. Entuziasmul etnologic al lui Rocannon reveni. Fiinţele acelea erau nişte artişti constructori. Fiecare suprafaţă a uriaşei clădiri era netedă şi fiecare îmbinare, precisă; concepţia era splendidă, iar execuţia ireproşabilă. Doar o cultură avansată putea realiza aşa ceva. Cu toate acestea, niciodată nu întîlnise atîta insensibilitate la o rasă evoluată cultural. La urma urmei, de ce-i aduseseră aici? în tăcuta lor aroganţă angelică, îi salvaseră de o primejdie nocturnă sau foloseau alte rase ca sclavi? în acest caz, era ciudat modul în care ignoraseră aparenta lui imunitate faţă de agentul paralizator. Poate comunicau fără cuvinte; totuşi, el înclina să creadă, în palatul acesta incredibil, că explicaţiile puteau consta în existenţa unei inteligenţe situate pur şi simplu în afara umanului. Continuă să meargă, descoperind în zidul interior al

coridorului o a treia uşă, de data aceasta foarte scundă, astfel încît el trebuia să se aplece, iar un înaripat era nevoit să se tîrască.

Înăuntru găsi aceeaşi penumbră călduţă, gălbuie şi dulce-mirositoare dar aici foiau, foşneau şi şopteau cu un murmur blînd de voci şi mişcări line nenumărate trupuri şi aripi. Hăt departe, vîrful cupolei se întrevedea auriu. O rampă lungă urca într-o spirală uşor ascendentă, pe lîngă pereţi, pînă sus. Ici-colo, pe rampă, se întrezăreau mişcări, şi de două ori o siluetă, micuţă de la depărtare, îşi desfăcu aripile şi zbură fără nici un zgomot de-a curmezişul uriaşului cilindru de aer galben. Îndreptîndu-se către piciorul rampei, văzu ceva prăbuşindu-se de la mijlocul spiralei şi izbindu-se de podea cu un pocnet surd. Trecu destul de aproape de locul respectiv. Era leşul unui înaripat. Deşi impactul îi zdrobise ţeasta, nu se zărea sînge. Corpul era micuţ, aripile nu erau încă deplin formate.

Continuă încăpăţînat şi porni să urce rampa.

Cam la zece metri deasupra podelei găsi în zid o nişă triunghiulară, unde se ghemuiau înaripaţii, tot dintre cei mici şi scunzi, cu aripi boţite. Erau nouă, grupaţi cîte trei la intervale egale, în jurul unei siluete mari şi albicioase, pe care Rocannon o cercetă o vreme, pînă desluşi botul şi ochii deschişi şi goi. Era un vîntelegar viu, paralizat. Gurile micuţe şi delicate ale celor nouă înaripaţi se aplecau întruna spre el, sărutîndu-l.

O altă izbitură pe duşumeaua sălii. Alergînd încetişor, Rocannon îl privi în treacăt. Era trupul secătuit, supt al unui barilor.

Traversă culoarul înalt şi ornat şi se strecură cît putu de repede şi tăcut printre siluetele adormite din sală. Ieşi în curte. Era pustie. Razele albe şi piezişe ale soarelui străluceau pe caldarîm. Tovarăşii săi dispăruseră. Fuseseră transportaţi pentru larve, acolo, în încăperea boltită, pentru a fi supţi.

VII

Genunchii etnologului cedară. Se aşeză pe pavajul roşu lustruit şi încercă să-şi stăpînească teama, pentru a se gîndi ce putea face. Ce putea face? Trebuia să revină în dom şi să încerce să-i scoată pe Mogien, Yahan şi Kyo. La gîndul întoarcerii printre creaturile înalte şi angelice, ale căror capete nobile adăposteau creieri degeneraţi, sau specializaţi la nivelul insectelor, simţi un fior rece pe ceafă; însă trebuia s-o facă. Prietenii săi erau acolo şi el trebuia să-i salveze. Oare larvele şi doicile acestora din dom erau îndeajuns de adormite pentru a nu interveni? Renunţă să-şi mai pună întrebări. Mai întîi era necesar să verifice zidul

exterior de jur împrejur, deoarece dacă nu exista nici o poartă, totul era inutil. Nu-i putea trece peste un perete înalt de cinci metri.

Existau pesemne trei caste, reflectă, parcurgînd strada tăcută: doici pentru larvele din dom, constructori şi vînători în încăperile exterioare, iar în clădirile acestea, poate cei fertili, clocitorii şi depunătorii de ouă. Cei doi, care îl adăpaseră trebuiau să fie doici, păstrînd în viaţă prăzile paralizate pînă erau consumate de larve. Îi dăduseră apă şi lui Raho, deşi era mort. Cum de nu înţelesese că erau lipsiţi de inteligenţă? Dorise să-i considere raţionali, pentru că arătau atît de îngereşte umani. *Specie norocoasă 74*, se adresă el cu furie *Manualului* scufundat, în acelaşi moment, în dreptul următoarei intersecţii, ceva ţîşni, traversînd strada — o creatură măruntă, castanie, a cărei mărime erau greu de apreciat în perspectiva ireală a faţadelor identice. În mod vădit, nu aparţinea oraşului. Cel puţin, îngerii-insecte aveau paraziţi în minunatul lor stup, iar Rocannon se deplasă rapid în liniştea stranie, ajunse la zidul exterior şi porni spre stînga, de-a lungul lui.

Puţin mai departe, aproape de baza peretelui argintiu, era ghemuit unul din animalele cafenii. Aşezat pe toate cele patru labe, nu era mai înalt decît genunchiul său. Spre deosebire de majoritatea creaturilor cu inteligenţă scăzută de pe planetă, era apter. Se strînsese ghem, părînd înspăimîntat, iar Rocannon îl ocoli, încercînd să nu-l sperie, şi trecu mai departe. Din cîte vedea, zidul curb nu mai prezenta nici o deschidere.

— Lord, se auzi de nicăieri un glas firav, Lord!

— Kyo! se întoarse bărbatul, şi vocea se reflectă de pereţi. Nici o mişcare. Clădiri albe, umbre negre, linişte.

Animalul cel mic şi castaniu ţopăi către el.

— Lord, strigă, Lord, oh, vine, vine. Oh, vine. Lord! Rocannon rămase locului, holbîndu-se. Creatura se aşează înaintea lui, pe vine. Gîfîia şi bătăile inimii îi zguduiau pieptul îmblănit pe care erau încrucişate braţele negre, mititele. Ochii întunecaţi îl priveau speriaţi. Repetă într-un grai comun stîlcit:

— Lord...

Bărbatul îngenunche. Gîndurile îi alergau, privind făptura. În cele din urmă, vorbi cu blîndeţe:

— Nu ştiu cum să-ţi spun.

— Oh, vine, se bîlbîi fiinţa micuţă. Lorzi... lorzi. Vine!

— Ceilalţi lorzi... prietenii mei?

— Prieteni. Prieteni. Castel. Lorzi, castel, foc, vîntelegar, zi, noapte, foc. Oh, vine!

— O să vin, încuviinţă Rocannon.

Animalul ţopăi de îndată şi etnologul porni după el. Se întoarseră pe strada radială, apoi apucară spre nord şi trecură printr-una din cele douăsprezece intrări ale domului. Acolo, în curtea cu caldarîm roşu,

zăceau cei patru tovarăşi ai săi. Mai tîrziu, cînd avu vreme să se gîndească, îşi dădu seama că ieşise din dom într-o altă curte, şi de aceea nu-i găsise.

Lîngă Yahan aşteptau alte cinci făpturi cafenii, într-un grup destul de ceremonios. Rocannon îngenunche din nou, pentru a fi la înălţimea lor, şi schiţă o plecăciune:

— Bun găsit, bun găsit, repetară fiinţele, apoi una dintre ele, cu blana neagră în jurul botului, spuse:

— Bun găsit, mici lorzi, rosti el.

— Kiemhrir.

— Voi sînteţi Kiemhrir? Creaturile se plecară iute, imitîndu-i reverenţa. Eu sînt Rocannon Olhor. Venim din miazănoapte, din Angien, din castelul Hallan.

— Castel, îl îngînă Smolitul. Glasul său subţire şi ascuţit tremura de seriozitate. Reflectă o vreme, scărpinîndu-se în cap: Zile, noapte, ani, ani, zise el. Lorzi pleca. Ani, ani, ani... Kiemhrir nu pleca. Privi întrebător spre om.

— Kiemhrir... au rămas aici? întrebă Rocannon.

— Rămas! strigă Smolitul cu o putere nebănuită. Rămas! Rămas!

Toţi ceilalţi murmurară parcă fericiţi:

— Rămas...

— Zi, arătă hotărît Smolitul către soare, lorzi vine. Pleca?

— Da, vom pleca. Ne puteţi ajuta?

— Ajuta! făcu Kimherirul, pronunţînd cuvîntul la fel de încîntat, avid. Ajuta pleca. Lord, rămas!

Aşa încît bărbatul rămase: stătu şi-i privi pe Kiemhrir apucîndu-se de treabă. Smolitul fluieră şi imediat apărură încă vreo zece, ţopăind precaut. Rocannon se întrebă unde se putuseră ascunde şi trăi în ordinea matematică a oraşului-stup; însă, cu siguranţă, o făcuseră, ba aveau şi magazii, deoarece unul apăru, transportînd în mînuţele sale negricioase o sferă albicioasă, asemănătoare unui ou. Era coaja unui ou, folosită drept recipient. Smolitul o luă şi, cu atenţie, îi desfăcu vîrful. Înăuntru se găsea un fluid limpede, vîscos. Întinse cîteva picături peste rănile punctiforme de pe umerii bărbaţilor inconştienţi; apoi, pe cînd ceilalţi, cu grijă şi tremurători, le ridicară capetele, turnară puţin lichid în gurile lor. De Raho nu se atinseră. Kiemhrir nu vorbeau între ei, folosind numai fluierături şi gesturi, tăcuţi şi cu un impresionant aer curtenitor.

Smolitul veni lîngă Rocannon şi spuse liniştitor:

— Lord, rămas.

— Să aştept? Bineînţeles.

— Lord, continuă Kiemherul, arătînd către corpul lui Raho, după care se opri.

— Mort, mort, făcu micuţa creatură. Îşi atinse baza gîtului, şi Rocannon încuviinţă.

Curtea înconjurată de ziduri argintii strălucea sub o lumină incandescentă. Lîngă Rocannon, Yahan răsuflă prelung.

Kiemhrir se aşezară pe labele posterioare, într-un semicerc, înapoia conducătorului lor. Rocannon i se adresă:

— Mic lord, pot să-ţi cunosc numele?

— Numele, şopti cel cu chip negru. Ceilalţi stăteau nemişcaţi. Liuar, urmă el, cuvîntul străvechi folosit de Mogien pentru a denumi atît nobilii, cît şi smiromii, sau ceea ce *Manualul* denumea Specia II. Liuar, Fiia, Gdemiar: nume. Kiemhrir: nu nume.

Omul încuviinţă iarăşi, întrebîndu-se ce se ascundea acolo. Cuvîntul „Kiemher, Kiemhrir" era de fapt, înţelese el, doar un adjectiv, însemnînd micuţ sau iute.

Îndărătul său, Kyo tuşi, se foi şi se sculă. Rocanon veni lîngă el. Făpturile fără nume priveau cu ochii lor negri, atente şi tăcute. Yahan se trezi, şi în cele din urmă Mogien, care primise probabil o doză masivă de agent paralizant, deoarece nu putea nici măcar să-şi ridice braţul. Cu sfială, unul din Kiemhrir îi arătă lui Rocannon că-l putea ajuta pe Mogien masîndu-i braţele şi picioarele, ceea ce şi făcu, explicînd în acest timp ce se întîmplase şi unde se aflau.

— Tapiseria de-acasă — uriaşii înaripaţi.

— Ce nume? întrebă etnologul cu blîndeţe, gîndindu-se că era încă ameţit, dar tînărul şopti:

— Tapiseria de-acasă — uriaşii înaripaţi.

Atunci Rocannon îşi aminti cum stătuse, cu Haldre, sub tabloul ţesut al unor războinici bălai, luptîndu-se cu siluete înaripate, în Sala Lungă din Hallan.

Kyo, care-i privise pe Kiemhrir, ridică palma. Smolitul ţopăi către el şi-şi aşeză mîna micuţă, negricioasă şi lipsită de degetul mare peste palma prelungă şi îngustă a piticului.

— Stăpînii-cuvintelor, şopti Fianul. Iubitorii-cuvintelor, mîncătorii-cuvintelor, cei fără de nume, prichindeii, care ţin minte. Încă n-aţi uitat cuvin-tele Oamenilor înalţi, oh, Kiemhrir?

— Încă, aprobă Smolitul.

Cu ajutorul lui Rocannon, Mogien se ridică în picioare; era tras la faţă şi încruntat. Rămase cîteva minute tăcut, lîngă Raho, al cărui chip arăta teribil în lumina albă şi puternică a soarelui. Apoi îi salută pe Kiemhrir şi-i răspunse etnologului, spunînd că se simţea perfect.

— Dacă nu există porţi, putem tăia trepte ca să escaladăm zidurile, zise Rocannon.

— Cheamă armăsarii, Lord, şopti Yahan. Întrebarea dacă fluierul putea trezi creaturile din don era prea complexă pentru a fi adresată

Kiemhrir. Deoarece înaripaţii păreau complet nocturni, hotărîră să rişte. Mogien scose de sub mantie un fluieraş legat cu lanţ şi suflă puternic; Rocannon nu auzi nimic, însă Kiemhrir se înfiorară. După douăzeci de minute, o umbră uriaşă trecu pe deasupra domului, se roti, dispăru spre nord şi, nu după mult timp, reveni cu un tovarăş. Amîndoi coborîră în curte, fîlfîind puternic din aripi: vîntelegarul tărcat şi surul lui Mogien. Pe cel alb nu-l mai văzură niciodată. Poate că el fusese zărit de Rocannon pe rampă, în lumina aurie şi prăfuită a domului — hrană pentru larvele îngerilor.

Kiemhrir erau înspăimîntaţi de armăsari. Curtenia plăcută a Smolitului se pierduse aproape de tot în panica de-abia controlată. Fiderul încercă să-şi ia rămas-bun.

— Oh, zbor Lord! rosti el, jalnic, îndepărtîndu-se din calea picioarelor mari şi înarmate cu gheare ale vîntelegarului.

Aşa încît, nu mai pierdură nici o clipă.

La o oră de zbor de oraşul-stup, raniţele şi şeile lor, mantiile şi blănurile folosite drept aşternuturi erau neatinse lîngă tăciunii focului. Puţin mai jos pe panta dealului zăceau trei înaripaţi morţi, iar în apropierea lor, ambele săbii ale lui Mogien, una dintre ele ruptă de la mîner. Lordului Hallanului se deşteptase şi-i zărise pe Înaripaţi aplecaţi deasupra lui Yahan şi Kyo. Unul dintre ei îl muşcase.

— N-am mai putut vorbi, povesti el. Continuase însă lupta şi ucisese trei, înainte să-l copleşească paralizia. L-am auzit pe Raho răcnind. M-a strigat de trei ori, şi nu l-am putut ajuta.

Se aşeză pe iarba crescută peste ruinele ce supravieţuiseră tuturor numelor şi legendelor, ţinînd sabia ruptă pe genunchi, şi tăcu.

Înălţară un rug din crengi şi tufişuri, deasupra îl aşezară pe Raho, pe care-l aduseseră din oraş, iar alături îi puseră arcul şi săgeţile. Yahan făcu un foc şi Mogien aprinse rugul. Încălecară vîntelegarii, Kyo, îndărătul lui Mogien, iar Yahan înapoia lui Rocannon, şi se ridicară spiralînd în jurul fumului şi căldurii focului ce dogorea în lumina amiezii pe vîrful colinei din ţinutul cel straniu.

Zburînd, putură zări multă vreme stîlpul subţire de fum.

Kiemhrir explicaseră destul de limpede că nu trebuie să se oprească, iar nopţile să se ascundă, deoarece înaripaţii aveau să-l urmărească odată cu căderea nopţii. Spre seară coborîră lîngă un pîrîu, într-un defileu adînc, împădurit, instalînd tabăra în apropierea unei cascade. Era umezeală, dar aerul era înmiresmat şi sonor, relaxîndu-i. Pentru cină, găsiră o delicatesă, un animal acvatic cu carapace, lent în mişcări, foarte gustos, însă etnologul nu putu mînca. Pe coadă şi în dreptul articulaţiilor exista blană; erau mamifere ovipare, aidoma multor animale de acolo, aşa cum erau probabil şi Kiemhrir.

— Tu mănîncă, Yahan. Eu nu pot ucide ceva care mi-ar putea vorbi, rosti el, chinuit de foame şi se aşează lîngă Kyo.

Piticul zîmbi, frecîndu-şi umărul dureros.

— Dacă am putea auzi toate creaturile vorbind...

— Eu unul aş muri de foame.

— Măcar cele verzi sînt tăcute, zise Fianul, lovind uşor cu palma scoarţa aspră a unui copac aplecat deasupra apei. Aici în miazăzi, arborii, coniferi cu toţii, începeau să înflorească, iar văzduhul din păduri era ceţos şi dulce datorită polenului, ierburilor şi coniferelor; nu existau nici insecte, nici plante cu petale. În lumea aceea fără nume, primăvara era înveşmîntată numai în verde, tonuri mai deschise, cu şuviţe plutitoare, aurii.

Cînd se întunecă, Mogien şi Yahan se culcară, întinşi lîngă cenuşa caldă; stinseră focul pentru a nu-i atrage pe înaripaţi. Aşa cum bănuise Rocannon, Kyo era mai rezistent decît oamenii în privinţa otrăvurilor; rămase de vorbă cu etnologul pe malul rîului, în beznă.

— I-ai salutat pe Kiemhrir de parcă îi cunoşteai, remarcă Rocannon, iar Fianul răspunse:

— Olhor, ceea ce-şi aminteşte unul din satul meu îşi amintesc toţi. Cunoaştem atîtea istorii şi zvonuri, minciuni şi adevăruri, şi cine mai ştie cît de vechi sînt unele...

— Vrei să-mi spui că nu aveai habar de înaripaţi?

Se păru că Fianul nu voia să răspundă, însă în cele din urmă vorbi:

— Olhor, Fiia n-au amintirea spaimei. Cum am putea? Noi alegem. Noaptea, peşterile şi săbiile din metal le-am lăsat Argilienilor, cînd ni s-au despărţit drumurile, iar noi am ales văile verzi, lumina soarelui şi vasele de lemn. De aceea, sîntem Jumătate-Oameni. Şi am uitat, am uitat multe!

În seara aceasta glasul piticului era mai hotărît mai insistent ca oricînd, răspunzînd limpede prin murmurul curentului de sub ei şi acoperind zgomotul cascadei de la capătul trecătorii.

— Călătorind spre miazăzi, întîlnesc zilnic istorii pe care cei din neamul meu le-au învăţat pe cînd erau copii, în văile Angienului. Şi descopăr că toate erau adevărate. Dar am uitat jumătate din ele.

Micii Mîncători de Cuvinte, Kiemhrir, ei există în balade vechi, pe care le cîntăm din minte în minte; dar nu şi înaripaţii. Prietenii, nu însă şi duşmanii. Lumina soarelui, nu noaptea. Iar eu sînt tovarăşul lui Olhor care merge spre miazăzi în legende, fără să poarte sabie. Călătoresc cu Olhor, care caută să audă glasul vrăjmaşului său, care a străbătut întunericul cel necuprins şi a zărit Lumea atîrnînd aidoma unei nestemate azurii în beznă. Eu sînt doar Jumătate-Om. Nu pot trece de dealuri. Nu te pot însoţi în munţi, Olhor!

Rocannon îşi lăsă uşor palma pe umărul lui Kyo. Îndată, Fianul amuţi şi rămase nemişcat. Statură împreună aşa, ascultînd şoaptele pîrîului şi sunetele cascadei în noapte, privind stelele scînteind oţelii în apa rece ca gheaţa, alergînd sub volburi de polen dinspre munţi către sud.

De două ori în decursul zborului din ziua următoare, văzură în depărtare, spre est, cupolele şi străzile radiale ale oraşelor — stupuri. În noaptea următoare, rămaseră cîte doi de veghe. După încă o zi, dealurile crescură în altitudine şi o ploaie rece, în rafale, îi biciui toată noaptea şi ziua ce urmară. Cînd norii de ploaie se sparseră pentru scurt timp, de ambele părţi ale dealurilor se înălţau munţii. Petrecură încă o noapte ploioasă şi întreruptă de veghe pe vîrful unui deal, sub ruinele unui turn străvechi, apoi, în după-amiaza următoare coborîră prin celălalt capăt al trecătorii într-o vale largă şi însorită, ce continua către sud, în depărtările ceţoase şi tivite de munţi.

Zburînd în josul văii, ca pe un drum verde uriaş, s-au trezit străjuiţi din dreapta de un şir de piscuri albe, îndepărtate şi masive. Vîntul era tăios şi auriu, iar vîntelegarii goneau sub razele soarelui aidoma frunzelor împrăştiate de vîrtej. Deasupra tipsiei verzi şi moi de sub ei, pe care pîlcurile întunecate de tufişuri şi arbori păreau smălţuite, plutea un văl îngust, cenuşiu. Armăsarul lui Mogien se întorsese, descriind cercuri, cu Kyo arătînd în jos, şi coborîră pe vîntul gălbui pînă la sătucul dintre deal şi rîu, scăldat de lumina soarelui, cu hornurile micuţe fumegînd. Mai sus, o turmă de herilori rumega. În mijlocul cercului neregulat de căsuţe — numai piloni, garduri şi prispe însorite — se ridicau cinci copaci uriaşi. Călătorii opriră şi Fiia le ieşiră în întîmpinare, sfioşi, dar rîzînd.

Sătenii aceştia cunoşteau prea puţin graiul comun şi, de altfel, nu erau obişnuiţi să vorbească cu glas tare. Totuşi, se simţiră reveniţi acasă, intrînd în locuinţele suspendate, mîncînd din vasele de lemn lustruit, refugiindu-se pentru o seară în ospitalitatea lor voioasă. Un popor straniu de pitici graţioşi, evazivi; Kyo îi denumise Jumătate-Oameni. Cu toate acestea, Kyo însuşi nu mai era chiar dintre ei. Deşi, îmbrăcat cu straiele noi pe care le primise, semăna, se mişca şi gesticula ca ei, într-un grup de Fiia el ieşea în evidenţă. Asta se datora oare faptului că, fiind un străin, nu le putea vorbi liber în minte sau pentru că prietenia lui cu Rocannon îl transformase, devenind o altă fiinţă, mai singuratică, mai tristă, mai completă?

Piticii le descriseră ţinutul. Dincolo de lanţul muntos din vestul văii lor se întindea pustiul; pentru a continua către sud, călătorii trebuiau să urmeze cursul rîului, rămînînd în estul munţilor multă vreme, pînă ce lanţul însuşi cotea spre răsărit.

— Nu putem găsi trecători? întrebă Mogien, iar omuleţii zîmbiră şi încuviinţară.

— Ba da, ba da.

— Şi nu ştiţi ce se găseşte dincolo de ele?

— Trecătorile sînt foarte înalte şi geroase, răspunseră politicoşi Fiia.

Călătorii rămaseră două zile în sat, să se odihnească şi plecară cu raniţele pline de pesmeţi şi carne uscată, primite de la Fiia, care erau încîntaţi să dăruiască. După două zile de zbor, întîlniră altă aşezare a piticilor, unde fură primiţi cu aceeaşi prietenie, părînd mai degrabă o întoarcere mult aşteptată, decît sosirea unor străini. Cînd vîntelegarii coborîră, un grup de femei şi bărbaţi Fiia îi întîmpinară, salutîndu-l pe Rocannon, care descălecase primul:

— Bun venit, Olhor!

Bărbatul rămase surprins şi continuă să fie derutat deşi ştia că asta înseamnă „rătăcitor”, adică exact ceea ce era el. Cu toate acestea, numele îi fusese dat de Kyo.

Mai tîrziu, ceva mai departe pe cale, după alt zbor lung şi lin de-o zi, se adresă omuleţului:

— Kyo, printre ai tăi, nu aveai un nume propriu?

— Îmi spuneau „păstorul”, sau „frăţiorul”, sau „alergătorul”. Eram iute în alergări.

— Dar acestea sînt porecle, descrieri — ca Olhor sau Kiemhrir, voi, Fiia, aveţi un talent deosebit la botezat. Întîmpinaţi fiecare nou-venit cu un nume, Lordul Stelelor, Purtătorul de Spadă, Păr Bălai, Stăpînul Cuvintelor... cred că Angyar au învăţat de la voi dragostea pentru asemenea porecle. Totuşi, voi n-aveţi nume.

— Lord al Stelelor, călător-al-depărtărilor, păr-de-cenuşă, purtător-de-nestemată, zîmbi Kyo, atunci ce-i un nume?

— Păr-de-cenuşă? Am încărunţit?... Nu ştiu precis ce este un nume. La naştere, mi s-a spus Gaveral Rocannon. Cînd spun cuvintele acestea, nu descriu nimic, totuşi m-am numit pe mine. Iar cînd zăresc un copac necunoscut în acest ţinut, te întreb pe tine — sau pe Yahan ori Mogien, deoarece tu răspunzi rareori — cum se numeşte. N-am astîmpăr pînă nu-i cunosc numele.

— Ei bine, este un copac; aşa cum eu sînt un Fian; aşa cum tu eşti un... ce anume?

— Dar există şi deosebiri, Kyo! în fiecare sătuc, am întrebat cum se numesc munţii aceia dinspre apus, lanţul ce se înalţă deasupra lor de la naştere pînă la moarte, iar ei au răspuns: „Aceia sînt munţii, Olhor.”

— Asta şi sînt, încuviinţă omuleţul.

— Există însă şi alţi munţi — ceva mai scunzi, spre răsărit, mărginind aceeaşi vale! Cum îi deosebesc între ei, cum deosebesc o fiinţă de alta, dacă n-au nume?

Îmbrăţişîndu-şi genunchii, Fianul privi piscurile vestice arzînd în amurg. După o vreme, etnologul îşi dădu seama că n-avea să-i răspundă.

Vînturile se încălzeau, iar zilele lungi se lungeau şi mai mult, pe măsură ce intrau în caldan şi avansau mereu spre sud. Deoarece vîntelegarii purtau povară dublă, nu-i zoriră, poposind deseori o zi sau două, să vîneze şi să lase animalele să-şi caute hrană; dar, în sfîrşit, zăriră munţii curbîndu-se în faţa lor şi întîlniră lanţul estic, barîndu-le drumul. Verdele văii se urca pînă la coastele piscurilor semeţe, oprindu-se acolo. Mult mai sus, apăreau petece verzi şi verzi-cafenii, păşunile alpine; apoi cenuşiul stîncii şi steiurilor; iar în cele din urmă, pe la jumătatea cerului, albul orbitor al piscurilor bîntuite de viscole.

Sus, pe cele mai înalte dealuri, ajunseră la un sat Fiian. Vîntul sufla îngheţat dinspre vîrfuri peste acoperişurile fragile, împrăştiind fumul albăstrui printre umbrele lungi ale amurgului. Ca întotdeauna, omuleţii iuţi ca argintul viu îi primiră cu graţie voioasă, oferindu-le apă, carne proaspătă şi ierburi aromate în vase din lemn, în căldura locuinţelor, în vreme ce straiele lor prăfuite erau curăţate, iar vîntelegarii hrăniţi şi alintaţi. După cină, patru fete din sat dansară pentru ei, fără acompaniament muzical, cu mişcări atît de uşoare şi sprintene, încît păreau imateriale — un joc de lumini şi umbre în strălucirea focului, line, aeriene. Rocannon zîmbi încîntat spre Kyo, care stătea lîngă el, ca de obicei. Fianul îl privi grav şi rosti:

— Eu voi rămîne aici, Olhor.

Rocannon îşi stăpîni replica uluită şi continuă să privească dansatoarele, mişcările schimbătoare şi lipsite de substanţă ale formelor luminate de flăcări. Ţeseau o muzică din tăcere şi stranietatea încercată în minte. Pe pereţii din lemn, focul juca, pîlpîind şi alergînd.

— S-a prorocit că Rătăcitorul va alege tovarăşi. Pentru o vreme.

Nu ştia dacă vorbise el, Kyo, sau memoria lui. Cuvintele erau în mintea sa şi a lui Kyo. Dansatoarele se îndepărtară, umbrele lor repezindu-se în susul pereţilor, părul despletit al uneia dintre ele legănîndu-se sclipitor pentru o clipă. Dansul fără muzică se încheie, dansatoarele, care n-aveau mai multe nume decît lumină şi umbră, încremeniră, între ele şi Kyo, o relaţie ajunsese la capăt, lăsînd doar tăcere.

VIII

Sub aripile fîlfîind puternic ale vîntelegarului său, etnologul văzu un povîrniş stîncos, un haos abrupt de bolovani, coborînd îndărăt şi atît de înclinat în faţă încît vîrful aripii stîngi a armăsarului aproape atingea roca, în vreme ce se străduia în sus şi înainte, spre trecătoare. Rocannon

purta peste coapse centuri de luptă, deoarece curenţii ascendenţi şi rafalele de vînt îl dezechilibrau uneori pe armăsar; de asemenea, îmbrăcase impermstraiul, pentru a-i ţine căldura. Călărind înapoia lui, înfofolit cu toate mantiile şi blănurile pe care le aveau ei doi, Yahan era atît de îngheţat, încît îşi legase încheieturile mîinilor de şa, neavînd curajul de-a se încrede în braţele amorţite. Călărind mult înainte, pe armăsarul lui mai puţin împovărat, Mogien rezista la frig şi altitudine mai bine decît smiromul, şi întîmpina cu o bucurie aspră lupta cu înălţimile.

Părăsiseră ultima aşezare Fian cu cincisprezece zile în urmă, luîndu-şi rămas-bun de la Kyo, şi porniseră peste înălţimile subalpine şi munţii scunzi către ceea ce părea trecătoarea cea mai largă. Fiia nu le putură oferi nici o indicaţie; la orice aluzie referitoare la traversarea lanţului muntos, omuleţii amuţiseră, privind înfricoşaţi.

În primele zile fusese bine, dar pe măsură ce urcau, vîntelegarii începură să obosească repede; aerul rarefiat nu le oferea suficient oxigen necesar zborului. Urcînd întruna, întîlniră frigul şi vremea perfidă a marilor altitudini. Ultimele trei zile parcurseră poate cinsprezece kilometri, cea mai mare parte orbeşte. Flămînzeau, pentru a da animalelor o raţie suplimentară de carne uscată; în dimineaţa aceasta, Rocannon îi lăsă să termine tot ce mai rămăsese în raniţă, deoarece dacă nu traversau trecătoarea astăzi, erau nevoiţi să revină în regiunile pădurilor, unde se puteau odihni şi vîna, reîncepînd apoi totul. Acum, păreau pe calea cea bună spre o trecătoare, dar dinspre vînturile estice sufla un vînt teribil de tăios, iar cerul devenise alb şi greu. Mogien continua să zboare în frunte şi liderul îşi forţă armăsarul pe urmele lui; în atacul acela crud şi nesfîrşit asupra marilor înălţimi, Mogien era conducătorul şi el îl urma. Uitase de ce dorea să traverseze munţii, amintindu-şi numai că trebuia s-o facă, ştiind că trebuia să meargă spre sud. Dar pentru curajul respectiv depindea de lordul Hallanului.

— Cred că acesta este domeniul tău, se adresase tînărului cu o seară în urmă, cînd discutaseră traseul lor actual; privind măreaţa panoramă de piscuri şi abisuri de stîncă, zăpadă şi cer, Angya îi răspunse cu siguranţa rapidă a conducătorului:

— Este domeniul meu.

Îl striga acum, şi Rocannon se strădui să-şi încurajeze armăsarul, în vreme ce scruta atent terenul printre genele îngheţate, căutînd o trecere prin nesfîrşitul haos abrupt. Acolo, o coamă, o grindă din tavanul planetei; panta stîncoasă cobora brusc şi sub ei se întindea un pustiu alb, defileul. De ambele părţi, crestele brăzdate de vînturi se înălţau în norii groşi de zăpadă. Rocannon era îndeajuns de aproape ca să zărească chipul netulburat al lui Mogien şi să audă răcnetul său, acel falsetto de luptă al războinicului victorios. Continuă să-l urmeze deasupra văii albe, sub norii lăptoşi. În jurul lor, zăpada începuse să

danseze; nu era o ninsoare, fulgii doar se învolburau acolo, în reşedinţa lor, în locul de naştere, într-un dans monoton şi tremurat. Pe jumătate mort de foame şi împovărat, vîntelegarul icnea la fiecare ridicare şi coborîre a uriaşelor aripi tărcate. Mogien încetinise, ca să nu se rătăcească prin norii de omăt, însă rămăsese tot în frunte.

În vîrtejul ceţos de nea apăru o sclipire şi treptat se înfiripă o strălucire aurie, clară, deşi străvezie. Palid chihlimbarii, povîrnişurile de zăpadă coborau. Apoi, brusc, lumea dispăru şi vîntelegarii plutiră într-un golf vast de aer. Hăt dedesubt, foarte departe, limpezi şi minuscule, se întindeau văi, lacuri, limba scînteindă a unui gheţar, petece verzi de pădure. Armăsarul etnologului rămase precum o piatră. Yahan strigă înspăimîntat şi Rocannon închise ochii, strîngînd pleoapele puternic.

Aripile bătură şi vuiră, bătură încă o dată; căderea încetini, redeveni o planare chinuită şi se opri. Animalul se ghemui, tremurînd, într-o văioagă stîncoasă. În apropiere, armăsarul sur al lui Mogien încercă să se întindă, în vreme ce tînărul, hohotind, sări din şa şi strigă:

— Gata, am reuşit! Se apropie de ei chipul oacheş strălucind de triumf. Acum ambele părţi ale munţilor sînt domeniul meu, Rokannon! La noapte rămînem aici. Mîine, telegarii pot vîna, mai jos, unde sînt codrii, iar noi vom coborî pe jos. Haide, Yahan.

Smiromul stătea ghemuit în şa, incapabil să se mai mişte. Mogien îl ridică şi-l ajută să se întindă la adăpostul unei streşini de stîncă; cu toate că soarele după-amiezii strălucea pe cer, nu dădea mai multă căldură decît Steaua Mare, o fărîmă de cleştar deasupra orizontului sudvestic, iar vîntul continua să sufle tăios. În vreme ce Rocannon deshăma bidivii, lordul Angya încercă să-l ajute pe Yahan, încălzindu-l. N-aveau cu ce face focul — se aflau încă deasupra zonei pădurilor. Rocannon îşi scoase impermstraiul şi-l obligă pe Yahan să-l îmbrace, ignorînd protestele slabe şi înfricoşate ale acestuia, apoi se încotoşmănă în blănuri. Vîntelegarii şi bărbaţii se strînseră laolaltă, pentru mai multă căldură, şi împărţiră puţină apă şi pesmeţi Fian. Noaptea se înălţă dinspre ţinutul îndepărtat de dedesubt. Stelele ţîşniră, eliberate din beznă, şi cele două luni mai luminoase străluciră la o aruncătură de băţ.

În mijlocul nopţii, fiderul se trezi dintr-un somn fără vise. Totul era luminat de stele, tăcut, ucigător de rece. Yahan îl ţinea de braţ şi şoptea ceva agitat, scuturîndu-l. Rocannon privi unde i se arătă şi zări, pe stînca de deasupra lor, o umbră, o formă acoperind stelele.

Aidoma umbrei văzute pe cîmpie, mult mai în nord, silueta era mare şi, în mod ciudat, vagă. Chiar în timp ce privea, stelele începură să scînteieze estompat prin conturul întunecat, după care rămase numai văzduhul negru şi transparent. În stînga, acolo unde fusese, lucea acum Heliki, palidă, în descreştere.

— A fost o iluzie din cauza lumii, Yahan, murmură el. Culcă-te, delirezi.

— Nu, se auzi de lîngă el vocea calmă a lui Mogien. N-a fost o iluzie, Rokannon. Era moartea mea.

— Nu. Lord! se ridică smiromul zgîlţîit de febră. Nu a ta; nu se poate! Am mai văzut-o, pe cîmpie, cînd nu erai cu noi — şi-a văzut-o şi Olhor!

Chemînd în ajutor ultimele fărîme de bun-simţ, de cumpătare ştiinţifică, de reguli desprinse din viaţă, Rocannon încercă să vorbească autoritar:

— Nu fi absurd! Mogien nu-l băgă în seamă.

— Am zărit-o pe cîmpie, unde mă iscodea. Şi încă de două ori, în dealuri, cînd căutam trecătoarea. A cui moarte să fie dacă nu a mea? A ta, Yahan? Eşti tu un lord, un Angyar; porţi oare a doua spadă?

Febril şi disperat, Yahnn încercă să argumenteze, însă tînărul continuă:

— Nu este nici a lui Rocannon, deoarece el încă îşi urmează drumul. Un om poate muri oriunde, dar un lord îşi întîlneşte moartea, adevărata moarte, numai pe domeniul său. Ea îl aşteaptă într-un loc ce-i al lui, un cîmp de luptă, o sală sau capătul unui drum. Iar aici e locul meu. Neamul meu a coborît din aceşti munţi şi eu m-am întors la ei. A doua mea sabie s-a frînt în luptă. Dar ascultă, moarte a mea: sînt Mogien, urmaşul lui Halla — acum mă cunoşti?

Vîntul îngheţat şi tăios suflă peste bolovani. Stîncile se înălţau deasupra lor, stelele sclipeau mai departe. Unul din vîntelegari se foi şi mîrîi.

— Terminaţi, interveni Rocannon. Astea-s prostii. Terminaţi şi culcaţi-vă...

Însă el nu mai putu să se odihnească după aceea şi de cîte ori se trezi îl văzu pe Mogien în capul oaselor, lîngă creasta armăsarului său, tăcut şi încordat, privind peste ţinutul scufundat în beznă.

Odată cu ivirea zorilor, dădură drumul vîntelegarilor să vîneze în codrii de sub ei şi porniră să coboare pe jos. Se aflau încă foarte sus, deasupra pădurilor, iar siguranţa lor era legată numai de vremea bună. După mai puţin de o oră, îşi dădură seama că Yahan n-avea să reziste: coborîşul nu era greu, însă frigul şi oboseala îl epuizaseră şi nu mai putea merge; cît despre eforturi nici nu mai putea fi vorba. Încă o zi de odihnă în protecţia costumului fiderului i-ar fi putut da puterea de a continua; însă asta ar fi însemnat o altă noapte petrecută sub cerul liber, fără foc, adăpost sau hrană suficientă. Mogien cîntări riscurile, deşi aparent nici nu le băgă în seamă, şi propuse ca Rocannon să rămînă cu Yahan pe o terasă însorită şi adăpostită, în timp ce el căuta un coborîş

îndeajuns de uşor să-l poată transporta pe Yahan sau măcar un adăpost care să-i ferească de zăpadă.

După ce plecă, smiromul, pe jumătate toropit, ceru apă. Plosca era goală. Rocannon îi spuse să rămînă nemişcat şi urcă panta pietroasă şi abruptă pînă la o streaşină stîncoasă, aflată cam la cincisprezece metri deasupra lor, unde văzuse sclipind nişte zăpadă. Ascensiunea fu mai grea decît se aşteptase şi se prăbuşi lîngă streaşină, înghiţind cu lăcomie aerul rarefiat şi limpede, cu inima bubuindu-i.

Auzi un zgomot pe care la început îl crezu produs de tensiunea propriului sînge; apoi, zări apa curgînd lîngă mîna lui. Se ridică. Un pîrîiaş din care se înălţau aburi şerpuia în jurul bazei unui morman de omăt îngheţat. Căută locul de unde izvora şi, sub streaşină stîncii, văzu o deschidere întunecată: o grotă. O peşteră era marea lor speranţă ca adăpost, îi reaminti mintea raţională, dar vorbea numai la hotarul unui sentiment copleşitor, negru şi lipsit de raţiune — panica. Rămase neclintit, în cleştele celei mai înspăimîntătoare frici cunoscute pînă atunci.

În jurul lui, soarele strălucea zadarnic pe piatra sură. Piscurile muntelui erau ascunse înapoia celor mai apropiate stînci, iar ţinutul dinspre sud era acoperit cu totul de nori. Aici, pe creasta cenuşie şi stearpă a lumii nu exista decît el însuşi şi o intrare neagră între bolovani.

După mult timp, se sculă în picioare, înainta, păşind peste pîrîul aburind, şi vorbi prezenţei despre care ştia că aştepta în umbra văgăunii:

— Am venit.

Întunericul se mişcă puţin şi în deschizătură apăru stăpînul grotei.

Semăna cu Argilienii, scund şi spălăcit; cu Fiia, delicat şi cu ochi limpezi; semăna cu ambele rase şi cu nici una. Părul era alb. Vocea nu era voce, deoarece răsună în mintea lui Rocannon, în vreme ce urechile lui nu auzeau decît şuieratul slab al vîntului; şi nu erau cuvinte. Totuşi, îl întrebă ce dorea.

— Nu ştiu, rosti cu glas tare, înfricoşat, bărbatul, dar voinţa lui neclintită răspunse pentru el: Să ajung în sud, să-mi găsesc duşmanul şi să-l nimicesc.

Vîntul continuă să fluiere; izvorul cald clipoci la picioarele sale. Mişcîndu-se lent şi eteric, locuitorul peşterii păşi într-o parte, iar Rocannon, aplecîndu-se, intră în beznă.

Tu ce oferi pentru ceea ce ţi-am dăruit?

Ce trebuie să ofer, Străbunule?

Ceea ce iubeşti cel mai mult şi doreşti cel mai puţin să pierzi.

Pe lumea aceasta n-am nimic care să-i aparţină. Ce pot dărui eu?

Un obiect, o viaţă, o şansă; un ochi, o speranţă, o reîntoarcere: numele nu trebuie cunoscut. Dar îi vei striga numele cu glas tare, atunci cînd nu va mai fi. Îl oferi de bunăvoie?

De bunăvoie, Străbunule.

Tăcere şi ţiuitul vîntului. Rocannon aplecă fruntea şi ieşi din întuneric. Cînd înălţă capul, lumina roşiatică îl izbi în ochi — un răsărit rece şi sîngeriu deasupra unui ocean de nori suri-stacojii.

Yahan şi Mogien dormeau strînşi laolaltă pe terasa inferioară, un morman de blănuri şi mantii; nu-l simţiră pe fider cînd coborî.

— Sculaţi-vă, rosti el încet. Yahan se trezi, cu chipul supt, dar copilăros, în purpura începutului de zi:

— Olhor! Am crezut... plecaseşi... credeam că ai căzut... Angyar îşi scutură capul cu coamă bălaie, alungîndu-şi somnul, şi-l privi îndelung pe Rocannon. După aceea, vorbi răguşit, însă blînd:

— Bun venit. Lord al Stelelor, tovarăş de drum. Te-am aşteptat aici.

— M-am întîlnit... am vorbit cu... Tînărul înălţă braţul:

— Te-ai întors; mă veselesc de revenirea ta. Mergem către miazăzi?

— Da.

— Bine. În clipa aceea, lui Rocannon nu i se păru ciudat că Mogien, care atîta timp păruse conducătorul lui, îi vorbea acum precum vasalul unui stăpîn.

Mogien suflă în fluier, dar, deşi aşteptaseră mult, vîntelegarii nu apărură. Terminară ultimele fărîme ale pesmeţilor Fian şi porniră mai departe. Căldura impemstraiului îl ajutase pe Yahan, iar Rocannon insistă să continue să-l poarte. Smiromul avea nevoie de hrană şi de odihnă adevărată pentru a-şi recăpăta puterile, dar putea merge, şi ei trebuiau să meargă; răsăritul acela împurpurat avea să fie urmat de vremea rea. Drumul nu era periculos, ci obositor şi greu de parcurs. Pe la mijlocul dimineţii apăru unul din armăsari: surul lui Mogien, ivindu-se din codrii de dedesubt. Îl încărcară cu şei, harnaşamente şi blănuri — tot ce purtaseră asupra lor — şi vîntelegarul zbura, însoţindu-i deasupra, dedesubt sau alături de ei, aşa cum dorea, uneori scoţînd un strigăt melodios şi pătrunzător, chemîndu-şi poate tovarăşul tărcat, care continua să vîneze sau să se ospăteze în codri.

Pe la amiază, întîlniră primul obstacol dificil: faţa unei stînci bombată în exterior precum un scut, peste care trebuiau să se tîrască legaţi laolaltă.

— Mogien, poate din văzduh ai putea zări o cale mai bună, sugeră Rocannon. Ar fi bine dacă ar apărea şi celălalt armăsar.

Încerca o senzaţie de grabă; dorea să coboare cît mai iute de pe versantul acela cenuşiu şi pustiu şi să se ascundă printre copaci.

— Era obosit cînd i-am dat drumul, răspunse tînărul, s-ar putea să nu fi vînat nimic deocamdată. Surul a fost mai puţin împovărat peste trecătoare. Voi vedea cît de întinsă este stînca. Poate bidiviul meu ne va putea purta pe toţi trei cale de cîteva aruncături de săgeată.

Fluieră şi, cu supunerea aceea credincioasă ce continua să-l uimească pe etnolog, venind din partea unui carnivor atît de puternic, vîntelegarul se roti prin aer, coborînd cu graţie pînă în locul unde-l aşteptau. Mogien sări pe el şi, cu un răcnet, se înălţară, părul său blond reflectînd ultimele raze de soare ce străbătuseră norii tot mai groşi.

Vîntul tăios şi pătrunzător nu încetase. Yahan se ghemui într-o scobitură a stîncii şi închise ochii. Rocannon rămase privind la distanţă, la marginea cea mai îndepărtată unde putea fi simţită strălucirea palidă a mării. Nu scruta peisajul imens şi vag, apărînd şi dispărînd

dedesubtul norilor ce alunecau prin văzduh, ci fixa un singur punct, spre sud şi puţin către est, un singur loc. Ascultă şi auzi.

Căpătase un dar straniu de la locuitorul văgăunii, păzitorul pîrîului fierbinte din munţii fără nume: împotriva firii lui de-a iscodi. Acolo în beznă, lîngă izvorul adînc şi clocotit, deprinsese un dar pe care neamul lui şi oamenii Pămîntului îl observaseră şi-l studiaseră la alte rase, însă faţă de care erau surzi şi orbi, cu excepţia unor scurte întrezăriri şi rare excepţii. Agăţîndu-se de caracterul său uman, Rocannon se retrăsese înaintea absolutului puterii deţinute şi oferite de pustnic. Învăţase să asculte minţile unei rase, unui anumit fel de fiinţe; dintre toate glasurile tuturor lumilor, un singur glas: acela al duşmanilor săi.

Cu Kyo începe cîte ceva din graiul minţii; însă nu dorise să afle gîndurile tovarăşilor săi, dacă nu aveau aceiaşi posibilitate. Înţelegerea trebuia să fie reciprocă, atunci cînd exista credinţă şi dragoste.

Îi auzea însă pe cei care-i uciseseră prietenii şi încălcaseră convenţia de pace. Rocannon stătea pe pintenul de argint al unui vîrf de munte fără cale de acces şi asculta gîndurile unor bărbaţi din clădirile de pe dealurile aflate la cîteva mii de metri mai jos şi la o sută de kilometri distanţă. Un murmur slab, un zumzet, bolboroseli şi confuzie, o furtună, un amalgam de senzaţii şi emoţii îndepărtate. Nu ştia cum să distingă un glas de altul şi-l încerca ameţeala printre sute de locuri şi poziţii diferite; asculta precum un prunc, fără selecţie. Cei născuţi cu ochi şi urechi trebuie să înveţe să vadă şi să audă, să recunoască o figură dintre numeroasele imagini ale unei lumi răsturnate, să aleagă înţelesul dintr-un noian de zgomote. Păzitorul izvorului avea talentul despre care etnologul auzise că ar mai exista pe o singură planetă, de-a elibera simţul telepatic; şi-l învăţase pe Rocannon cum să-l înfrîneze şi să-l direcţioneze, dar n-avuseseră timp de exersat. Fiderul era năucit de ciocnirea gîndurilor şi a senzaţiilor, a miilor de străini înghesuiţi în ţeasta lui. Nu răzbătea nici un cuvînt. Angyar, cei dinafară, numeau simţul acesta auzul-minţii. Ceea ce „auzea” nu erau vorbe, ci intenţii, dorinţe, emoţii, localizările fizice şi direcţiile senzaţiilor mentale ale atîtor indivizi distincţi, amestecîndu-se şi suprapunîndu-se prin propriul său sistem nervos, rafale teribile de teamă şi invidie, valuri de mulţumire, abisuri de

somn, un vîrtej sălbatic şi chinuitor de semiînţelesuri şi jumătăţi de senzaţii. Pentru ca, deodată, în tot haosul acela, ceva să se definească limpede şi perfect, un contact mai limpede decît o mînă atingîndu-i pielea. De el se apropia cineva: un bărbat a cărui minte simţise propria lui minte. Pe lîngă siguranţa receptivă soseau impresii mai puţin distincte de viteză, spaţiu închis, curiozitate şi frică.

Rocannon deschise ochii, privind înainte de parcă ar fi putut zări în faţa lui chipul bărbatului pe care-l simţise. Era în preajmă; fiderul era sigur că omul se afla undeva în preajmă şi se apropia. Nu vedea însă decît văzduhul şi norii mohorîţi. Cîţiva fulgi de zăpadă, micuţi şi uscaţi, se rotiră în vînt. În stînga lor se înălţa stînca uriaşă ce le bloca drumul. Yahan venise lîngă el şi-l observa cu ochi speriaţi. Totuşi, nu-l putea linişti pe smirom, deoarece prezenţa aceea nevăzută era legată acum de el şi nu putea întrerupe contactul.

— Este... este o... navă, murmură Rocannon răguşit, precum un somnambul. Acolo!

Nu exista nimic în locul spre care arăta: văzduh, nori...

— Acolo, şopti el.

Privind din nou, Yahan scoase un strigăt. Pe armăsarul sur, Mogien călărea vîntul, departe de stîncă; iar înapoia lui, şi mai îndepărtare în umbra unui nor, apăruse deodată o formă neagră, uriaşă, părînd că stă pe loc sau avansează foarte încet. Purtat de vîntul din spate, Mogien n-o zărise; cu faţa întoarsă către versantul muntelui, îşi căuta tovarăşii — două siluete micuţe pe un platou minuscul în întinderea de piatră şi nori.

Forma neagră crescu, apropiindu-se, elicele ei clămpăneau şi ţăcăneau în tăcerea înălţimilor. Rocannon o distingea cu mai puţină limpezime decît îl simţea pe bărbatul dinăuntru, neînţeleasa atingere dintre două minţi, teamă intensă şi bănuitoare.

— Ascunde-te! îi şopti lui Yahan, dar el însuşi nu se putu clinti. Elicopterul înainta nehotărît, zdrenţe de nori agăţîndu-se de elicele rotitoare. Chiar în vreme ce-l privea, etnologul vedea dinăuntru, neştiind ce caută, zărind două siluete pe coasta muntelui, speriat, speriat... Un fulger luminos, un şoc fierbinte de durere, durere în propria lui carne, insuportabilă. Contactul mental era întrerupt, spulberat. Redevenise el însuşi, stînd pe marginea terasei, apăsîndu-şi pieptul cu palma dreaptă şi gîfîind, zărind elicopterul apropiindu-se tot mai mult, elicele învîrtindu-se cu un ţăcănit puternic şi sec, tunul laser din bot aţintit asupra lui.

Din dreapta, din genunea de văzduh şi nori, ţîşni un uriaş animal înaripat, călărit de un bărbat ce răcnea cu un glas aidoma unui rîs ascuţit, triumfător. O bătaie de aripi propulsa armăsarul şi călăreţul drept înainte, cu toată viteza, către aparatul plutitor. Se auzi un zgomot strident, aidoma sfîrşitului unui urlet, apoi văzduhul rămase pustiu.

Cei doi de pe stîncă se ghemuiră, privind. De jos nu răzbătea nici un sunet. Norii se încleştau şi pluteau peste abis.

— Mogien!

Rocannon strigă numele cu toată puterea. Nu căpătă nici un răspuns. Doar durere, teamă şi linişte.

IX

Ploaia răpăia puternic pe acoperişul cu căpriori. Odaia era întunecată, însă obiectele din jur se distingeau clar.

Lîngă patul său stătea o femeie al cărei chip îl cunoştea, o figură oacheşă, mîndră, blîndă, încununată cu aur.

Voia să-i spună că Mogien murise, dar nu putea rosti cuvintele. Zăcea întins acolo, derutat, deoarece acum îşi amintea că Haldre din Hallan era bătrînă şi căruntă; iar făptura cu păr bălai pe care o cunoscuse murise demult; şi, oricum, o întîlnise o singură dată, pe o planetă aflată la opt ani-lumină depărtare, cîndva, pe cînd el fusese un bărbat numit Rocannon.

Încercă iarăşi să vorbească. Ea îl linişti, rostind într-un grai comun, uşor accentuat:

— Nu te mişca, lordul meu. Se aplecă deasupra lui şi continuă cu glasul ei gingaş: Te afli în castelul Breygna. Ai sosit aici împreună cu un alt bărbat, prin zăpezi, din înălţimile munţilor. Ai fost aproape de moarte şi eşti încă suferind. Să mai treacă timp...

Mai trecu mult timp, alunecînd neclar, paşnic prin sunetele ploii.

În ziua următoare, ori poate după două zile, veni la el Yahan; foarte slăbit, şchiopătînd puţin, cu chipul purtînd urmele degeraturilor. O schimbare mai greu de înţeles i se citea în purtare: supusă şi docilă. După ce vorbiră o vreme, Rocannon, întrebă stînjenit:

— Yahan, ţi-e teamă de mine?

— Voi încerca să nu-mi fie, Lord, se bîlbîi tînărul. Cînd fu în stare să coboare în Sala Mare a castelului, aceeaşi veneraţie sau spaimă se desluşea pe toate chipurile întoarse către el, deşi acestea erau curajoase şi binevoitoare. Blonzi şi cu pielea smeadă, înalţi, vechea rasă din care Angyar nu era decît un trib, plecat cu mult timp în urmă spre nord, pe mare: aceştia erau Liuar, Lorzii Pămîntului, trăind acolo, în dealurile de la poalele munţilor şi pe cîmpiile întinse din sud, dinaintea amintirilor oricărei rase.

La început crezuse că erau înspăimîntaţi de aspectul lui diferit, de părul negru şi pielea deschisă la culoare; dar Yahan era aidoma lui şi

nimeni nu se temea de smirom. Îl tratau ca pe un lord printre lorzi, ceea ce era o uimire pentru fostul serv din Hallan. Însă pe Rocannon îl priveau ca pe un lord deasupra lorzilor, despărţiţi printr-o treaptă.

O singură persoană îl trata ca pe un om obişnuit. Lady Ganye, văduvă de cîteva luni; micul ei fiu bălai o însoţea aproape pretutindeni. Deşi sfios, copilul nu era speriat de Rocannon, ci atras de el, plăcîndu-i să-l întrebe despre munţi, ţinuturi nordice şi mare. Etnologul răspundea la toate întrebările. Mama copilului asculta, senină şi blîndă precum razele soarelui, zîmbind uneori şi întorcînd către Rocannon chipul, pe care el şi-l reamintise, deşi îl văzuse pentru prima oară.

În cele din urmă, o întrebă ce credeau despre el cei din castelul Breygna, iar ea îi răspunse sincer:

— Cred că eşti un zeu.

Cuvîntul era acela pe care-l remarcase demult, în satul Tolen — *pedan*.

— Nu sînt, rosti cu asprime bărbatul. Femeia rîse.

— De ce cred asta? insistă el. Oare zeii Liuar vin cu părul cărunt şi ologi de braţe? Raza laser a elicopterului îl lovise în încheietura mîinii drepte şi n-o mai putea folosi aproape deloc.

— De ce nu? replică Ganye cu surîsul ei sincer, dar mîndru. Adevăratul motiv este faptul că ai *coborît* din munţi.

Rocannon rămase pe gînduri, apoi întrebă:

— Spune-mi, Lady Ganye, ce ştii despre... paznicul izvorului?

— Despre aceia nu cunoaştem decît legende, vorbi ea cu gravitate. A trecut multă vreme, nouă generaţii de Lorzi Breygna, de cînd Iollt cel înalt a urcat în munţi, revenind schimbat de acolo. Ştim că te-ai întîlnit cu ei, cu Cei Mai De Demult.

— De unde ştiţi?

— În timpul somnului tău provocat de febră, ai vorbit întruna despre preţ, despre darul oferit şi preţul său. Şi Iollt a plătit... Preţul acela a fost mîna ta dreaptă, Lord Olhor? întrebă femeia, sfioasă, înălţînd privirea spre ochii lui.

— Nu. Mi-aş fi dat ambele braţe ca să fi salvat ceea ce am pierdut.

Se ridică şi se apropie de fereastra odăii din turn, îndreptată către ţinutul vast dintre munţi şi marea îndepărtată. La poalele dealului înalt pe care se afla castelul Breygna, şerpuia un rîu, lărgindu-se şi sclipind printre măgurile mai joase, dispărînd în întinderile estompate, unde puteai întrezări sate, ogoare, turnuri de castele şi iarăşi scînteierea apei, prin vijelii albastre şi raze de soare.

— Aceasta este ţara cea mai frumoasă pe care am cunoscut-o vreodată, urmă el. Continua să se gîndească la Mogien, care n-avea s-o vadă niciodată.

— Pentru mine nu-i tot atît de frumoasă pe cît a fost odată.

— De ce, Lady Ganye?

— Datorită Străinilor!

— Povesteşte-mi despre ei, Lady.

— Au venit aici spre sfîrşitul iernii trecute, mulţi dintre ei călătorind în corăbii zburătoare cu arme ce ard. Nimeni nu poate spune de unde au venit: nu există nici o legendă despre ei. Întregul ţinut dintre rîul Viarn şi mare este acum al lor. Au ucis sau alungat toţi oamenii din opt domenii. Noi, cei de pe colnice, sîntem prizonieri; nu îndrăznim să coborîm nici măcar cu turmele pe vechile păşuni. La început, ne-am luptat cu Străinii. Soţul meu, Ganhing, a fost ucis de armele lor arzătoare. Privirea femeii poposi pentru o clipă pe mîna uscată a lui Rocannon; pentru o clipă, ezită. A fost... a fost omorît pe vremea primului dezgheţ şi încă n-a fost răzbunat! Ne plecăm capetele şi le ocolim pămînturile, noii Lorzii Pămîntului! Şi nu există nici un bărbat care să-i facă să plătească pe aceşti străini pentru moartea lui Ganhing.

Oh, dulce răzbunare, îşi spuse bărbatul, auzind în glasul ei trîmbiţele Hallanului pierdut.

— Vor plăti, Lady Ganye, vor plăti cu vîrf şi îndesat. Deşi ştiai că nu sînt un zeu, m-ai considerat un om obişnuit?

— Nu, Lord, murmură ea. Nicidecum.

Zilele trecură, zilele verii nesfîrşite cît un an. Deasupra castelului, pantele albe ale piscurilor deveniră azurii, recoltele se pîrguiră pe ogoarele Breygnei, fură culese şi semănate iarăşi cînd, într-o după-amiază, Rocannon se aşează lîngă Yahan, în curte, unde erau dresaţi doi vîntelegari tineri.

— Pornesc din nou spre miazăzi, Yahan. Tu rămîi aici.

— Nu, Olhor! Lasă-mă să vin...

Smiromul se opri, amintindu-şi probabil plaja ceţoasă unde, în dorinţa lui de aventură, refuzase să-i dea ascultare lui Mogien.

— O să mă descurc mai bine, zîmbi Rocannon. N-o să dureze mult, indiferent ce voi face.

— Sînt slujitorul tău şi ţi-am jurat credinţă, Olhor. Te rog, ia-mă.

— Jurămintele nu mai au valoare cînd numele se pierd. Tu ai jurat credinţă lui Rocannon, de cealaltă parte a munţilor, în ţara aceasta nu există vasali şi nu există nimeni cu numele de Rocannon. Te rog ca pe un prieten, Yahan, să nu mai spui nici un cuvînt, mie sau oricui de aici, ci să înşeuezi armăsarul din Hallan în zorii zilei de mîine.

A doua zi, înainte de răsăritul soarelui, Yahan îl aşteptă credincios în curtea de zbor, ţinînd căpăstrul singurului bidiviu din Hallan — cel vărgat. Îi urmase în Breygna, sosind după cîteva zile, pe jumătate îngheţat şi înfometat. Acum era ţesălat şi în bună dispoziţie, mîrîind şi biciuind din coadă.

— Porţi a doua Piele, Olhor? şopti smiromul, strîngînd curelele de luptă pe picioarele lui Rocannon. Se spune că Străinii trag în oricine se apropie de ţinuturile lor.

— O port.

— Dar nici o sabie?...

— Nu. Nici o sabie. Ascultă, Yahan, dacă nu mă întorc, caută în raniţa pe care am lăsat-o în odaia mea. Înăuntru sînt nişte haine, cu... cu însemne pe ele, şi tablouri ale ţinuturilor; dacă cineva din neamul meu va veni cîndva aici, să le dai, ai înţeles? Tot acolo este şi colierul. Se întunecă la faţă şi pentru o clipă îşi feri privirea: Dă-i-l Lady-ei Ganye. Dacă nu mă voi întoarce s-o fac eu însumi... La revedere, Yahan. Urează-mi noroc.

— Fie ca vrăjmaşii tăi să moară fără urmaşi, rosti înverşunat smiromul şi dădu drumul vîntelegarului.

Animalul ţîşni în sus, în văzduhul cald şi lipsit de culoare al zorilor de vară, se întoarse, bătînd puternic din aripi, şi, prinzînd vîntul de nord, dispăru deasupra măgurilor. Yahan rămăsese privind. Sus în turnul Breygna, de la o fereastră, un chip oacheş şi blînd privi la fel, mult timp după ce soarele se înălţase pe cer.

Drumul fiderului a fost unul straniu, către un loc pe care nu-l văzuse niciodată şi totuşi îl cunoştea perfect din feluritele impresii a sute de minţi diferite. Deşi simţul-minţii nu-l făcea să vadă, existau senzaţii tactile, percepţii şi relaţii spaţiale, temporale, de mişcare şi poziţie. Cufundîndu-se în senzaţiile acestea, iarăşi şi iarăşi, ore la rînd, vreme de o sută de zile, pe cînd stătea nemişcat în odaia lui din castelul Breygna, Rocannon obţinuse o cunoaştere exactă, deşi nevizualizată şi nerostită, a fiecărei clădiri şi zone din baza duşmanilor. Iar din senzaţiile directe şi din extrapolarea acestora ştia acum ce este baza, de ce se află acolo, cum se pătrunde în ea şi unde se găseşte ceea ce dorea.

Era însă foarte greu, după antrenamentul lung şi intens, să nu folosească simţul-minţii în timp ce se apropia de inamic: să-l închidă, să-l blocheze, folosind numai ochii, urechile şi inteligenţa. Incidentul din munţi îl avertizase că, la distanţe mici, indivizii mai sensibili puteau deveni conştienţi de prezenţa lui, deşi într-un mod vag, sub forma unei intuiţii sau presimţiri. Atrăsese pilotul elicopterului precum un peşte în undiţă, deşi probabil că acesta nu înţelesese niciodată ce anume îl determinase să zboare într-acolo sau de ce simţise imboldul să tragă asupra oamenilor pe care-i zărise. Acum, intrînd singur în baza uriaşă, Rocannon nu dorea să atragă în nici un fel atenţia, deoarece pătrundea ca un hoţ noaptea.

În amurg lăsă vîntelegarul priponit la poalele unui deal şi acum, după cîteva ore de mers, se apropia de un pîlc de clădiri situate dincolo de o cîmpie vastă şi netedă de beton — rachetodromul. Un singur aparat se

vedea acolo, şi acela rareori folosit, deoarece toţi oamenii şi toate materialele fuseseră aduse. Războiul nu se purta cu rachete avînd viteza luminii, cînd cea mai apropiată planetă civilizată se afla la o depărtare de opt ani-lumină.

Baza era uriaşă, înspăimîntător de mare, cînd o vedeai cu proprii tăi ochi, dar majoritatea terenului şi clădirilor erau destinate adăpostirii trupelor. Rebelii îşi adunaseră aici aproape întreaga armată. În vreme ce Liga îşi irosea timpul scotocind şi îngenunchind planeta lor de baştină, ei mizaseră pe probabilitatea, foarte mare, de a nu fi găsiţi în această lume fără nume, pierdută între lumile galaxiei. Rocannon ştia că o parte din giganticele barăci erau goale: cu cîteva zile în urmă, un contingent de soldaţi şi tehnicieni fusese trimis, bănuise el, pentru a prelua o planetă pe care o cuceriseră sau o convinseseră să li se alăture ca aliat. Soldaţii aceia urmau să ajungă la destinaţie abia după zece ani. Faradaxenii erau foarte siguri pe ei. Probabil că războiul decurgea în favoarea lor. Pentru a distruge siguranţa Ligii Tuturor Luminilor, nu le trebuia decît o bază bine tăinuită şi cele şase arme teribile.

Rocannon alesese o noapte cînd, din cele patru luni, numai micul asteroid capturat, Heliki, avea să fie pe cer înainte de miezul nopţii. Strălucea deasupra dealurilor, pe cînd el se apropia de un şir de hangare, asemănătoare unor recifuri negre pe oceanul cenuşiu de beton, însă nu-l văzu mmem şi mei nu simţi pe cineva m preajmă. Garduri nu existau, iar sentinelele erau puţine. Paza lor era asigurată de maşini care cercetau spaţiul pe o rază de ani-lumină în jurul sistemului Famalhaut. La urma urmei, de cine ar fi trebuit să se teamă, de băştinaşii planetei fără nume, aflaţi în epoca de bronz?

Cînd ieşi din umbra hangarelor, Heliki atinsese strălucirea maximă. Se afla la jumătatea ciclului descrescător, cînd bărbatul îşi atinse destinaţia: cele şase nave FTL. Stăteau una lîngă alta, aidoma unor imense ouă de abanos, sub un acoperămînt înalt şi neclar, o plasă de camuflaj. În jurul navelor, asemănătoare unor jucării, se găsea un pîlc de copaci — liziera pădurii Viarn.

Acum, cu orice risc, trebuia să apeleze la simţul-minţii. Rămase nemişcat în umbra arborilor şi, cu multă prudenţă, străduindu-se să-şi păstreze ochii şi urechile atente, se întinse către navele ovoidale, în ele, în jurul lor. Din Breygna ştia că, zi şi noapte, în fiecare stătea la post un pilot, gata oricînd să le pornească — probabil către Faraday — în caz de urgenţă.

Pentru cei şase piloţi, urgenţa însemna un singur lucru: Centrul de Comandă, situat la şase kilometri spre estul bazei, fusese sabotat sau bombardat. În cazul acela, fiecare trebuia să-şi deplaseze nava într-un loc sigur, utilizînd comenzile manuale, deoarece FTL-urile aveau comenzi ca orice altă rachetă, independente de exterior, calculatoare vulnerabile

şi surse energetice. Însă orice zbor cu ele însemna sinucidere; nici un organism viu nu putea supravieţui unei „călătorii” cu viteză supraluminică. De aceea, piloţii respectivi nu erau numai matematicieni polinomiali cu antrenament special, ci şi fanatici gata de sacrificiu. Erau aleşi pe sprînceană. Cu toate acestea, se plictiseau, stînd locului şi aşteptînd improbabilul lor fulger de glorie. În noaptea aceea, Rocannon simţi într-una dintre nave prezenţa a doi bărbaţi. Amîndoi erau extrem de absorbiţi- între ei exista o suprafaţă plană împărţită în pătrate. Rocannon prinsese aceeaşi impresie şi-n alte seri, iar mintea lui raţională etichetase tablă de şah, în vreme ce simţul-minţii se deplasase la următoarea navă. Era goală.

Traversă iute terenul cenuşiu şi neclar, printre copaci, pînă la cea de-a cincea rachetă, sui pe rampa ei şi intră prin uşa deschisă. Înăuntru nu semăna cîtuşi de puţin cu o navă obişnuită. Erau numai hangare şi rampe de lansare, baterii de calculatoare, reactoare, un gen de labirint strîmt şi ucigaş, cu coridoarele largi doar cît să treacă prin ele proiectilele distrugătoare. Deoarece nu traversase spaţiul-timp, n-avea început sau sfîrşit, nici o logică; şi nu putea descifra limbajul semnelor. Nu exista nici o minte înăuntru, pentru a o folosi drept călăuză.

Petrecu douăzeci de minute căutînd cabina de comandă, metodic, reprimîndu-şi panica, străduindu-se să nu utilizeze simţul-minţii, pentru a nu alerta pilotul absent.

Numai pentru o singură clipă, cînd găsise cabina de comandă şi se aşezase în faţa ansiblului, permise minţii sale să plutească pînă la nava situată alături, către est. Acolo citi senzaţia limpede a unei mîini tremurînd nesigur deasupra unui nebun alb. Se retrase numaidecît. Reţinu coordonatele pentru care era reglat emiţătorul ansibulului, apoi le schimbă cu cele ale Bazei de Explorări FID a Ligii pentru Zona Galactică 8, la Kerguelen, pe planeta Noua Georgie de Sud — singurele coordonate pe care le ştia pe dinafară. Porni aparatul şi începu să bată.

În timp ce degetele lui (doar mîna stîngă, cu greutate) loveau tastele, fiecare literă apărea simultan pe un ecran micuţ, negru, într-o încăpere dintr-un oraş situat pe o planetă la opt ani-lumină distanţă:

URGENT PENTRU PREZIDIUL LIGII. Baza navelor FTL a răsculaţilor Faradayeni se află pe Fomalhaut II, Continentul Sud-est 28°28' nord şi 121°40' vest, la aproximativ 3 km NE de un fluviu. Baza e camuflată, dar se compune din 4 clădiri pătrate, 28 barăci şi hangare grupate pe un rachetodrom orientat E-V. Cele 6 FTL nu sînt în bază, ci în SV rachetodromului la marginea pădurii, camuflate cu plase şi absorbanţi de lumină. Nu atacaţi fără discernămînt; băştinaşii nu sînt implicaţi. Aici Gaveral Rocannon din Cercetarea Etnologică Fomalhaut. Sînt unicul

supravieţuitor al expediţiei. Transmit de la ansiblul unei FTL duşmane. Aici mai sînt 5 ore pînă în zori.

Intenţionase să adauge: „Daţi-mi două ore de răgaz, să mă pot îndepărta”, dar n-o făcu. Dacă-l prindeau cînd pleca, Faradayenii ar fi fost preveniţi şi ar fi mutat FTL-urile. Închise emiţătorul şi bătu vechile coordonate. Parcurgînd pasarelele prin navă, verifică racheta vecină. Jucătorii de şah se ridicaseră şi se deplasau. Începu să alerge, singur prin încăperile şi coridoarele lipsite de sens, pe jumătate luminate. Crezu că greşise drumul, dar găsi în cele din urmă uşa, coborî rampa şi alergă cu disperare pe lîngă nava interminabilă, pe lîngă următoarea navă interminabilă şi apoi în întunericul pădurii.

Ajuns sub copaci, se opri din alergare, deoarece răsuflarea îl ardea în piept, iar ramurile negre nu lăsau să pătrundă nici razele lunii. Continuă, mergînd cît mai iute, ocolind baza pînă la capătul pistei rachetodromului, după aceea mai departe, ajutat de următorul ciclu de strălucire al lui Heliki şi, după încă o oră, de Feni. I se părea că nu înaintează deloc prin ţinutul scufundat în beznă, şi timpul se scurgea. Dacă bombardau baza cînd el se găsea atît de aproape, unda de şoc sau perdeaua de flăcări l-ar fi ajuns şi se strădui prin noapte cu spaima, imposibil de stăpînit, a luminii ce putea fulgera înapoia lui, distrugîndu-l. Totuşi, de ce nu veniseră, de ce erau atît de înceţi?

Zorile nu se iviseră, cînd ajunse la colinele gemene unde îşi lăsase vîntelegarul. Animalul mîrîi la el furios, deoarece fusese legat toată noaptea într-un ţinut plin de vînat. Rocannon se rezemă de umărul lui cald, scărpinîndu-i urechea şi gîndindu-se la Kyo.

Cînd îşi recapătă răsuflarea, încalecă şi îndemnă armăsarul. Mult timp, acesta rămase ghemuit ca un sfinx şi nu voi nici măcar să se ridice. În cele din urmă, o făcu, protestînd cu un schelălăit melodios, şi porni spre nord cu o încetineală înnebunitoare. În jurul lor începuseră să se întrevadă dealuri şi ogoare, sate părăsite şi arbori bătrîni, dar telegarul nu zbură pînă ce lumina răsăritului nu se revărsă deasupra măgurilor estice. Abia atunci ţîşni în sus, găsi un vînt potrivit şi pluti prin zorile albicioase. Din cînd în cînd, bărbatul privea înapoi. Nu zărea nimic, doar ţinutul liniştit şi pîcla de-a lungul rîului înspre vest. Ascultă cu simţul-minţii şi percepu gîndurile, mişcările şi visele de trezire ale duşmanilor săi, desfăşurîndu-se ca de obicei.

Făcuse tot ceea ce putuse. Fusese un prost, închipuindu-şi că putea realiza ceva. Ce reprezenta un singur om împotriva unui popor de războinici? Istovit, rumegîndu-şi cu amărăciune înfrîngerea, călări spre Breygna, unicul loc ce-i rămăsese. Nu se mai întreba de ce Liga îşi întîrzia atacul. Nu aveau să vină. Consideră mesajul lui un şiretlic, o cursă. Sau, la fel de bine, uitase coordonatele exacte; o cifră greşită îi

trimisese mesajul în golul unde nu exista nici timp, nici spaţiu. Pentru asta, murise Raho, murise Iot, murise Mogien: pentru un mesaj care nu ajunsese nicăieri. Iar el era exilat aici pentru restul vieţii, inutil, un străin într-o lume străină.

La urma urmei, era lipsit de importanţă. Era un singur om. Soarta unui om nu este importantă.

„Dacă asta nu-i important, atunci ce este?”

Nu putea suporta amintirea acelor cuvinte. Privi îndărăt, încă o dată, ca să uite chipul lui Mogien, apoi răcnind, ridică braţul schilod pentru a stăvili lumina intolerabilă, copacul înalt de foc alb care ţîşni, în tăcere, pe cîmpia dinapoia lui.

În vacarmul şi rafala de vînt care urmară, vîntelegarul ţipă, apoi se prăbuşi îngrozit spre sol, Rocannon sări de pe şa şi se ghemui la pămînt, acoperindu-şi capul cu braţele. N-o putea însă spulbera — nu lumina, ci bezna, întunericul ce-i orbise mintea, cunoaşterea în adîncul fiinţei lui a faptului că o mie de oameni muriseră într-o secundă. Moarte, moarte, moarte iarăşi, şi iarăşi, toată dintr-o dată, într-o clipă, în trupul şi creierul său. Apoi, tăcere, înălţă capul şi ascultă, şi auzi liniştea.

Epilog

Coborînd pe vînt în curtea Breygnei, la apusul soarelui, descălecă şi rămase lîngă vîntelegar — un bărbat obosit, ţinînd aplecat capul cărunt. Se strînseră iute în jurul lui locuitorii bălai ai castelului, întrebîndu-l ce fusese focul cel mare din miazăzi şi dacă alergătorii de pe şesuri care povesteau despre nimicirea Străinilor spuneau adevărul. Era ciudat cum îl înconjuraseră, ştiind că el ştia. Bărbatul o caută cu privirea pe Ganye. Cînd îi zări chipul, îşi regăsi graiul şi rosti, cu multe şovăieli:

— Vrăjmaşul a fost distrus. Nu va mai reveni aici. Lordul tău, Ganhing a fost răzbunat. Şi lordul meu, Mogien. Şi fraţii tăi, Yahan, şi neamul lui Kyo, şi prietenii mei. Toţi sînt morţi.

Îi făcură loc să treacă şi el intră în castel, singur.

Peste cîteva zile, într-un amurg azuriu şi limpede, spălat de ploile turnătoare, o însoţi pe Ganye pe terasa încă udă a turnului. Femeia îl întrebase dacă avea să părăsească Breygna. El tăcu multă vreme înainte de-a răspunde:

— Nu ştiu. Yahan se va întoarce în miazănoapte, în Hallan, cred. Sînt destui tineri aici doritori să întreprindă o asemenea călătorie pe mare. Iar Lady a Hallanului aşteaptă veşti despre fiul ei... însă Hallan nu este căminul meu. Eu nu am aşa ceva. Nu fac parte din poporul vostru. Ganye ştia acum cîte ceva despre el şi-l întrebă:

— Cei din neamul tău nu vor veni să te caute? Bărbatul privi peste ţinutul minunat: rîul sclipea în amurgul verii, departe către sud.

— S-ar putea, zise el. Peste opt ani. Ei pot trimite moartea instantaneu, însă viaţa e mai înceată... Cine este neamul meu? Eu nu mai sînt ce-am fost. M-am schimbat, am băut din izvorul munţilor. Şi nu-mi doresc niciodată să mai merg acolo unde aş putea auzi glasurile vrăjmaşilor mei.

Laolaltă parcurseră, în tăcere, şapte paşi pînă la parapet; după aceea, Ganye, privind către azurul neclar al munţilor, vorbi:

— Rămîi cu noi aici. Rocannon tăcu puţin, apoi spuse:

— Voi rămîne. Pentru o vreme...

*

A rămas însă pentru tot restul vieţii. Cînd navele Ligii s-au întors pe planetă şi Yahan a călăuzit una din expediţii către sud, către Breygna, în căutarea lui, l-au aflat mort. Cei din Breygna îşi jeliseră Lordul, iar văduva lui, înaltă şi bălaie, purtînd în jurul gîtului o nestemată mare, vineţie, montată în aur, i-a primit pe cei care veniseră după el. Astfel încît n-a ştiut niciodată că Liga dăduse planetei numele său.